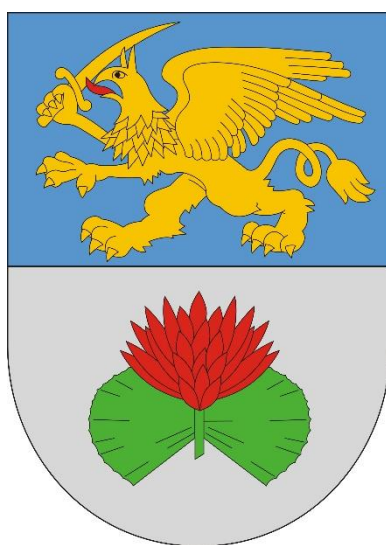

Hévíz Város Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája 2015-2022

Készült Hévíz Város Önkormányzatának megbízásából

2016. március 10.

Készítette:

HÉTFA Elemző Központ
„A használható tudásért”

H-1051 Budapest Október 6. utca 19. IV/2

E-mail: info@hetfa.hu

Tel.: +36-30/730-6668

Fax.: +36-1 /700-2257

www.hetfa.hu

Tartalom

Hévíz Város Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája	1
1. Vezetői összefoglaló	3
2. Helyzetelemzés.....	5
2.1 Kereslet-kínálat elemzése.....	5
2.1.1 Célcsoport elemzés.....	5
2.1.2 Fő attrakció (fürdő), valamint a kiegészítő turisztikai termékek/szolgáltatások elemzése	8
2.1.3 Egészségügyi háttér infrastruktúra bemutatása.....	13
2.1.4 A gyógyhely minősítés során vizsgált környezeti feltételek állapota	15
2.1.5 Versenytárs analízis, kiemelve az egyedi jellemzőket	19
2.1.6 A településfejlesztési eszközök és a gyógyhely kapcsolata	22
2.2 A gyógyhelyen belüli turisztikai kapcsolatrendszer elemzése.....	26
2.2.1 TDM szervezet	26
2.2.2 Egyéb a település fejlesztésében érintett szervezetek	27
2.3 SWOT analízis.....	29
3. Jövőkép meghatározása	29
3.1 A stratégia megvalósítását követő célállapot leírása	30
4. Célok, fejlesztési irányok meghatározása, prioritások kijelölése	32
5. Intézkedési terv: a fejlesztési irányok konkrét megvalósítása	36
A fejlesztés hatásai és lehetséges korlátai	41
6. A célok megvalósulását mérő indikátorok	51
MELLÉKLETEK.....	54
7. A fürdő pozicionálása	54
7.1 A fürdő helyzetének értékelése:	54
7.2 Versenytárselemzés	59
7.3 Egyedi profil meghatározása	59
7.4 A szükséges beavatkozások az egyedi profil megerősítéséhez	61
8. A tervezett fejlesztések térképe.....	63
9. A gyógyhelyfejlesztési program GINOP-ból megvalósuló fejlesztéseinek akcióterületi térképe..	63

1. Vezetői összefoglaló

Hévíz városának hosszú távú stratégiai célja 2030-ra Európa tíz legismertebb és legkedveltebb, magas minőségű, exkluzív szolgáltatáskínálatot nyújtó gyógyfürdőhelyének egyikévé válni. Ehhez azonban olyan versenytárakkal kell felvennie a versenyt, ahol a több évszázadra visszatekintő gyógyvízre alapuló gyógyászati hagyományok mellett több évtizednyi tudatos profil-építés, a fürdővárosi kultúrát híven tükröző városképfejlesztés és sok esetben tőkeerős beruházói háttér is jelen van.

Hévíz feladata tehát, hogy hagyományos vendégkörének megtartása mellett elindítsa, illetve továbbvigye azokat a fejlesztési folyamatokat, amelyek eredményei európai viszonylatban is versenyképessé tehetik, mint egészségturisztikai desztinációt. Ennek megfelelő egy igen komplex fejlesztési csomagot kell megvalósítania, amelyek egyes elemei illeszkednek egymáshoz és erősítik egymás hatását és amelyben helyet kapnak

- a városi környezet és funkciók színvonalát fejlesztő beruházások
- a hévízi szakmai háttér révén egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztése
- az egészségturizmussal komplementer új célcsoportok, új turisztikai ágazatok felé történő nyitás

A jövőben kiemelt jelentőséggel bír a térség számára a Közép-Európa Gyógyászati és Rekreációs Központja elképzeléshez kapcsolódó fejlesztési irányvonal megvalósítása, amely a már meglévő szolgáltatási paletta minőségi fejlesztésén túlmenően nagy hangsúlyt fektet a kulturális és az aktív turizmus fejlesztésére (infrastrukturális és szervezeti háttér fejlesztése, valamint országos-nemzetközi vonzerővel bíró rendezvények révén) és nem utolsósorban a gasztronómia hatékonyabb beemelésére a turisztikai kínálatba. A fejlesztési elképzelések együttes megvalósítása szükséges ahhoz, hogy Hévíz adottságainak megfelelő helyhez jusson a turisztikai a piacon: a világon egyedülálló meleg gyógyvízű tó és a gyógyászati kultúra olyan branddé válhasson, amely nem csak hazánkban, hanem egész Európában a gyógyulást jelentse.

A város célkitűzéseire kapcsolódva az alábbi fejlesztési alapelvek kerültek megfogalmazásra és összehangolásra:

- *Egyediség:* az európai, illetve világviszonylatban is egyedülálló különleges természeti értékekre (gyógyító és gyógyvíz) alapozva,
- *Minőség:* a gyógyászatban, turizmusban és a kapcsolódó szolgáltatásokban valamint a város működésének egyéb területein,
- *Fenntarthatóság:* a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat is előtérbe helyező, ezáltal kiegyensúlyozott és hosszútávon megvalósítható fejlődés érdekében,
- *Integráció:* az egymásra épülő fejlesztések ésszerű rendszerbe foglalása, település határain túlmutató együttműködések ösztönzése a fejlődés érdekében

Jelen stratégia a következő 6-7 évre kitűzött célok és az azok eléréséhez szükséges fejlesztések bemutatására hivatott. Ennek megfelelően beazonosítottuk azokat a projekteket, projektcsomagokat, amelyek alapvetően az Önkormányzat fellépésével valósulhatnak meg. Ezeket kiegészítik a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház által véghezvinni tervezett fejlesztések, valamint azok a beruházások, amelyek részben vagy egészben magánbefektető szükséges. Döntően a Hévíz hivatalosan is gyógyhelynek minősített részeire, illetve az azokat valamilyen módon közvetlenül kiszolgáló területekre (pl. parkoló, piac) koncentráltunk, viszont mind a célrendszerben mind pedig a megvalósítani tervezett projektek bemutatásánál a hévízi turisztikai arculatot erőteljesen befolyásoló fejlesztéseket is szerepeltettünk.

A fejlesztések megfogalmazásánál igyekeztünk szem előtt tartani, hogy Hévíz nem csupán egy turisztikai desztináció, hanem lakóhely és a térség egyik kiemelt munkáltatói bázisa. Nem csupán a vendégek igényeit kívánjuk szolgálni, hanem azt szeretnénk, hogy a város fejlődése az itt lakók

életminőségét is javítsa, a városi környezet és szolgáltatások javulásával, új munkahelyek teremtésével.

Belvárosrekonstrukciót célzó feladatok Új városi főtér kialakítása A turisztikai városközpont közlekedési folyosóinak rehabilitációja Nagyparkoló tér teljeskörű rehabilitációja Új buszpályaudvar és P+R, B+R parkoló létrehozása Ady Endre utca forgalomcsökkentése, sétány kialakítása Hévízi termelői piac fejlesztése Széchenyi utca felújítása, forgalomcsökkentése Pihenőpark kialakítása a gyógytó körüli védett erdőterületek fejlesztésével Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése	Kiegészítő közlekedési fejlesztések HeBi közösségi kerékpárrendszer bővítése Hévíz-Balaton Repülőtér fejlesztése
Egészségturisztikai kínálatot fejlesztő projektek Balneológiai Kutatóközpont valamint Oktatási és Továbbképző Központ létrehozása Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Programjának megvalósítása, kiemelten a monitoring rendszer fejlesztése A Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház infrastrukturális fejlesztéseinek továbbvitele	Hévízi arculatot befolyásoló nagyberuházások Sportturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése Konferencia -és rendezvényturizmus infrastrukturális hátterének fejlesztése Hévízi-tó elfolyó melegvizére alapozó tervezett élmény- és sportfürdő Hévízi-tó világörökség cím megszerzése
	Turisztikai kínálat bővítése és meghosszabbítása Kulturális és aktív turisztikai kínálat kibővítése Tusrisztikai szezon hosszának kiterjesztése az elő-és utószezon programkínálatának bővítésével Turisták komfortérzetének javítása Gasztronómia hatékonyabb beemelése a turisztikai kínálatba

A felsorolt fejlesztési igények, elképzelések vonatkozásában az esetek többségében már megindult a beruházások előkészítése, felmértük az esetleges akadályozó tényezőket, megindítottuk az egyeztetéseket az érintettekkel. Ennek köszönhetően – kiemelten a belvárosi illetve gyógyhely-területek rekonstrukcióját célzó fejlesztéseknél – a következő lépésben a konkrét tervek elkészítése következhet, így e projekt megvalósítása akár 2016 során megindulhat. A gyógyhelyfejlesztési beavatkozások nyilvánvaló célja a település vonzóbbá tétele: több és minél magasabb költségi hajlandóságú turista minél hosszabb időre idecsábítása. Hévíz gyógyhelyi jellegét erősítő fejlesztéseink **elsődleges célcsoportja** az 55 év feletti szenior, illetve szeniorkor-közeli közép-nyugat, nyugat-, illetve észak-európai turisták, akik már meglévő egészségügyi problémáikra gyógyírt keresendő, vagy megelőzési céllal keresik fel a gyógyfürdőket. Hévíz - a főváros után – országunk legnagyobb vendégforgalmat bonyolító turisztikai desztinációja, így vendégforgalmi mutatóiban további javulás csak mérsékelten érhető el.

Indikátor megnevezése	Mértékegység	Kiinduló érték 2015	Tervezett céltérték 2019	2020	2021	2022	2023	Forrás
A természeti és kulturális örökségnek, ill. látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás / év	899 000	909 000	909 000	909 000	909 000	909 000	Önkormányzat
Kulturális és gasztronómiai rendezvénynapok száma	nap	238	244	250	256	260	260	Önkormányzat/ TDM
Tudományos és sport rendezvénynapok száma	nap	55	57	57	59	60	60	Önkormányzat/ TDM
Turisztikai szezon hossza	nap	235	245	250	255	260	260	Önkormányzat/ TDM
Megújított közterületek nagysága	m2	0	9800	9800	9800	9800	9800	Önkormányzat

A cél esetünkben elsődlegesen a meglévő célcsoportok megtartása, emellett magasabb piaci pozíció elérése a magasabb költségi hajlandóságú célcsoportok elérése érdekében, valamint a tartózkodási idő (illetve a turisztikai szezon) hosszának lehetőségek szerinti kitolása.

2. Helyzetelemzés

2.1 Kereslet-kínálat elemzése

2.1.1 Célcsoport elemzés

A hévízi turizmus célcsoportjainak csoportosítása többféle megközelítés szerint is érdemes és lehetséges, bár leginkább átfogó képet az egyes csoportosító elvek összevonásával kaphatunk, így a következő rövid elemzésünkben is e szerint vizsgáltuk a Hévízre érkező illetve a jövőben idevonzani kívánt vendégek köreit.

A) MOTIVÁCIÓ

- gyógyvendég (kúravendég) – kifejezetten a gyógyvízre, gyógyiszapra alapuló egészségturisztikai szolgáltatások miatt Hévízre érkező vendégek köre
- egyéb egészségturisztikai szolgáltatásokat igénybe vevő vendég – a gyógyvízre, gyógyiszapra alapuló szolgáltatásokat legfeljebb kiegészítő jelleggel használó vendég
- wellness vendégek – nem kifejezetten gyógyulási, hanem rekreációs céllal érkező vendégek, akik bár igénybe vesznek egészségturisztikai szolgáltatásokat, azokat nem kúraszerűen, kifejezetten gyógyulási céllal teszik
- általános üdülővendégek

Egyértelmű többségben a kúravendégek vannak, akik kb. a vendégkör 70 %-át teszik ki. Többségük a 65+ korosztályból kerül ki, mindazonáltal e célcsoporton belül az elmúlt években némi fiatalodás figyelhető meg. A gyógyvendégek átlagos tartózkodási ideje a többi célcsoport között a leghosszabb, sok esetben több hétre is érkeznek: a hagyományos hévízi kúra 3 hetes, bár ennek rövidebb változatai is hatékonyan alkalmazhatók. A kúra hatékonysága és a kapcsolódó szolgáltatások magas színvonala miatt magas a törzsvendégek aránya. Az első két pontban említett célcsoportok között sok esetben átfedés tapasztalható: az egy vagy több hétre érkező – jellemzően külföldi vendégek – itt tartózkodásuk alatt sok esetben vesznek igénybe egyéb egészségturisztikai szolgáltatást, pl. fogászati, diagnosztikai eljárásokat, kisebb-nagyobb plasztikai beavatkozásokat, stb.

A második célcsoportba tartozók szinte teljes köre külföldről érkezik Hévízre, elsődleges motivációjuk a desztináció kiválasztásában a Hévízen nagy választékban fellelhető egyéb egészségturisztikai és más,

kedvező ár-érték arányú szolgáltatások (pl. fordrász, kozmetikus, optikus, stb.) igénybevétele és a szintén kedvező áron magas színvonalat nyújtó széles szálláshelykínálat, míg a gyógyító és a gyógyszállók szolgáltatásait legfeljebb kiegészítő jelleggel, rekreációs – regenerációs céllal veszik igénybe.

A wellness vendégek döntő része hazai turista, a jellemző hévízi küldőországokból nem éri meg Hévízig utazni a vendégeknek, amennyiben kifejezetten wellness szolgáltatásokra vágyanak: hasonló színvonalú és körű szolgáltatások szinte mindenhol elérhetők, az esetleges magasabb árat pedig a legtöbb esetben a földrajzi közelség kompenzálja.

Legalább egy vendégéjszakát itt töltők megoszlása - TOP 10 EURÓPAI ORSZÁG (2014)				
Ország	Vendég	Vendég-éjszaka	Átlagos tartózkodási idő	
1 Oroszország	23 535	243 375	10,3	
2 Németország	20 587	207 533	10,1	
3 Ausztria	20 086	83 492	4,2	
4 Csehország	5 663	24 493	4,3	
5 Szlovákia	3 258	10 120	3,1	
6 Svájc	2 311	16 263	7	
7 Ukrajna	2 258	14 529	6,4	
8 Olaszország	1 796	6 290	3,5	
9 Lengyelország	1 207	5 700	4,7	
10 Szlovénia	1 085	1 886	1,7	

B) FÖLDRAJZI SZÁRMAZÁS

Kúravendégek

A lenti táblázatból is egyértelműen kitűnik, hogy a hazai vendégek mellett a tipikus kúravendégek többsége Németországból és Oroszországból érkeznek.

A **németek** döntően 50-55 év feletti klasszikus gyógyvendégek, átlagos tartózkodási idejük közel 2 hét (ritkább esetben 3-4 hét). Igénylik a magas színvonalú szolgáltatásokat, viszont

spontán költségük alacsony, döntően csak az előre lefoglalt és kifizetett szolgáltatás(csomagok)at veszik igénybe. A Hévízre érkező korcsoport hosszú évtizedek óta változatlan, viszont igényeik vonatkozásában komoly változás tapasztalható, egyre inkább igénylik az aktív időtöltési lehetőségeket is. Hévíz a német célcsoportok között jellemzően az alsó-középosztály kedvelt kúrhelye (alacsony árpozícionálásnak megfelelően), sok esetben részben-egészben a vendég hazai biztosítótársasága fizeti az itt tartózkodást és az igénybe vett egészségügyi szolgáltatásokat. E célcsoport esetében komoly konkurenciát jelentenek az elmúlt évtized során komoly fejlődésen keresztülment szlovén és osztrák fürdővárosok. E hagyományos vendégkörből sokan kihaltak, vagy túl idősek, betegek egy hévízi utazáshoz és a kört nem pótolta a természetes utánpótlás, mivel azok megoszlának a tágabb régió fürdői között.

Korábban a hévízi vendégkör mintegy negyedét adták az **osztrák** és **svájci** vendégek, számuk azonban mára jelentősen visszaesett. Egy wellness-élményért már nem érdemes ennyit utazniuk, kúraszerűen ritkán veszik igénybe a hévízi szolgáltatásokat, alapvetően ez egyéb egészségügyi szolgáltatások (fogászat, látásjavító beavatkozások, plasztikai sebészet, stb.) illetve a kulturális – gasztronómiai kínálat és aktív turisztikai szolgáltatások jelentik számukra a legfőbb vonzerőt.

Oroszországból (és **Ukrajnából**) érkező vendégek nagy része jellemzően nem kifejezett gyógyászati céllal érkezik, sokkal inkább regeneráció, prevenció és egészségmegőrzés céljából. Ennek megfelelően jóval fiatalabb az orosz célcsoport, a 28-30 évesektől indulva. Magas költségi hajlandóságú és árelfogadású célcsoport, jelentős fajlagos költséggel. Aktív programok nem igazán népszerűek az esetükben, adott esetben városlátogatások, kulturális programok és a bevásárlóturizmus vonzó.

Wellness- és üdülővendégek döntő része Budapestről illetve a hazai vidéki nagyvárosokból, kisebb arányban pedig a környező országok közel eső területeiről érkezik. Magas színvonalú szolgáltatásokat igényelnek, koncentráltan a 2-3 napos átlagos tartózkodási idejükbe sűrítve. A wellnessvendégek jellemzően közel teljes ellátást biztosító csomagokat vásárolnak, így „szállodán kívüli” járulékos költségük viszonylag alacsony.

Külön említésre méltó célcsoportok a Kínából, Távol-Keletről, illetve néhány közel-keleti országból érkező vendégek. A kínai, távol-keleti vendégek jellemzően egy európai körút során töltenek egy-egy

Legalább egy vendégéjszakát itt töltők megoszlása - KONTINENSENKÉNT Magyarország nélkül (2014)				
	Vendég	Részarány	Vendégéjszaka	Átlagos tartózkodási idő (nap)
Európa	87 209	89,6%	640 641	7,3
Ázsia	9 278	9,5%	18 144	2,0
Afrika	63	0,1%	139	2,2
Amerika	657	0,7%	2 574	3,9
Ausztrália és Óceánia	80	0,1%	370	4,6

napot Hévízen, mintegy ízelítőt szerezve a gyógyító és wellness szolgáltatásokból. Motivációjuk sokkal inkább a gyógyító nemzetközi reputációjára alapszik, mintsem valós gyógyulási, regenerálódási szándékokra. A közel-keleti vendégek egyelőre kis számban képviseltetik magukat a Hévízre érkezők között, viszont mindenképp komoly potenciállal, magas igényekkel ám magas költségi hajlandósággal rendelkező célcsoportként kell rájuk tekinteni. Mindazonáltal, a jelentős kulturális különbségek végett a kínálati oldal részéről komoly változtatások lesznek szükségesek abban az esetben, ha Hévíz határozottan nyitni szeretne e célcsoport felé. Mind a távol-keleti, mind a közel-keleti vendégek esetében Hévíz számára komoly konkurenciát jelentenek a hasonló komplex szolgáltatás-színvonalat nyújtó közép-európai fürdővárosok (kiemelten Szlovénia, Ausztria, Szlovákia és Csehország).

A következő évek gyógyhelyfejlesztési beruházások, akciók elsődleges célcsoportját az elmúlt évek trendjeire, tapasztalataira alapozva az **55+ korosztályban** határoztuk meg elsődlegesen a külföldi turisták körében, ezen belül is kiemelten a **közép-nyugat, nyugat- és észak-európai országok polgárait, akik célzottan a gyógyulás, egészségmegőrzés, megelőzés érdekében látogatják a fürdővárosokat**. Célunk az, hogy e célcsoportok a megfelelő információk birtokában tudatosan döntsenek Hévíz, a hévízi gyógyító illetve egyéb egészségturisztikai és nem utolsósorban szabadidős szolgáltatások mellett és ezek magas színvonalával elégedetten, a rendszeres visszatérés szándékával távozzanak Hévízről. E célcsoport mellett természetesen továbbra is kiemelt figyelmet szentelünk a **hazai kúravendégek**re, amely körben a célcsoport fiatalítása a cél (a hazai kúravendégek jellemzően idősebbek, mint a külföldiek, mivel döntő részben egészségi állapotuk komolyabb súlyosbodása esetén érkeznek Hévízre) azáltal, hogy a gyógyító jellegű tevékenységek mellett a megelőző, egészségmegőrző jellegű szolgáltatások hatékonyságát, szükségességét tudatosítjuk bennük, illetve változatos, több korosztály számára is vonzó kulturális programokat, szabadidő-eltöltési lehetőségeket biztosítunk számukra.

Tervezünk továbbá olyan infrastrukturális illetve szolgáltatási portfóliót részben átalakító-kiegészítő fejlesztéseket, amelyek Hévíznek szűkebb, speciális igényekkel rendelkező célcsoportok felé történő nyitását segítik. Ilyenek jellemzően a **sportturisztikai** fejlesztések illetve a **kulturális-és rendezvényturizmus** magasabb szintre emelését szorgalmazó fejlesztések, kezdeményezések. Az amatőr, fél-profi, profi sportolók számára számos hévízi adottság (gyógyvíz és kapcsolódó szolgáltatások szerepe a felkészülésben, regenerációban, rehabilitációban) komoly vonzerővel bírhat, amennyiben azok megfelelő sportinfrastruktúrával egészülnek ki. A kulturális- és rendezvényturizmus esetében kiemelt fejlesztési cél nemzetközi vonzerővel rendelkező rendezvények szervezése, Hévízre vonzása, amely egyrészt olyan célcsoportokkal is megismertetné a várost, akik nem egészségturisztikai motiváció alapján választanak desztinációt, továbbá az elsődleges célcsoport számára, a számos közép-európai gyógyhely közötti választási dilemma esetében növelheti Hévíz vonzerejét, ismertségét.

A Hévízi-tó és az arra alapuló egészségturizmus fejlődésének főbb állomásai

A fürdőfejlesztés úttörőjeként a környék akkori földesurát, Festetics Györgyöt tartják számon. A gróf számos szakembert alkalmazott a berekbe burkolódzó tó feltárására. A tó környéki mocsarakat 1795-ben kezdték lecsapolni, fürdőház épült orvosi ellátással, a kifolyót bivalyokkal tisztították ki, mélyíttette medrét. Halála után a fejlesztés abbamaradt, s a fürdőtelep fejlődése megállt, de az ő tevékenysége vetette meg a mai város alapjait.

- első fejlesztési hullám: 1905-ben 35 évre Reischl Vencel keszthelyi sörgyáros bérbe vette a Festetics uradalomtól. 1909-re elkészült a "Kurszalón", új fürdőházak épültek, 1907-ben alakult ki a kéttornyos, jellegzetes fürdőbejárat. Ez időben készült el a Hévíz Szanatórium és Gyógy szálloda. Hévíz az ország legjelentősebb gyógyfürdőjévé 1911-től vált, jelentős szálloda- és üdülőépítési program kezdődött.
- 1911-ben Hévíz fürdőnek a belügyminiszter megadta a gyógyfürdő jellegű település címet.
- A trianoni békekötés után elcsatolták a nagyobb fürdőhelyeket, így Hévíz Magyarország legjelentősebb fürdőjévé vált.
- 1926-ban kiépült a strandfürdő, majd az emeletes strandépület a tó északi partján, nem sokra rá a fürdőház üvegtetőt kapott, így teljesen fedetté, zárttá vált.
- 1948-ban Hévízfürdőt államosították, a következő évben a vendéglátóhelyek is állami tulajdonba kerültek. 1952. január 1-én a fürdőtelep épületeiben létrehozták a Hévízi Állami Gyógyfürdőkórházat, amely ma a Szent András Állami Reumatológiai és Rehabilitációs Kórház. Hévíz lett az ország legnagyobb mozgásszervi reumás megbetegedéseket gyógyító fürdőhelye.
- Az 1970-es évek közepétől elkezdődött a tófürdő újjáépítése (korszerűsítés, téliesítés)
- 1986 márciusában a hévízi fedett tófürdő központi faépülete kigyulladt és nagy része leégett. Több mint két évre volt szükség a teljes felújításra.
- Az 1989-90-es rendszerváltozást követően a szakszervezeti üdülők jelentős részéből a magánosítás után modern, jól felszerelt szálloda létesült és több új építésű (vagy jelentősen felújított) négycsillagos szálloda is létesült.

Forrás: Hévíz Város Örökségvédelmi Hatástanulmánya, 2014, Hübner

2.1.2 Fő attrakció (fürdő), valamint a kiegészítő turisztikai termékek/szolgáltatások elemzése

A HÉVÍZI-GYÓGYTÓ - GYÓGYVÍZ ÉS GYÓGYISZAP¹

A Hévízi-tó a világ legnagyobb biológiailag aktív, tőzeg medrű termálvízű gyógytava. A mintegy 4,4 hektár területű tóban a víz hőmérséklete 22 °C (téli) és 38 °C (nyári) között mozog, így az egész évben alkalmas a fürdésre. A tó egységes ökológiai rendszere a tényleges hévízi gyógytényező: a víz hidrofizikai, - kémiai, - és biológiai tulajdonságai, az iszap, a levegő, a sajátos mikroklíma és a pszichére jótékonyan ható nyugodt és esztétikus környezet.

A tavat tápláló forrásoknak köszönhetően a tó vize állandóan mozgásban van: ez egyrészt jelenti a víztömeg gyors cserélődését, állandó hőmérsékletet, az iszap lebegő részeinek állandó mozgását és egyben folyamatos, enyhe masszírozó hatást gyakorol a fürdőzőkre.

A hévízi iszap keletkezésében a tómedret alkotó tőzegágy és a források vulkanikus iszapja egyaránt szerepet játszanak. A kevert iszap sajátos ásványi összetétele és enyhe radioaktivitása végett egyedülálló, kémiai vizsgálatok során számos szerves és szervetlen vegyület jelenlétét mutatták ki, ezek közül – gyógyhatásukat tekintve – a különböző rádium-sók és redukált kénvegyületek emelendők ki. Alkalmas iszappakolásra, taposó fürdőzésre, összetételének köszönhetően pedig rendes fürdőzés közben is jótékony hatású: az apró, hegyes kristályú elemek segítik az iszapfoszlányok bőrhöz tapadását, fokozva ezáltal az ásványi anyagok beépülését, valamint önmagukban kedvező ingerlő hatást gyakorolnak a bőrfelületre.

¹ Hévíz TDM Konceptió, 2009; Project Advising Bt.

Mind a gyógyvíz, mind az iszap sajátos baktériumflóra élőhelye, coli és gennykeltő baktériumok elleni természetes hatása végett kórokozóktól mentes mindkettő. A fürdés önmagában antibiotikus, gyulladáscsökkentő hatású.

A gyógyvíz gáznemű anyagokban ugyancsak rendkívül gazdag (pl. kénhidrogén, szénsav, rádium, metán, stb.), amelyek az ember bőrére lerakódva, azon keresztül kedvezően befolyásolják az idegrendszer működését, serkentően hatnak az életműködésre. A forrásvíz kisdózisú radioaktív sugárzása (döntően a radon, urán, trícium-tartalomnak köszönhetően) számos jótékony hatású folyamatot eredményez az emberi szervezetben, így – többek között – gyulladás,- és vérnyomáscsökkentő, antiallergén, idegnyugtató, közérzetjavító hatású. Serkenti a vízkiválasztást, az anyagcserét, fokozza a pajzsmirigy, hasnyálmirigy, agyalapi mirigy, az ivarmirigyek és a csontképző sejtek működését.

A vízből kiváló kéngázok és rádiumemanáció a levegővel keveredve sajátos réteget képeznek a gyógyító területén, amely fürdőzés közben történő belélegzése szintén erősíti a gyógyító hatást. A nagy vízfelület egyfajta természetes szoláriumként is működik, serkentve a D-vitamin képződést és kozmetikai hatási is kedvező. A minden évszakban lehetséges szabadban történő fürdőzés erős pszichikai hatást is gyakorol a fürdőzőkre, a lebegő érzés, mérsékelt külső zajok, esztétikus környezet biztosítják a mentális regenerációt és idegnyugtató hatást.

A gyógyiszap szépségügyi célú alkalmazására is van több példa, mind helyszíni kezelések, mind pedig megvásárolható és otthon felhasználható termékek formájában – ugyanakkor ezekben jelentős szolgáltatás-és termékfejlesztési potenciál rejlik még.

A Hévízi-tó és az azt körülölelő véderdő (fokozottan védett természetvédelmi terület) a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház kezelésében van. E területen található a tófürdő (gyógyfürdő) és a kórház létesítményei, valamint a Hotel Spa Hévíz, amely az előbbi kettővel közvetlen kapcsolatban működik. Gyógyfürdő minősítéssel a gyógyító mellett a Hunguest Hotels Helios rendelkezik még Hévízen.

A HÉVÍZI KÚRA

A hévízi gyógykúra egy komplex szolgáltatáscsomag, amelyben állapotfelmérést követően, folyamatos konzultáció mellett személyre szabott, prevenciót, regenerációt illetve gyógyulást célzó kúracsomagok kerülnek összeállításra. A fizioterápiás kezelések nagy választékából (elektro,- balneo,- és

HÉVÍZI TRADÍCIONÁLIS KÚRA VÉDJEGY

A minőségbiztosítás érdekében külön védjegyet hoztak létre Hévízen: a fürdőkultúra gyógyító hatása Európa-szerte ismert, ám nem minden potenciális vendég tudja, hogy mi is tartozik pontosan a hévízi kúrához.

A standardizált kúra fejlesztésén professzionális, erre a területre specializálódott szakemberek dolgoztak: Hévízi Tradicionális Kúra elsődlegesen Hévíz védjegyeként aposztrofálható, és a város célja, hogy Európában is elismert legyen a védjegy.

Ennek érdekében a védjegyoltalomért felelős intézményhez, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz fordultak, döntés októberre várható.

A kúra alappillérei a gyógyvízben való fürdőzés mellett az iszapfürdő és súlyfürdő is, garanciát a védjegyet használni jogosult intézményekben meglévő magas fokú szakképzettség és a folyamatos orvosi felügyelet jelenti. Kiegészítő kezelésként a gyógyvíz ivókútból való fogyasztása is része a gyógyulásnak csakúgy, mint a masszázások, mozgásterápiák és a fiziko-, valamint hidroterápia is.

A Hévízi Tradicionális Kúra gyakorlóit a kúra hivatalos címerét viselhetik majd, minden olyan intézmény jogosult lesz erre, amelynek megvan a kúrához kellő szakmai, orvosi háttere és gyógyászati infrastruktúrája (gyógyvízes medence, súlyfürdő, iszap pakoló stb.)

mechanoterápiás kezelések) lehet összeválogatni az adott vendégnek, illetve gyógyulni vágyónak az adott esetben leghatékonyabbnak ígérkező kombinációt.

A Hévízre leginkább jellemző balneoterápiás gyógymódok során a gyógyvíz és gyógyiszap kerül felhasználásra elsődlegesen a mozgásszervi és keringési problémák kezelésére. A hévízi gyógyító tevékenységhez szervesen kapcsolódnak a különféle masszázsek és a gyógytorna is.

2015 folyamán a **Hungarikumok Gyűjteményébe került a Hévízi-tó és a városban folytatott hagyományos hévízi gyógyászat.** Az egészség és életmód kategóriában Hévíz együtt szerepel a Béres cseppel és a Magyar Védőnői hálózattal és az Ilcsi natúrkozmetikai termékekkel. Hungarikummá az a Magyar Érték válhat, mely egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsterméke.

A hévízi kúra számos tényező és körülmény együttes hatásának eredménye: a gyógytó, a gyógyvíz és gyógyiszap egyedülálló ökológiai rendszere, az évszázados múltra visszatekintő gyógyászati hagyományok, az orvoslás humán háttere együttesen teszik nemzetközileg is elismert és versenyképes egészségturisztikai desztinációvá Hévizt. A fentiekben röviden bemutatott tényezők elsődlegesen a mozgásszervi betegedések széles körének kezelésére alkalmasak, emellett azonban kedvező hatással bírnak a gyulladásos fájdalmakban, az ivarmirigyek megbetegedésiben illetve egyes bőrbetegségekből,

asztmában szenvedők esetében is.

A hévízi kúra az alábbi betegségcsoportok esetében javasolt:

- reumás mozgásszervi betegségek valamennyi degeneratív kopásos, meszesedésszerű formája
- gyulladásos ízületi és gerincbetegségek, csúszos megbetegedések nyugalmi stádiumban
- kötőszöveti reuma
- másodlagos ízületi betegségek, anyagcserezavarokhoz társuló ízületi panaszok valamint a belső elválasztású mirigyek működéséhez kapcsolódó panaszok
- bőrbetegségekre köthető ízületi gyulladások
- törések, baleseti sérülések, mozgásszervi műtétek utáni állapot-rehabilitációra alkalmas stádiumban
- krónikus, perifériális idegrendszer érintő, elsődlegesen mechanikai okokra visszavezethető bántalmak
- ízületi műtétek elő- és utókezelése, porckorong-műtét utókezelése
- krónikus nőgyógyászati megbetegedések

GYÓGYSZÁLLÓK

A magyar gyógyhelyek sorában Hévíz rendelkezik a legtöbb gyógyszálló minősítést elnyert szálláshellyel (összehasonlításképpen: Hajdúszoboszlón 6, Budapesten mindösszesen 3

ORSZÁGOS TÖRZSKÖNYVI NYILVÁNTARTÁS A MAGYARORSZÁGI GYÓGYSZÁLLÓKRÓL					
Sorszám	Település	Megye	Gyógyfürdő-intézmény neve	Minősítési ill. felülvizsgálati engedély száma	Nyilvántartási szám
2.	Hévíz	Zala	Thermal Hotel Aqua	24/Gyf/1992	XIV/3
3.	Hévíz	Zala	Thermal Hotel Héviz	25/Gyf/1992	XIV/4
7.	Hévíz	Zala	Héviz Gyógyszálló	13/Gyf/1996 466/Gyf/2006	XIV/8
8.	Hévíz	Zala	Spa & Wellness Hotel Fit Gyógyszálló	34/Gyf/1997	XIV/10
9.	Hévíz	Zala	Hunguest Hotels Zrt. Hotel Panoráma Gyógyszálló	68/Gyf/1997 82/OTH/2010	XIV/11
16.	Hévíz	Zala	Hunguest Hotel Helios Gyógyszálló és Gyógyfürdő	177/Gyf/1999	XIV/18
17.	Hévíz	Zala	NaturMed Hotel Carbona Gyógy- és Wellness Szálloda	365/Gyf/2000 316/Gyf/2006	XIV/19
27.	Hévíz	Zala	Hotel Európa Fit Gyógyszálló	427/Gyf/2007	XIV/31

gyógyszálló található). A vonatkozó jogszabály² szerint a gyógyszálló „az a kereskedelmi szálláshely, amely vendégei számára természetes gyógytényező alkalmazásával saját gyógyászati részlegén önálló vagy más gyógyintézet kiegészítő szolgáltatásainak bevonásával, orvosi ellenőrzés mellett terápiás lehetőséget biztosít”.

A gyógyszállók többsége az elmúlt évtized fejlesztéseinek köszönhetően napjainkban már a korszerű wellness szállók infrastruktúrájával is rendelkezik, tekintettel célcsoportjaik megváltozott igényeire, bár jelenős különbségek tapasztalhatók a minőségi besorolás és a szálló fő profilja függvényében. A gyógyszállók egy része fogad orvosi beutalóval érkező vendégeket, illetve kezeléseik egy része OEP támogatással is igénybe vehető a hazai vendégkör számára.

A hévízi gyógyszállók legalacsonyabb minőségi besorolása 3*, viszont jellemzően 3*superior, 4* illetve 4*superior besorolással rendelkeznek, közös bennük, hogy mindegyikük saját orvosi csapattal, a hévízi gyógyászati tradíciókat követő kezelési kínálattal várja a látogatókat. A gyógyszállók mindegyike saját termálkúttal rendelkezik, amelyből kinyert gyógyvizet használják gyógyászati, illetve a regenerációt-rekreációt biztosító tevékenységeik, szolgáltatásaik során. A gyógyszállók közül egyedül a Hotel Spa Hévíz (korábbi nevén Hévízi Gyógyszálló) rendelkezik közvetlen kapcsolattal a tófürdőhöz.

KIEMELT MINŐSÉGŰ SZÁLLÁSHELYKÍNÁLAT

	Szálloda	ebből gyógyszálló	Panzió	Kemping	Üdülőház	Egyéb szálláshely (magánszállás)
Darab	25	8	3	1	1	489
Férőhelyek száma	5 880	3 215	73	1 500	48	3 009
Vendégek száma	196 100	112 616	2 643	5 064	1 046	
ebből külföldi	103 269	61 699	891	4 802	407	
Vendégéjszakák száma	1 021 837	662 309	7 379	15 756	3 710	
ebből külföldi	695 101	483 007	2 526	15 047	1 617	
Átlagos tartózkodási idő (vendégéjszaka)	5,21	5,88	2,79	3,11	3,55	
külföldi vendégek esetében	6,73	7,83	2,84	3,13	3,97	
hazai vendégek esetében	3,52	3,52	2,77	2,71	3,28	

Forrás: Tstar 2013

Hévíz a gyógyszállókra túl is rendkívül széles szálláshelykínálattal bír, mindegyik hévízi célcsoport megtalálja az igényeinek és anyagi lehetőségeinek megfelelő szolgáltatást. Versenyképességüket a nemzetközi egészségturisztikai piacon remekül bizonyítja, hogy évről évre komoly elismeréseket kapnak, a legutóbbiak közül az alábbiak emelhetők ki:

- a legjobb vidéki hotel 2014-ben a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége szerint: Hotel Európa Fit ****superior
- a Gault & Millau szerint a 10 legjobb magyarországi wellness hotel között három hévízi: Lotus Therme Hotel & Spa****, NaturMed Hotel Carbona****superior, Hotel Európa Fitv****superior
- a világszerte egyik leglátogatottabb utazási ajánlóoldal, a TripAdvisor „Travellers’ Choice” kategóriájának 2015-ös győztese a „családbarát szálloda” kategóriában: NaturMed Hotel Carbona****superior
- a Gault & Millau szerint a 10 legjobb vidéki boutique hotel között egy hévízi is helyett kapott: Amira Boutique Hotel Hévíz Wellness & Spa

² A természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII.25.) EüM rendelet

Az országos átlagot messze meghaladja Hévízen a magánszálláshely kapacitás: a sok esetben akár 20-30 férőhellyel rendelkező magánszállások máshol már panzióknak vagy kisebb szállodának számítanak. A magánszállásadók a szálláshelyek mintegy negyedét teszik ki (a kemping férőhelyekkel nem számolva), az utóbbi évtizedben a számuk jelentős csökkenése tapasztalható (2007-ben több, mint 40%-át tették ki a hévízi vendégágyaknak). A csökkenés oka egyrészt a magánszállásokat preferáló

HÉVÍZ ÉS A BKÜ – A STATISZTIKÁK TÜKRÉBEN

A 8 hévízi gyógyszálló 3.215 férőhelyével a balatoni idegenforgalmi régió teljes vendégkörének közel 8%-át (~113 ezer vendég) és a vendégéjszakák mintegy 13,5 %-át adta,

Az összes hévízi kereskedelmi szálláshely a régió vendégeinek mintegy 22%-ka (~ 317 ezer vendég) szállt meg, az összes vendégéjszaka több, min 35 %-át (~ 1,7 millió) a településen töltötték el.

A régió külföldi vendégkörének több mint a negyede (~ 97 ezer fő) itt foglalt Hévízen szállást.

A gyógyszállók foglaltsága a főidényben is meghaladta a balatoni szállodák átlagos kihasználtságát: júliusban szobáiknak 78, augusztusban pedig már a 87%-át tudták kiadni.

célcsoport kiiregedése, másrészt az igények fokozatos növekedése – amely utóbbival a szálláskiadók egy része nem tudta tartani a lépést. A magánszálláshely-kínálat utóbbi években megfigyelhető letisztulása mindenképp jót tett a település általános megítélésének. Mindazonáltal e szálláshelyek valós piaci szerepe javarészt csak becslések segítségével ítéltető meg: a kihasználtság egyetlen eszköze jelenleg az IFA megfizetésével történő önbevallás, amely jelenlegi rendszere és szabályozása könnyen kijátszható, megkerülhető.

A magánszálláshelyek, kisebb panziók valamint a komoly gyógyászati és wellness infrastruktúrával rendelkező szállodák között sajátos, mindkét fél érdekeit szolgáló együttműködések alakultak ki. Az előbbiek vendégei egyedi kedvezményrendszereken keresztül igénybe veheti az utóbbiak szolgáltatásait – így azok kihasználtsága növekszik, míg a magánszálláshelyeket preferáló vendégkörnek sem kell lemondania a híres hévízi élményekről.

EGYÉB EGÉSZSÉGTURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK

A gyógyszállók és wellness szállók állandó kínálatában a tradicionális hévízi kezeléseken jóval túlmutató kezelésválaszték áll a vendégek rendelkezésére (pl. oxigén-kezelés, kryoterápia, mágnesterápia, különböző pakolások, lézerterápiák, fényterápiák, ultrahangos kezelések, stb.). Emellett azonban elegendő végigsétálni a hévízi belváros utcáin, ahol az ezeken túlmutató egészségturisztikai kínálat könnyen nyomon követhető: fogászati klinikák, plasztikai sebészetek, optikák és szemorvosok széles választéka. A nyugat-európai célcsoportok esetében e szolgáltatások – a hazai árszínhez képest – alacsony ára és magas minősége komoly vonzerőt jelentenek, sok esetben e célcsoport tagjai ilyen jellegű kezelésekhöz, beavatkozásokhoz igazítják nyaralásukat.

KIEMELKEDŐ RENDEZVÉNYEK, PEZSGÓ KULTURÁLIS ÉLET

Tekintettel arra, hogy a hévízi vendégkör nagyobb része külföldi, így a hévízi rendezvények, kulturális események tartalmának összeállítása során sajátos szempontokat is figyelembe kell venni: egy meglehetősen heterogén összetételű célcsoport minél nagyobb köre számára kell a programokat vonzóvá tenni. A rendezvényeknek két nagy köre különböztethető meg: a nagyobb szállodákon belül, saját vendégeik számára elérhető programok és a város által rendezett, döntően ingyenes, mindenki (vendégek, itt élők, környékről a programokra célzottan ide látogatók) számára nyitott rendezvények. Hévíz jelenleg nem rendelkezik nagyobb közönség befogadására alkalmas fedett rendezvényhellyel, amely lehetővé tenné koncertek, előadások, más hasonló események szervezését minden évszakban.

BOR ÉS GASZTRONÓMIA

A gasztronómia mindig is fontos volt fürdőváros életében. Számos jó minőségű vendéglátóhely várja a vendégeket, és maguk a szálláshelyek is törekszenek a magas színvonalú, széles kínálat biztosítására. Tekintettel arra, hogy – a legtöbb vidéki turisztikai desztinációval ellentétben – a szezon itt szinte egész évben tart, az éttermek nagy része egész minden évszakban nyitva tart, amely jóval kiegyensúlyozottabb minőséget garantál. Hévíz sajátos hangulatú része az egregyi szőlőhegy, amely a 2015 végére megvalósuló fejlesztések révén egyre jobban képes bekapcsolódni a város turisztikai kínálatába. A város igyekszik megőrizni és hangsúlyozni vendégei irányába is gazdag gasztronómiai örökségét, számos hévízi rendezvény is ezekhez kapcsolódó tematikával rendelkezik (pl. szüreti fesztivál), mindazonáltal a tradicionális magyar, zalai konyha mellett egyre dominánsabban jelennek meg az egészséges életmódhoz jobban illeszkedő kulináris elemek.

AKTÍV IDŐTÖLTÉS

Hévíz és környéke ideális terep a tartalmas szabadidő tevékenységekhez, sportoláshoz. Az elmúlt években komoly előrelépések történtek az outdoor-turisztikai infrastruktúra kiépítésében – számos gyalogos és kerékpáros útvonal került kijelölésre, kiépítésre, felújításra. A Termál-út Kis-Balaton Kerékpáros Egyesülettel közösen kerékpárturisztikai központ került kialakításra, ahol a hagyományos kerékpárokon kívül nordic walking felszerelés illetve elektromos kerékpárok is kölcsönözhetők. Hévíz és környéke, a Zalakarossal és Keszthellyel együtt az egyik legdinamikusabban fejlődő kerékpáros régiója hazánkban.

A hévízi vendégek ezen kívül számtalan egyéb sportolási lehetőség közül válogathatnak: a szálláshelyek maguk is rendelkeznek az ahhoz szükséges eszközökkel, oktatókkal, de városszerte több helyen is találhatunk önálló szolgáltatókat (pl. tenisz, jóga, tai-chi, lovaglás, stb.).

A térség turisztikai kínálatában egyedülállóak a golfozási lehetőségek. A balatongyöröki golfpálya (9 lyukas) és a közeljövőben elkészülő 18 lyukas zalacsányi golfpálya-beruházás komoly turisztikai vonzerőt jelentenek.

2.1.3 Egészségügyi háttér infrastruktúra bemutatása

A gyógyhelyi egészségügyi szolgáltatások Hévíz esetében sokrétűen alakulnak. Elsődleges szereplő a Szent András Reumakórház, amely közvetlenül a gyógytóra építve fejti ki tevékenységét és egyben a hévízi kutatások fő letéteményese. Emellett azonban – mint az egészségturisztikai kínálat meghatározó elemei – a gyógyszállók gyógyászati részlegei is megkerülhetetlen szereplői a hévízi gyógyászatnak.

A KÓRHÁZ TEVÉKENYSÉGI KÖRE³

A Szent András Reumakórház megalakulása óta szanatóriumi majd szakkórházi jelleggel országosan mozgásszervi, ezen belül elsősorban reumatológiai megbetegedések orvosi rehabilitációját, illetve aktív reumatológiai szakellátását végzi.

- Fekvőbeteg szakellátás - regionális felvevőterülettel, elsősorban Zala megyéből - 39 (OEP finanszírozott) aktív reumatológiai ágy,
- 225 - országos ellátási területtel - (OEP finanszírozott) krónikus, döntően reumatológiai rehabilitációs ágy
- 16 részleges fizető ágy (Panzió „A” osztály)
- 109 fizető fekvőbeteg ellátási ágy (Hotel Spa Hévíz****)
- Járóbeteg szakellátás – országos ellátási feladatokkal
 - reumatológiai betegségben szenvedők szakellátása
 - krónikus mozgásszervi-, és reumatológiai rehabilitációra szoruló betegek szakellátása

³ Forrás: www.spaheviz.hu

- határterületi szakmákat érintő esetek, ilyen kísérő betegségben szenvedő betegek (belgyógyászat, nőgyógyászat, bőrgyógyászat, urológia, ideggyógyászat, fogászat, sebészet, fül- orr- gégészet) ellátása
- anyagcsere, csontbetegségek és ehhez kapcsolódó csont ásványianyag tartalom meghatározására, diagnosztikai eljárásokra alkalmas akkreditált szakellátás (Regionális Osteoporosis Központ)
- Közel teljes körű labor és röntgen diagnosztikai rendszer (CT, MR, speciális laboratóriumi vizsgálatok Zalaegerszegen, illetve Szombathelyen megoldottak, társintézményeknél digitalizált radiológiai metodika működik)
- Gyógyfürdő szolgáltatás
- Humán egészségügyi tevékenység
- Oktatás - kutatás (egészségügyi szakdolgozók és szakorvosok, graduális és posztgraduális képzése)

Szakrendelések: Reumatológia; Rehabilitáció; Ideggyógyászat; Scioliosis; Fül-orr gégészet; Ortopédia; Szoft-lézer; Bőrgyógyászat; Belgyógyászat; Röntgen; Diagnosztikai ultrahang - Echocardiographia; Laboratórium; ODM.

Kórházi ágyszám-és betegforgalmi kimutatás (2014)						
Szakma megnevezése	Működő kórházi ágyak	Osztályokról elbocsátott betegek száma	Teljesíthető ápolási napok száma	Teljesített ápolási napok száma	Átlagos tartózkodási idő (nap)	Ágykihasználtság (%)
Reumatológia	39	953	14 235	10 956	11,50	76,97
Aktív összesen	39	953	14 235	10 956	11,50	76,97
Rehabilitációs ellátás	225	4 545	82 125	81 561	18,10	99,31
Krónikus összesen	225	4 545	82 125	81 561	18,10	99,31
Aktív és krónikus összesen	264	5 498	96 360	92 517	16,95	96,01

A Kórház reumatológiai szakorvosképzésre kijelölt intézet. A Pécsi Orvostudományi Egyetem Zalaegerszegen kihelyezett tagozatának oktató kórháza a gyógytornász képzésben, ezen túlmenően a gyógymasször fizioterápiás asszisztens képzés gyakorlati oktatóhelyeként is működik.

1995-től **kutató laboratórium** is működik a Kórházon belül, amely a hévízi gyógyvíz a komplex fizioterápia hatásmechanizmusát kutatása, modern, tudományos módszerekkel is alátámasztja a balneoterápia eddigi elsősorban tapasztalati eredményeinek tudományos módszerekkel való alátámasztása érdekében jött létre. Az elmúlt évek során számos vizsgálat történt, mely részben a csont-, porc-, anyagcsere biokémiai meghatározására, valamint komplex fizioterápia hatására bekövetkező változásaira irányultak. A kapott kezdeti eredmények alátámasztják a hévízi balneoterápia során létrejövő biológiai, fiziológiai változásokat, illetve segítik megválaszolni, hogy milyen módon befolyásolja jellemzően a reumatológiai megbetegedések pathomechanizmusát⁴.

A kórházban folyó gyógyászati tevékenység kiemelt helyszíne a **Fedett Fürdő és Terápiás Centrum** amely az év minden szakában használható. Itt fellelhető a fizioterápiás kezelések teljes választéka (gyógymedence, kádfürdő, iszappakolás, súlyfürdő, szénsavfürdő, orvosi gyógymasszázs, víz alatti vízszugármasszázs, víz alatti csoportos gyógytorna, kis, közepes és magas frekvenciájú elektromos kezelések, mágnesterápia, elektromos kádfürdő, galvánfürdő örvényfürdő, gyógytorna) valamint egyes diagnosztikai egységek és szakorvosi, gyógyászati konzíliumi lehetőségek is itt találhatók.

2015 folyamán közel egy milliárdos kórházi fejlesztés valósult meg a keszthelyi kórházzal közösen. Hévízen ennek keretében a fedett fürdő területén új rendelő-és kezelőhelyiségeket alakítottak ki, 42

⁴ <http://www.spaheviz.hu/hu/science/axplorations>

ágyasra bővítették a fizioterápiás kezelőt, az infúziós és injekciós kezelésekhöz új helyiséget nyitottak, és új helyre költöztették a korszerűsített laboratóriumot is. A két kórház funkciói – a hatékonyabb feladatmegosztás érdekében – részben egyesítették és közös információs rendszer is kiépült. E fejlesztések mellett a Kórház saját forrásból a felújítja a fedett fürdő több évtizeddel ezelőtt épített fogadócsarnokát.

A Kórház szolgáltatásainak igénybevétele a következők szerint lehetséges:

- Fekvőbeteg gyógyintézetbe szülő, szakorvos által véleményezett beutalójával, amelyet az intézet felvételi bizottsága véleményez. A felvételt kérő betegeknek rendszerint hosszabb várakozási idővel kell számolniuk (várólista miatt), kivételt ez alól a frissen műtött betegek jelentenek, akik 3 hónapon belül felvételt nyernek.
- Lehetőség van – a szabad kapacitások terhére – térítési díj fizetése mellett “panzió-szerű” szolgáltatás igénybevételére, ez esetben a várakozási idő jelentősen lerövidülhet. Ilyenkor a kezeléseket a vendég járóbetegként veszi igénybe, amelyhez háziorvosi beutaló szükséges. Így a gyógyfürdő szolgáltatásokért csak kiegészítő díjat kell fizetnie az érvényben lévő árak szerint.

A Szent András Reumakórházon kívül a **Honvédkórház - Állami Egészségügyi Központ Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézet** illetve **Hévízi Rehabilitációs Intézete** is Hévízen található. Az intézmény a budapesti központtal működik, komplex, teljes körű szolgáltatást nyújt a mozgásszervi megbetegedések terén. A mai kor követelményeinek megfelelően, magas színvonalú szakmai háttérrel rendelkező orvosok és terapeuták segítik a különböző mozgásszervi megbetegedésben szenvedők állapotának javulását, mintegy 40 hagyományos hévízi kezelés közül orvosi előírás szerint egyénre szabottan választják ki a leghatásosabbakat. Az Intézetben fekvő beteg/ OEP által finanszírozott/ és térítéses ellátás keretén belül nagyobb számban reumatológiai esetek, ezen kívül traumatológiai, ortopédiai, idegsebészeti műtét utáni állapotban lévő betegek rehabilitációja történik.

A **gyógyszállók** – hivatalos minősítés megszerzésének mintegy előfeltételeként – saját gyógyászati részleggel, orvosi ellenőrzés melletti terápiás lehetőségeket biztosítanak. Az adott gyógyszálló profiljától függően a gyógyászati tevékenység néhol kevésbé hangsúlyozottan jelenik meg a kínálatban, ám a hévízi gyógyszállók döntő része a tradicionális hévízi gyógyászatot helyezi előtérbe. A gyógyszállók egy része beutalóval is igénybe vehető, így a gyógyászati szolgáltatások kedvezményesen férhetők hozzá.

2.1.4 A gyógyhely minősítés során vizsgált környezeti feltételek állapota

Országos Tisztifőorvosi Hivatal Közegészségügyi Főosztálya látja el jelen stratégia elkészítése idején a természetes gyógytényezőkkel kapcsolatos hatósági, szakmai irányító és felügyeleti tevékenységeket. Feladatai közé tartozik többek között, hogy nyilvántartást vezet az ásvány- és gyógyvizekről, gyógyfürdőkről és egyéb a jogszabályban meghatározott természetes gyógytényezőkkel kapcsolatos minősítésekről. E nyilvántartásban Hévíz az alábbiak szerint szerepel:

Hévíz Város Gyógyhelyfejlesztési Stratégiája 2015-2022

ORSZÁGOS TÖRZSKÖNYVI NYILVÁNTARTÁS ÁLTAL ELISMERT GYÓGYVIZEK											
Sorszám	Település	Kút, forrás jelölése	Kútkataszteri szám OKK	Víz kémiai jellege	Felülvizsgálat / módosító ügyszám	Első minősítési engedély száma	Megújított minősítő határozat száma	Víz kereskedelmi elnevezése	Közzététel száma	Felhasználási mód "K"=fürdési célú	Törzskönyvi nyilvántartás száma
110.	Hévíz	B-32	B-32	(Na,Mg)HCO3	-	459/GYF/2003	KEF-885-2/2014.	-	20/2014. (Eü.K. 6.)	K	VII/862
111.	Hévíz	B-14	B-14	(Ca,Mg)HCO3	-	458/GYF/2003	KEF-1235-2/2014	"Fontanális"	19/2014. (Eü.K. 6.)	K	VII/861
112.	Hévíz	gyógyító	gyógyító	(Ca,Mg)HCO3	-	43.209/1930	27-1/OTH/2010	-	51/2010. (Eü.K. 8.)	K	VII/537
113.	Hévíz	B-18	B-18	(Ca,Mg)HCO3	-	241/GYF/2003	-	-	24/2004. (EüK.20.) Gyf.	K	VII/337
114.	Hévíz	K-11	K-11	(Ca,Mg)HCO3	-	240/GYF/2003	-	-	26/2004. (EüK.20.) Gyf.	K	VII/339
115.	Hévíz	B-15	B-15	(Ca,Mg)HCO3	-	136/GYF/2005	-	-	-	K	VII/117
116.	Hévíz	B-4/A	B-4/A	(Ca,Mg)HCO3	-	392/GYF/2004	-	-	18/2004. (EüK.20.) Gyf	K	VII/331
117.	Hévíz	K-33	K-33	(Ca,Mg)HCO3	-	499-6/OTH/2010	-	-	162/2010. (Eü. K.)	K	VII/617

ORSZÁGOS TÖRZSKÖNYVI NYILVÁNTARTÁS A MAGYARORSZÁGI GYÓGYHELYEKRŐL				
Sorszám	Település	Megye	Minősítési, felülvizsgálati engedély száma	Nyilvántartási szám
5.	Hévíz	Zala	617/Gyf/1970.	VI/5.

ORSZÁGOS TÖRZSKÖNYVI NYILVÁNTARTÁS A MAGYARORSZÁGI GYÓGYFÜRDŐKRŐL					
Sorszám	Település	Megye	Gyógyfürdő-intézmény neve	Minősítési ill. felülvizsgálati engedély száma	Nyilvántartási szám
5.	Hévíz	Zala	Állami Gyógyfürdőkórház	58094/VII.A-1911.BM 315/Gyf/1968	I/5
62.	Hévíz	Zala	Hunguest Hotel Helios Gyógyszálló és Gyógyfürdő	78-1/Gyf/2007	I/67

A természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet értelmében: „2. § (1)4 A gyógyhely megnevezés egy terület megjelölésére akkor használható, ha azt - a (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén - az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala (a továbbiakban: OTH) gyógyhellyé nyilvánítja.

- (2) **Valamely település egésze vagy meghatározott része akkor nyilvánítható gyógyhellyé, ha**
- a) e rendelet szerint **elismert természetes gyógytényezővel** (gyógyvíz, éghajlat stb.) rendelkezik,
 - b) a természetes gyógytényező igénybevételeinek gyógyintézményi feltételei (gyógyfürdő, gyógyszálló) biztosítottak,
 - c) a gyógyítás zavartalanságát és a betegek nyugalmaát biztosító **környezeti feltételek** (kiemelten védett területre előírt levegőtisztaság, fokozottan védett területnek megfelelő zajszint, rendezett zöldterületek stb.) adottak,
 - d) a **pihenés infrastruktúrájának** (közútvezeték, közlekedés, hírközlés, kommunális szolgáltatások, ellátó, szolgáltató intézmények stb.) **kiépítettsége** biztosított.”

Az Egészségügyi Miniszter 617/Gyf/1970. sz. határozatával Hévíz városban gyógyhely és üdülőhely megnevezés használatát az alábbi leírás szerint engedélyezte, a gyógyhely védett területeit és védőövezetét kijelölte és a gyógyhelyet országos jelentőségűnek minősítette.

A gyógyhely területe: A keszthelyi 332. sz. összekötő út elágazásánál lévő vashídtól kezdődően a 932. hrsz-ú 73178. sz. bekötőút, Széchenyi utca mentén nyugati irányban a 899. hrsz-ú Attila utcáig, az Attila

utcában a 898. hrsz-ú Hotel Carbona területének északi telekhatáráig. Az északi telekhatár mentén a 884. hrsz-ú Zrínyi utcáig, majd déli irányban az 1065. hrsz-ú Széchenyi utcáig, folytatódva a Széchenyi utcán nyugati irányban az 1398. hrsz-ú Vörösmarty utcai csomópontig. A gyógyhely nyugati határa az 1398. hrsz-ú Vörösmarty utcában folytatódik az 1005. hrsz-ú Ady Endre utcáig, majd a belterület határáig a Honvéd Üdülő 1526. hrsz-ú területének sarokpontjáig. A Honvéd Szanatórium területét déli oldalról mintegy 160 méter mélységben kettévágja a Szanatórium területének keleti oldaláig terjed, itt északi irányban eléri az 1500 hrsz-ú Ady Endre utcát. Az Ady Endre utcán keleti irányban az Ady Endre utca Kossuth Lajos utcai csomópontnál magában foglalja az 1502/1 hrsz-ú (Máriaoltalom) telkét, e ponttól a védett terület határa érinti a hévízi lefolyó zsilipjét és folytatólagosan a cserszegi közigazgatási határig terjed, mely ponttól északi irányban becsatlakozik az eredeti vashíd kiindulási ponthoz.

A gyógyhelyi területeken belül a **gyógyhely védett területei**:

- 1.a./ Az Állami Gyógyfürdőkórház területe, amelyet a Park utca, Kölcsey utca, Széchenyi u Ady Endre utca 2. számú telek északi határáig az Ady Endre utca, onnan a Kórház-park déli határa a Kossuth Lajos utcáig és a Kossuth Lajos utca határol. E terület Észak-nyugati sarkán, a Park utca és a Kossuth Lajos utca kereszteződésénél kb. 0,6 ha. nagyságú a tervezett idegenforgalmi szálló részére átengedett terület nem tartozik a védett területbe.
- 1.b./ A BM. Üdülőnek a Honvéd utca, Kossuth Lajos utca, Park utca, József Attila utca által határolt területe.
- 1.c./ A Hotel Aquamarin területe (Honvéd u. 10.)
- 1.d./ A Hotel Carbona területe a kertészettel együtt. (Attila u. 3-5.)

Vizsgálendő környezeti elemek

A. KIEMELTEN VÉDETT TERÜLETRE ELŐÍRT LEVEGŐTISZTASÁG, FOKOZOTTAN VÉDETT TERÜLETNEK MEGFELELŐ ZAJSZINT

A gyógyhely központjában lévő természetvédelmi terület (gyógyító és környezete) kezelője, a Szent András Reumakórház környezetvédelemért felelős részlege a közeljövőben tervez átfogó méréseket végezni mind a zajterhelés, mind pedig a levegőszennyezettség vonatkozásában. A vonatkozó szabályozás értelmében a gyógyhelyi területeken a PM₁₀, NO₂, esetleg a SO₂, O₃, CO és NO mennyiségek mérése szükséges.

Az Ady utca Széchenyi utcai kereszteződésétől délnyugatra eső szakaszán, ahol az út közvetlenül a tó mellett halad, a forgalom sokszor meghaladja a megfelelőnek ítélt mértéket, ami mind az útburkolat elhasználódása, mind a levegő szennyezése, mind a zaj- és rezgésterhelés miatt kiemelt problémát jelent.

B. KLIMATIKUS VISZONYOK RÖVID LEÍRÁSA

A Hévízt még a környékénél is erőteljesebb szubmediterrán klíma-hatás éri, mely május végi és októberi csapadékmaximumban jelentkezik. Jellemző az aránylag enyhe tél, és a nem túl meleg nyár. A gyógyító és az azt övező véderdők egymásra hatásának következtében sajátos, helyi mikroklima alakult ki. A domborzati viszonyok és az erdős területek hatására szélcsendes, ugyanakkor a gyógyító hőkisugárzása és a növényzet párolgása miatt csapadékosabb. A vizes területek hatására a helyi klíma kiegyenlítettebb, az erdők felfogják a szeleket, a tó és környezete gyakorta párába burkolódik.⁵ A gyógytavat körülölelő erdős területek és a közvetlenül érintkező városi területek klímáját jelentősen befolyásolja a tó hőhatása (e hőhatás a tavat határoló erdő szélvédelmi hatása miatt a vízfelszíntől távolabb is érvényesül).

⁵ Balaton-felvidéki Nemzeti Park

A melegvíz folyamatos párolgásából kifolyólag jelentős a környező légrétegek páratartalma, hideg időben látványos páraréteg is borítja a tavat és környékét, e jelenségeknek köszönhetően a gyógytó körüli területen pollen-szegény levegő garantált.

A napsütéses órák száma átlagosan 1950-2000 óra/év, a nyári félév (április-szeptember) folyamán átlagosan 1400-1450 órán át, a téli félév (október-március) során átlagosan 550-600 órán át süt a nap. A hőmérséklet évi középértéke 10,0 °C körüli, évente 183-184 napon át, április 15. és október 16. között a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot. A fagymentes időszak átlagosan 195-200 nap (április 13. és október 25-30. között). Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga kevéssel meghaladja a 33,0 °C-ot, a téli abszolút minimumok átlaga –15,0 °C és –16,0 °C közé esik. Az átlagos évi csapadékösszeg 650-700 mm.⁶

C. TALAJ ÉS VÍZHÁZTARTÁS

Hévíz nagyobb része felszíni szennyeződésre (fokozottan) érzékeny, illetve kevésbé érzékeny területek közé tartozik, ahol természet és környezetkímélő gazdálkodást lehet folytatni.

Fokozottan érzékeny a Hévízi-tó területe és védőterülete, érzékeny terület a természeti védelem alatt álló tőzegláp, valamint a 0-1 m közötti magas vízállással jellemezhető völgytalpi és peremi területsáv, kevésbé érzékeny a völgyoldal alsó szakasza. A láptalajok kotúsodása alacsony talajvíz szint esetén természetes folyamat. A kiszáradás, illetve tartós szárazság a szerves anyag felszíni rétegének oxidálódását, lassú „elégését” okozza, ami visszafordíthatatlan változásokat eredményezhet a talajokban és a rajta található növénytakaságokban egyaránt.

A Hévízi-tó környezetét kedvezőtlenül befolyásoló talaj-, területhasználati kapcsolatos változások:

- Kiszáradóban lévő láprét (a csapadékhiány illetve helytelen beavatkozások a talajvízszint mesterséges süllyesztésével, a csapadék gyors elvezetésével a tőzeg „halálát”, kotúsodását eredményezik).
- A tőzeg (különösen, ha kiszárad) öngyulladásra hajlamos, ezért „földtani veszélyforrás” kategóriába tartozó terület.

HÉVÍZI-TÓ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

A 19/1993. (IV.7.) KTM rendelet védetté nyilvánította Hévízi-tó Természetvédelmi Terület elnevezéssel a Hévíz 934/4, 964/1, 964/7, 07/2 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, 28,7 ha kiterjedésű területet. A 23/2006. (IV.20.) KvVM rendelet bővítette a Hévízi -tó Természetvédelmi Területet a Hévíz 934/1, 934/3, 964/3, 964/6, 985 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi szánú 30,5466 ha kiterjedésű területtel. A védetté nyilvánítás célja a terület egyedülálló természetes termálvizű, gyógytényezőkre alapozott rendeltetésének, valamint speciális hidrogeológiai adottságainak, különleges növény- és állatvilágának megőrzése.

D. RENDEZETT ZÖLDTERÜLETEK

Hévíz városa az elmúlt évtized során sokat tett az egységes belvárosi utcaképert és azon belül is az esztétikus, erőforrás-takarékosan fenntartható és mind az itt élők, mind pedig az ide látogatók által használható, élvezhető zöldfelületek kialakításáért. A város komoly eredményeket ért el a Virágos Magyarorszáért versenyeken és 2013-ban az európai versenyen is országos első helyet ért el. A gyógyhelyi területek a zöldfelületek szempontjából négy nagy csoportba sorolhatók:

- belvárosi, magas beépítettségű területek: ezek esetében alapvetően kiegészítő-díszítő jellegű, árnyékoló funkciójú zöldfelületi elemek a jellemzőek.

⁶ Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Programja Előkészítő Tanulmány, Készítette: Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kht., VITUKI Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kutató Intézet Kht. a Magyar Állami Földtani Intézet közreműködésével; Siófok, 2007. Június

- gyógytató és az ahhoz kapcsolódó fürdöléscímények és a kórház területe: döntően alacsony beépítettségű, magasabb igénybevételű, vegyes funkciókkal bíró zöldfelületek. Térrendező, pihenőpark funkciók, a parti sávban strandként működő füves-fás területek váltják egymást.
- a gyógytató körülcölő a Hévízi-tó Természetvédelmi Terület részét képező erdős területek
- a gyógyhely határain belül található kereskedelmi szálláshelyekhez kapcsolódó zöldfelületek

E. KÖZMŰVEK, KOMMUNÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

Hévíz ivóvízellátása teljes körű, a Nyugat-Balaton Regionális Vízműrendszeréről van megoldva. Ehhez hasonlóan a szennyvízcsatorna-hálózat is teljes körűen rendelkezésre áll, szennyvíztisztító Keszthelyen üzemel, a tisztított szennyvizek a III. tisztítási fokozat után közvetlenül vagy közvetve a Balatonba kerülnek. A vezetékes gázellátó rendszerbe a település egésze bekapcsolódott. A településen a kommunális hulladék gyűjtését a ZALAISPA Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Nonprofit Zrt. végzi. A regionális korszerű hulladéklerakó Marcaliban található.

F. KÖZLEKEDÉS

A gyógyhely területe Hévíz belvárosában fekszik, megközelítése minden célcsoport számára problémamentes. Közúti megközelíthetőség vonatkozásában kiemelt a jelentőségű az M7-es autópálya, nyugati irányba a 74. és 76. sz. főútvonal, a 8. sz. főút Kelet-Nyugati tengelye, valamint a Balaton északi partján végigfutó 71. sz. út. A tömegközlekedést használó vendégek helyközi, távolsági és nemzetközi buszokkal érkeznek Hévízre, amelyhez a legközelebbi vasútállomás Keszthelyen található. A buszpályaudvar jelenleg a gyógytató közvetlen szomszédságában található, amely az egészségturisztikai szolgáltatások elérhetősége szempontjából ideális, viszont komoly környezeti terhelést ró környezetre és értékes területeket von el a történelmi belvárostól, így ennek elköltöztetése a fokozottan védett területről a város egyik kiemelt célkitűzése. Hévíz az összes dunántúli nagyvárosból közvetlen buszjáratall megközelíthető, de budapesti átszállással, vagy adott esetben közvetlen járatall az egész országból könnyen megközelíthető. Közvetlen nemzetközi buszjárat köti össze a várost Grazcal és Béccsel.

2.1.5 Versenytárs analízis, kiemelve az egyedi jellemzőket

A régióban nem egyedülálló Hévíz elmúlt évtizedben tapasztalt dinamikus fejlődése, több másik versenytárs is komoly fejlesztéseket valósított meg és egyre népszerűbb gyógyturisztikai célpontként szerepel a köztudatban. Hévíz ugyan olyan adottságokkal rendelkezik, amelyekkel kevesen tudják felvenni a versenyt, mégis a versenytársak dinamikáját, a modern turisztikai trendek adaptálására való készségét érdemes példaként szem előtt tartani – természetesen a tradicionális hévízi arculat megtartásával. A **cél tehát a gyógyászati jelleg erősítése olyan minőségi szolgáltatáspalette kialakításával és olyan infrastruktúra megteremtésével, amely méltó Hévíz hírnevéhez és tradícióihoz.**

HAZAI VERSENYTÁRSOK

Magyarországon közel 100 elismert gyógyvízzel működő fürdőhely működik. A versenytársak vizsgálata során ezek közül azokkal foglalkozunk kiemelten, amelyek látogatottságukban megközelítik a hévízi eredményeket, illetve hasonló minőségű gyógyvízzel rendelkeznek. Nem vizsgáljuk továbbá azokat sem, amelyeknél a gyógyászati tevékenység természetes ásványvíz felhasználásához kapcsolódik. Ha a

gyógyvíz kémiai összetevőit vizsgáljuk, a hévízi a kénes gyógyvizekhez tartozik, a Balfon, Parádon, Harkányban, Parádsasváron, Mezőkövesden, Erdőbényén és Zalakaroson feltörő vízhez hasonlóan. Általános tendenciaként figyelhető meg a legtöbb hazai gyógyfürdő esetében, hogy egyre hangsúlyozottan jelennek meg a wellness – és élményelemek. A hazai wellness-piacon egyértelmű versenyhátrányt jelent az élményelemek és a családbarát kiegészítő szolgáltatások hiánya. Mindazonáltal elmondható, hogy Hévíz jövőbeni célja mindenekelőtt a hévízi gyógyvíz gyógyító-regeneráló hatása miatt ideérkező vendégek kiszolgálása, így a wellness-és élményfürdő komplexumok nem feltétlen jelentenek valódi versenytársat a város számára. Emellett azonban a közelmúltban készített piackutatás alátámasztotta, hogy a wellness üdülés kapcsán Hévíz az egyik legmeghatározóbb helyszín a potenciális vendégkör mentális térképén.

Harkány

A harkányi gyógyvíz kémiai összetétele alapján a – hévízhez hasonlóan – a kénes gyógyvizek családjába tartozik. Ásványi sók, ionok, karbonil-szulfid, hidrogén szulfid, szulfát, bróm, fluorid és még más anyagok teszik gazdaggá a harkányi gyógyvizet. Harkányi gyógyfürdőkúrákat elsősorban mozgásszervi, ízületi betegségek megelőzésére, gyógyítására, csonttritkulás, krónikus nőgyógyászati gyulladások, valamint a nyirokkeringés zavarainak javítására javasolják, ezen kívül a pikkely-sömör kezelésére is ajánlják. A gyógyfürdő naponta több mint 800 vendég kezelését tudja biztosítani. A fürdő 13,5 hektáros ősparkban található, ahol a vendégeket 7.600 m² vízfelület, 3 gyógy és 5 strandmedence, látványfürdő-egységek várják. A fürdővendégek száma évente kb. egymillió. A gyógyfürdő mellett található a Gyógyfürdőkórház, amely reumatológiai megbetegedések ellátásával, valamint mozgásszervi megbetegedések rehabilitációjával foglalkozik, jelenleg 205 ágyon látja el betegei reumatológiai és rehabilitációs gyógykezelését.

Bükkfürdő

Büki Gyógyfürdő az ország második legnagyobb gyógyfürdője (Hajdúszoboszló után), 14 hektáron, 27 medencével várja a fürdőzésre, üdülésre vágyó vendégeket. A medencékből 11 db fedett, 4 db félig fedett, összes területük mintegy 5000 m².

Nátrium-kalcium-hidrogénkarbonátos vize alkalmas a legkülönbözőbb mozgásszervi betegségek kezelésére, de használják ivókúrák alkalmazásával gyomorbetegségekre is. Hatékonyan alkalmazható: meszesedés, porckopás, csonttritkulás, discopathia, lumbágó, Bechterew-kór, krónikus ízületi gyulladás, köszvény, lágyrész reumatizmus, ortopédiai és idegsebészeti műtétek utáni rehabilitáció, baleseti utókezelés, krónikus nőgyógyászati és urológiai gyulladások, krónikus gyomorhurut, fekélybetegség, emésztési zavarok esetén.

Hajdúszoboszló

A hajdúszoboszlói gyógyvíz legnagyobb mértékben nátrium-kloridot és ammónium-kloridot tartalmaz, további alkotóelemei a bróm és a jód, valamint karbonátok, nitrátok és egyéb kémiai elemek, mint például lítium, vas vagy magnézium.

A jódos, brómos, konyhasós gyógyvíz elsősorban reumatikus betegségek gyógyítására alkalmas, ezeken túlmenően idült ízületi gyulladások, degeneratív ízületi elváltozások, a gerinc különféle idült gyulladásos degeneratív megbetegedései, idült idegfájdalmak, ideggyulladások, bizonyos bénulások utókezelése, idült izomfájdalmak, sérülések, sportsérülések utókezelése, elhúzódó, nehezen gyógyuló csonttöréseknél a callusképződés elősegítése, érszűkületek egyes formái, idült nőgyógyászati megbetegedések, meddőség, idült bőrbetegségek esetén is eredményesen alkalmazható a kúra.

A hajdúszoboszlói gyógyfürdő (wellness és élményfürdővel kiegészülve) hazánk legnagyobb fürdőkomplexuma, mintegy 30 hektáron terül el.

Zalakaros

A zalakarosi alkáli hidrogén-karbonátos, nátrium-kloridos, kénes gyógyvíz kémiai összetétele, az intenzív hő és ingerhatások összegződésének eredményeként reumás mozgásszervi betegségek, idült gyulladások, bizonyos nőgyógyászati gyulladások eseteiben igen eredményesen használhatók.

A Gránit Gyógyfürdő területén a gyógycentruma három különböző, önállóan üzemelő medencéből áll, a fürdőben ezen kívül korszerű wellness és élményfürdő is működik, amelyek egy része egész évben üzemel. Zalakaroson 3 gyógyszálló működik, ahol a gyógyvízre alapuló kezeléseket orvosi irányítás és felügyelet mellett vehetik igénybe a vendégek (erre a gyógyfürdőben is lehetőség van). A zalakarosi gyógyfürdő önálló kórházi részleggel nem rendelkezik.

Sárvár

A 83°C-os gyógyvíz fontos alkotórésze a nátrium-klorid, a hidrogén-karbonát, a jód, a bróm, a fluor, és számos nyomelem. A magas sótartalmú gyógyvízből lepárlással állítják elő a Sárvári Termálkristályt, amellyel készült sós kádfürdő hatékonyan alkalmazható egyes mozgásszervi, nőgyógyászati és bőrgyógyászati megbetegedések esetén. A gyógyvíz kedvező hatású elhúzódó alhasi fájdalmak, összenövesséssel járó krónikus nőgyógyászati gyulladásos betegségek kezelésében.

Fő alkalmazási területei a következők: krónikus, degeneratív gerinc és ízületi betegségek; gyulladásos mozgásszervi betegségek krónikus fázisai; lágyrész reumatizmus; izomgörcsök oldása; izomzúzódások, ízületi rándulások; sportsérülések balesetek utókezelése; ideggyógyászati betegségek ill. idegsebészeti műtétek utáni állapotok; ortopédiai, reumasebészeti műtéteket követő utókezelések; krónikus nőgyógyászati gyulladásos betegségek, meddőség egyes fajtái; változáskori tünetcsoport; krónikus légzőszervi betegségek; utókezelés a légutak heveny gyulladása után; asthma bronchiale.

A sárvári Szent László Kórházban elmúlt években átadott rehabilitációs centrum nagy lehetőségeket rejt magában. Bár a Kórház nem a gyógyfürdővel összekapcsolva működik, az ott folyó szakmai munkára alapozva komplex rehabilitációs kultúra megteremtése a cél.

HAZAI VERSENYTÁRSÁK A STATISZTIKÁK TÜKRÉBEN

	Hévíz	Harkány	Bükfürdő	Zalakaros	Hajdúszoboszló	Sárvár
Gyógyszállók száma	8	1	2	3	6	1
Szállodák száma	25	13	10	10	34	13
Férőhelyek száma a kereskedelmi szálláshelyeken	7 501	2 431	5 370	3 997	7 705	2 785
<i>ebből a gyógyszállókban</i>	3 215	317	625	1 000	1 933	282
Vendégek száma összes kereskedelmi szálláshelyen	204 853	48 636	157 692	117 486	210 308	168 308
<i>ebből külföldi</i>	109 369	11 387	86 435	21 111	59 099	96 679
Vendégéjszakák száma összes kereskedelmi szálláshelyen	1 048 682	155 179	655 957	411 794	749 919	456 107
<i>ebből külföldi</i>	714 291	55 485	381 075	103 554	263 141	275 440
Átlagos tartózkodási idő (vendégéjszaka)	5,12	3,19	4,16	3,51	3,57	2,71
<i>külföldi vendégek esetében</i>	6,53	4,87	4,41	4,91	4,45	2,85
<i>hazai vendégek esetében</i>	3,50	2,68	3,86	3,20	3,22	2,52

Forrás: T-Star 2013

A fenti táblázatból egyértelműen látszanak Hévíz kiemelkedő eredményei a vendégéjszakák és külföldi vendégek vonatkozásában. A domináns külföldi vendégkörnek, a széles (gyógy)szálló és gyógyászati szolgáltatás-választéknak köszönhetően az átlagos tartózkodási idő messze Hévízen a leghosszabb. ez is bizonyítja, hogy az utóbbi években érvényre jutott városmarketing irányvonal továbbvitele érdemes, miszerint az elsődleges hévízi célcsoport az 55+ külföldi vendégkör, azok közül is elsődlegesen a nyugat, közép-nyugat és észak-európai országok lakói, kiegészülve az orosz-ukrán középosztályból (lehetőség szerint felső-középosztályból) érkező vendégekkel.

NEMZETKÖZI VERSENYTÁRSAK

Az európai gyógyturizmus csúcshelyezései kizáróan az **észak-olasz „Terme Regio”** (pl. Abano Terme, Montegrotto Terme), a **svájci és német fürdővárosok és szanatóriumok** (pl. Zermatt, Arosa, St. Moritz, Lugano, Baden-Baden, Bad Wildbad), továbbá az **egykori Osztrák-Magyar Monarchia területén található történelmi fürdővárosok** (pl. Karlsbad, Marienbad, Bad Ischl). Az olasz, svájci és bajor fürdővárosok nem tekinthetők Hévíz közvetlen versenytársainak, tekintettel rendkívül magas pozicionált termék- és szolgáltatás kínálatukra: itt a természetes gyógytényezőkre alapozott, a modern trendeket naprakészen követni képes komplex kezelések mellett a települési környezet, a szabadidős és kulturális programok szerves részei a terméknek. E gyógyhelyek professzionális turisztikai menedzsment és marketing tevékenységet folytatnak, Hévíz számára inkább követendő példaként jelennek meg.

Az egykori monarchiabeli fürdővárosok közül kerülnek ki Hévíz valósi versenytársai, egyrészt a relatív földrajzi közelség végett, másrészt a gyógyászati tradíciók hasonlósága miatt. Kiemelésre érdemes versenytársak Karlovy Vary, Mariánské Lázně és egyre inkább számítani kell Píseň (Pöstyénfürdő) konkurens kínálatára is. A cseh, szlovák és lengyel fürdők színvonala és kínálata – az előbb említett fürdővárosokat leszámítva – nem előzi meg Hévizt, viszont komoly előnyt jelent számukra a könnyebb és gyorsabb megközelíthetőség, a hatékony nemzetközi marketing és a jobb országimázs. **Észak-horvátországi gyógyfürdők** (Zágrábtól környékén több, komoly múlttal rendelkező fürdőhely is található, pl. Krapinske Toplice, Varazdinske Toplice) komoly fejlődésen mentek át az elmúlt években és egyre több külföldi befektető is érdeklődik az ottani lehetőségek iránt. Tekintettel a földrajzi közelségre, a gyógyászati kultúra hasonlóságára idővel komoly versenytárrá nőhetik ki magukat, elsősorban a szomszédos országokból érkező vendégek vonatkozásában, de távoli küldőpiacok esetében is (egyre több orosz, közel-keleti vendég érkezik a horvát fürdőhelyekre).

A **felvidéki és erdélyi fürdők** többsége az elmúlt években lépett újra a fejlődés útjára. Az infrastruktúra-beli hiányosságok leküzdése ugyan megindult, azonban várhatóan hosszú éveket vesz igénybe, hogy újra felkerüljenek a nyugat- illetve közép-európai turisták mentális turisztikai térképére.

2.1.6 A településfejlesztési eszközök és a gyógyhely kapcsolata

ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV (OTRT)

Hévíz különleges adottságainak köszönhetően országos jelentőségű gyógyfürdő. Az OTRT a gyógyhelynek minősített települések között tartja számon, mint nemzetközi hírű gyógyfürdő és mint világörökség várományos terület a Tihanyi-félsziget, a Tapolcai-medence tanúhegyei mellett.

A területrendezési terv fontos, tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetet, országos vízminőség-védelmi terület övezetet, valamint országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetet jelöl ki Hévíz közigazgatási határán.

A megalapozó vizsgálat kiemeli, hogy a kereskedelmi szálláshelyeken belül a szállodai kapacitások részaránya a legmagasabb értéket az olyan kistérségekben mutatható ki, ahol intenzív vendégforgalom jelentős minőségi szálláshelykínálattal találkozhat, kiemelve, hogy a 60% feletti értékekkel nemzetközi versenyben is versenyképes települések között van megemlítve Hévíz is. Emellett az OTRT kiemeli a sármelléki nemzetközi repülőtér (Hévíz-Balaton Airport), mely a Dunántúl legfontosabb és egyik legnagyobb forgalmú repülőtere.

MEGYEI FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A Zala megyei Területfejlesztési Program 2014 és 2020 között stratégiai területi célként tűzte ki Zala balatoni térsége (Keszthely és Hévíz térsége) kreatív tudásra és természeti értékekre épülő fejlesztését.

Fontos megyei célként jelenik meg a Hévíz-Zalakaros-Keszthely-Zalacsány turisztikai desztináció kiemelt fejlesztésével Zalát a Budapest mellett megjelenő, legnépszerűbb turisztikai célponttá fejleszteni, mint Közép-Európa Gyógyászati és Rekreációs Központja.

Megye számára kiemelt cél a gyógyturizmus, a sport- és wellness, a rekreációs és családbarát szolgáltatások és célok fejlesztése, melynek egyik kiemelt területe Hévíz, kiegészülve a konferencia és egészségturizmus feltételeinek bővítésével.

A megye tervezi a fenntartható városi közlekedés fejlesztésébe Hévíz bevonását, illetve az infrastrukturális beruházások között elől foglal helyet a sármelléki repülőtér turisztikai és gazdasági potenciáljának erősítése és az iparlogisztikai szolgáltatások bővítése.

Hévízzel kapcsolatban megyei szinten is megjelenik a település marketingjének segítése, illesztése az országos és nemzetközi kínálatba.

Cél egy olyan nemzetközileg is versenyképes, kutatás-fejlesztésre épülő, magas hozzáadott értékű egészségturisztikai szolgáltatás előállítását illetve ezzel párhuzamosan a családok és a gyerekek számára is turisztikai attrakciót kínáló portfólió szélesítés. Prioritásként jelenik meg megyei szinten egy Nagykanizsa, Zalakaros és Lenti, Zalaegerszeggel, Kehidakustánnal, Keszthellyel és Hévízzel együttműködésben megvalósuló, gyógyturizmus, valamint a sport- és az egészségturizmus tematikájú klaszter kialakítása.

Zala Megyei Területfejlesztési Konceptió által tervezett, Hévíz szempontjából releváns akciók:

- A gyógyvízre, gyógyiszapra, balneológiára, fogászatra, plasztikai sebészetre épülő turisztikai, gyógy és egészségturisztikai fejlesztések, a jelenleg működő kapacitás bővítése, a hozzárendelt infrastruktúra fejlesztése.
- Az egészségturizmushoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztéséhez, innovációjához szükséges feltételrendszer kialakítása.
- Gyermekek – és családbarát üdülés megvalósítása a Nyugat-Balaton Zala megyei turisztikai térségében.
- A Balaton, a Kis-Balaton és a Hévízi-tó vízminőségének és vízmennyiségének védelmét szolgáló programok megvalósítása
- A Zala megyei gyógyvizek fenntartható használata érdekében szükséges környezetvédelmi és hidrogeológiai innováció és kutatás támogatása
- A települési zöldfelületek védelme és fejlesztése
- A természeti erőforrások védelme

Kiemelt fejlesztési prioritásként jelenik meg a „megye természeti örökségét képező természetes gyógytényezők helyszíneinek fejlesztése annak érdekében, hogy nemzetközi szinten is elfogadott gyógyhelyekké, gyógydesztinációkká váljanak Hévízzel és Zalakarossal együttműködve.”

BALATON KIEMELT ÜDÜLŐKÖRZET TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK ELFOGADÁSÁRÓL ÉS A BALATONI TERÜLETRENDEZÉSI SZABÁLYZAT MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 2000. ÉVI CXII. TÖRVÉNY

Hévíz amellelt, hogy Zala megye része, egyben a Balaton Kiemelt üdülőkörzethez is tartozik. A 2000. évi CXII. Törvényben elfogadott terv Hévíz területét fontos védett természeti területnek tekinti, mely tájképvédelmi és tájkarakter megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségű, megőrzendő szőlőtermőhelyi kataszteri területtel rendelkező, az országos ökológiai hálózat magterületét képző, a felszíni szennyeződésekre fokozottan érzékeny terület.

HÉVÍZ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

A dokumentumban megfogalmazott célrendszer két pillére, a turizmusfejlesztést valamint a környezeti állapot javítását előírányzó prioritások csatlakoznak közvetlenül a fürdő és a környező városszövet fejlesztéséhez.

Hévíz Településfejlesztési Konceptiójában hosszú távú célként jelölte meg, hogy 2030-ra Európa tíz legismertebb és legkedveltebb, magas minőségű, exkluzív szolgáltatáskínálatot nyújtó gyógyfürdőhelyének egyikévé válik. A megfogalmazott három rész cél közül kettő segíti a gyógyfürdőhely fejlesztését: célként jelenik meg, hogy hosszútávon kíván Magyarország kiemelt jelentőségű, nemzetközileg is versenyképes turisztikai desztinációjához méltó szolgáltatási kínálatot és arculatot létrehozni illetve fenntartani, további célja, hogy a település váljon a térségi komplex fejlesztési célok, így elsősorban a Közép-Európa gyógyászati és rekreációs központjává válás megvalósításának motorjává.

A koncepcióban az alábbi – a gyógyhelyfejlesztési stratégia szempontjából releváns - célok fogalmazódtak meg:

- egészségutisztikai szolgáltatások fejlesztése – bizonyítékokon alapuló orvoslás alapjainak megerősítése
- Hévízi-tó turisztikai tehermentesítése a gyógyító tevékenység elsődlegességének biztosítása érdekében
- „Hévíz a gyógyvízen túl...”: kulturális, rendezvény- és konferenciaturizmus valamint a sportturizmus fejlesztése (profi és amatőr sportolók számára széleskörű szolgáltatáspaletta kialakítása illetve annak ösztönzése)
- arculatformáló, nemzetközileg is jegyzett nagyrendezvények útjára bocsátása hagyományteremtő jelleggel.
- átfogó közlekedési fejlesztések végrehajtása: hálózatfejlesztés, útfelújítás-és építési program valamint környezetbarát közösségi közlekedési rendszer kialakítása

HÉVÍZ VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIAI PROGRAMTERVE 2014-2020

Hévíz Város stratégiai célja 2030-ra Európa 10 legismertebb és legkedveltebb, magas minőségű, exkluzív szolgáltatáskínálatot nyújtó gyógyfürdőhelyének egyikévé válni.

Hévíz középtávú stratégiai programjának egyik alappillére az **egészségturizmus szakmai és infrastrukturális alapjainak megerősítése és kibővítése, új turisztikai ágazatok felé nyitás megvalósítása**, melynek része a koncepcióhoz hasonlóan a Hévízi-tó gyógyhatásainak tudományos kutatása, kapcsolódó K+F+I tevékenységek, konferencia- és rendezvényturizmus infrastruktúrájának fejlesztése, a sportturizmus infrastrukturális és szolgáltatási hátterének fejlesztése valamint a települési arculat fejlesztése.

Kiemelt prioritásként jelenik meg a **városi környezet fejlesztése, települési funkciók és szolgáltatások körének bővítése, minőségének javítása, a városrehabilitációs programok megvalósítása**. A fürdővárosi arculat erősítése érdekében elengedhetetlen a szűkebb értelemben vett (turisztikai) városközpont kitágítása, gyalogos övezetek bővítése és a fürdővárosi arculathoz igazodó tartalommal való megtöltése, a város kulturális életének fellendítése, a közlekedési rendszer megújítása, a környezeti infrastruktúra megújítása illetve a városi szolgáltatások minőségfejlesztése és az info-kommunikációs társadalom feltételeinek megteremtése

Kiemelt prioritásként jelenik meg a **fejlődés környezeti fenntarthatósága feltételeinek megteremtése**, melynek része a Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Program tóra vonatkozó elavult a monitoring rendszer felújítása, a Hévízi-tó Természetvédelmi Terület rehabilitációs programja.

A prioritásrendszer egyik fő pillérjeként jelenik meg a **hosszútávon fenntartható gazdasági struktúrák kialakításának és erősítésének** részprioritásként a Hévízi-tó világörökség cím megszerzése, a Hévíz-Balaton Airport fejlesztése, Hévíz, a repülőtér, Kis-Balaton térségi elérhetőség fejlesztése és a turisztikai szolgáltatások hátterébe álló infrastruktúrák fejlesztése

A stratégiában lehatárolt akcióterületek közül négy kapcsolódik közvetlen módon a gyógyhely és a turisztikai jellegű fejlesztésekhez.

Történelmi belváros akcióterületen tervezett fejlesztés a belvárosi gyalogos övezet kiterjesztése a Deák Ferenc tér és a Kölcsey utca irányába új városi főtér létrehozásával amelyhez kapcsolódik új kulturális bemutató terek létrehozása, a nagyparkoló és a piac területének rekonstrukciója, városképet javító átfogó épületrekonstrukciók, térfalak és homlokzatok rehabilitálása.

Hévízi-tó és környezete akcióterületen a nevesített fejlesztések között szerepel a tó közvetlen környezetében húzódó Ady Endre utca forgalomtól való részleges kiváltása, élmény- és sportfürdő kialakítása a területen illetve a Szent András Reumakórház fejlesztési tervei

Az akcióterület mellett nevesített **kulcsprojektek** között több, a gyógyfürdő turisztikai fejlesztését célzó intézkedés is szerepel, úgy mint a városi arculatformáló és presztízs-növelő nagyrendezvények szervezése, új helyközi, távolsági, nemzetközi járatokat kiszolgáló autóbusszpálya-udvar és kapcsolódó P+R parkoló építése, a déli elkerülő út építése, Hévíz-Balaton Airport fejlesztése és kapcsolódó infrastruktúra, szolgáltatások fejlesztése, bővítése illetve az UNESCO Világörökségi cím megszerzése

A nevesített **hálózatos projektek** közül kettő kapcsolható közvetlenül a gyógyhely fejlesztéséhez, egyrészt a térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítésében közreműködés valamint a település működését kiszolgáló helyi közösségi közlekedés feltételrendszerének kialakítása és a rendszer beindítása

SZERKEZETI TERV

Hévíz egyes településfejlesztési eszközei (szerkezeti, szabályozási és rendezési terv) módosítás alatt vannak, az alábbiakban a tervezett állapotokat vettük alapul.

- A szerkezeti terv tartalmazza a településközponti vegyes terület kibővítését a Széchenyi utca-Attila utca-Jókai Mór utca tömbbel, a Jókai Mór utca-Rudifürdő közötti tömbbel, a Széchenyi utca-Zrínyi utca sarokkal, a József Attila utcával határos tömbökkel.
- A gyógytó, a Kórház valamint a kettő között húzódó parkos sétány Gyógykórház és Gyógyfürdő létesítmények terület megjelölés alatt szerepel. A gyógypark és a védőerdő területe közjóléti erdő terület szerepel.
- A frissített régészeti területek alapján a Kórház, a tó és a kettő között húzódó sétány területének nagy aránya régészeti területbe esik.
- A Hévízi-tó körüli védőerdő a nemzeti ökológiai hálózat magterülete illetve ökofolyosó területe.

SZABÁLYOZÁSI TERV

A tervezett fejlesztések és Hévíz város településszerkezeti tervének, valamint helyi építési szabályozásának kapcsolata:

Infrastrukturális elemek:

- Korlátozott forgalmú területként van megjelölve a Gróf Festetics György tér, a Rákóczi Ferenc utca, az Erzsébet Királyné utca, a Kölcsey Ferenc utca illetve a Deák Ferenc tér, mely illeszkedik a tervezett köztér megújítási programokhoz
- A tóhoz vezető sétány Kgyh-1 területi kategóriába került besorolásra a Kórház épületével együtt. A szabályozási terv beépítési területként csak a Kórház jelenleg is beépített területét jelöli meg az esetleges bővítést lehetővé tevő területi kiegészítésekkel
- A szabályozási terven megjelenik a nagyparkoló területének bővítése, mely azóta részben megvalósult. A terven szerepel egy a parkoló megközelítését segítő körforgalom kiépítése, mely eddig nem valósult meg.
- A városközponti területeken az említett korlátozott forgalmú területekre merőlegesen, illetve a forgalom elől teljes mértékben elzárt Rákóczi Ferenc utca gyalogútként van megjelölve a szabályozási tervben. Főbb gyalogutakként az alábbi szakaszok kerületek nevesítésre: Rákóczi utca, Kölcsey Ferenc utca, Ady Endre utca tó menti szakasza, gyógyparki sétány, egyéb átkötések.

Épített környezet – belvárosi területek

- A szabályozási terven a belvárosi területek településközponti vegyes besorolásba estek. Ezen a területen oldalhatáron álló illetve zárt sorú jellegű beépítést irányoz elő a HÉSZ, földszint+egy illetve kétszintes magasságú épületekkel. Ezen a területen az építési hely határát elhúzza a szabályozás a telekhatártól változó mennyiségben (2m-6,5m), melynek köszönhetően a kialakuló beépítés előkertes jellegűvé válik.
- A jelenleg készülő szerkezeti tervben megjelenő, a településközponti vegyes terület kiszélesítését a Széchenyi utca túloldalára, valamint a József Attila utca és a Kossuth Lajos utca területére a szabályozási terv még nem tartalmazza.
- A szabályozási tervben szerepel a nagyparkoló keleti oldalán megjelenő üzletsor jelenleg beépített területének bővítése keleti irányba a mostani árusító helyek valamint az erdőterület közé.

Zöldfelületek

- A szabályozási terv rendelkezik arról, hogy „a belvárosi területen meg kell őrizni, illetve korábbi állapotuknak megfelelően helyreállítani a városi környezet megmaradt értékeit. Törekedni kell az ún. „gyógyhely” karakter fenntartására, erősítésére. Településszerkezeti védelemre javasolt területek többek között Hévíz város központja, a Széchenyi utca - József Attila utca - Park utca - Kölcsey Ferenc utca által határolt terület.”
- Régészeti területet rögzít a szabályozási terv a kórházépületek nyugati oldala mentén, A termálfürdő épületétől délre a korház tömbök alatt, a gyógytó nyugati területén, a település alsópáhoki közigazgatási határa környezetében,
- Műemléki terület kerül lehatárolásra a település központjában, a József Attila utca és a Kölcsey Ferenc utca közötti szakaszon,

2.2 A gyógyhelyen belüli turisztikai kapcsolatrendszer elemzése

2.2.1 TDM szervezet

HÉVIZI TURISZTIKAI DESZTINÁCIÓS MENEDZSMENT EGYESÜLET

Az Egyesület 2006. március 1-vel jött létre a vendégek magas színvonalú kiszolgálása érdekében, hogy elégedettségüket növelje Hévízen vagy a térségben tartózkodásuk alkalmával. Működésének célja a hévízi idegenforgalommal és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokkal foglalkozó szereplők tevékenységének – különösen piaci tevékenységének – összehangolása, koordinálása, közöttük az együttműködés biztosítása, beleértve a piaci tevékenységre rendelkezésre álló anyagi forrásait, illetve azok egy részének összehangolt felhasználása. Az Egyesület lehetőségeihez mérten hozzájárul Hévíz turizmusának hosszú távon fenntartható, kiegyensúlyozott fejlesztéséhez. Az Egyesület kiemelt céljai között szerepel a helyi, térségi, regionális TDM szervezetek fejlesztése, pályázati források bevonása. Célok továbbá:

- Hévíz Város idegenforgalmi szereplőinek összefogása
- vendégek és vendégéjszakák számának növelése
- termékfejlesztés, meglévő turisztikai adottságok jobb kihasználása, ezáltal magasabb fizetőképességű vendégkör megnyerése
- minőségi és fenntartható turizmus fejlesztése
- a turisztikai szezon teljes évvé történő fejlesztése, forgalomnövelés
- belföldi vendégek arányának növelése
- pályázatok figyelése, aktív pályázati részvétel

- helyi termékek fejlesztése, árusítása

E célok elérése érdekében:

- részt vesz a helyi turisztikai termékek fejlesztésében
- kapcsolatot tart, együttműködik a térség és a régió szakmai szervezeteivel
- működteti információs irodáját
- rendezvények, programok kezdeményezésében, lebonyolításában aktív szerepet vállal
- kérdőíves felmérést végez a vendégek körében (utazási szokások, vendégek igényeinek felmérése, stb.)
- minőségbiztosítási rendszert dolgoz ki és működtet
- növeli a város turisztikai innovációs képességét
- az ifjúság és a felnőttek turisztikai nevelésében szerepet vállal
- támogatja a város turizmussal kapcsolatos iskolai oktatását, tanulmányutakat szervez.

Az Egyesületnek jelenleg **több, mint 100 tagja** van, a tagsági kör szinte lefedi a turizmushoz kapcsolódó valamennyi, Hévízen jelenlévő szolgáltatási ágazatot. Legnagyobb arányban a szálláshelyek képviseltetik magukat, de a szállodák, magánszállásadók mellett éttermek, kávézók, utazási irodák és olyan szolgáltatók is csatlakoztak az egyesülethez, mint autókölcsönző, buszvállalkozások, gyógy- és beauty szolgáltatók, aktív turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások, kereskedelmi egységek.

A TDM Egyesület fő tevékenységei közé tartozik:

- a város marketing tevékenységeinek koordinálása, helyi kiadványok, térképek, információs füzetek szerkesztése és kiadása a befizetett tagdíjakból és önkormányzati támogatásból.
- a vendégek komfortérzetét biztosító szolgáltatások megteremtése, ide tartozik például a Tourinform Iroda üzemeltetése vagy a Touch Info pultok működtetése is, de több, a helyi termékek, értékek bemutatására hivatott saját rendezvényt is szervez
- turisztikai fejlesztések elősegítése pályázati források bevonásával

2.2.2 Egyéb a település fejlesztésében érintett szervezetek

HÉVÍZI TURISZTIKAI NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

Hévíz Város Önkormányzatának többségi tulajdonában álló nonprofit társaság felelős elsősorban a város hazai és nemzetközi turisztikai marketingtevékenységéért. Mindennapos működése során – többek között – az alábbi tevékenységeket végzi:

- hazai és külföldi nyomtatott és online médiában történő hévízi megjelenések, online kampányok (külföld vonatkozásában kiemelt célterület a német nyelvű országok, Skandinávia, Szlovákia és Csehország)
- televíziós és rádiós megjelenések a hazai és nemzetközi médiában
- közösségi média kampányok, Google Adwords kampányok itthon és külföldön egyaránt
- study tourok szervezése új célcsoportok megnyerése érdekében újságírók, utazási irodák, bloggerek számára, turisztikai workshopokon, vásárokon történő részvétel
- személyes megjelenések a nemzetközi piacokon – Hévíz-specifikus események szervezése külföldön

HÉVÍZI SZOBAKIADÓK SZÖVETSÉGE

Hévíz legnagyobb civil szerveződése fizető-vendéglátó engedéllyel rendelkező szállás és szobakiadókat tömöríti, jelenleg közel 220 taggal és közel 50 partnerrel. Működésének célja a helyben dolgozó- és élő szállás- és szobakiadók rendszeres tájékoztatása, érdekvédelme. Széleskörű szakmai összefogás szervezésével tevékenyen vesz részt Hévíz

város fizetővendéglátását befolyásoló döntések előkészítésében, az idegenforgalmi fejlesztési koncepció meghozatalában, a meghozott döntések realizálásában.

A Szövetség által végzett tevékenységek (alapszabálya szerint):

- a hévízi idegenforgalom szervezése, és idegenforgalmi fejlesztése, mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban
- érdekképviselő és érdekvédelem a tagok részére, más társadalmi szervezetekkel, állami és gazdálkodó szervekkel szemben
- informatikai szolgáltatások nyújtása, adatgyűjtés, nyilvántartás, valamint azok kiszolgálása meghatározott keretek között belföldön és nemzetközi viszonylatban
- vállalkozásfejlesztő konzultációs rendszer kialakítása, szaktanácsadás (pénzügyi, jogi, kereskedelmi és egyéb szakmai területeken), ismeretterjesztés

HÉVÍZ-BALATON AIRPORT KFT.

A 100%-ban önkormányzati tulajdonban lévő társaság a Hévíz-Balaton Repülőtér jelenlegi kezelője, működésének célja a repülőtér zökkenőmentes működésének biztosítása. Hévíz 2012 tavaszán vette át a repülőtér üzemeltetését, felismerve annak jelentőségét új piacok meghódításában az egész térség számára. A repülőtér nemzeti vagyon, a sármelléki és zalavári önkormányzat tulajdona, a repülőtéri terminál és a kiszolgáló létesítmények magántulajdonban vannak, azokat bérleti szerződés alapján a Hévíz-Balaton Airport Kft. használja. A reptér fejlesztése az egész régió számára nagy lehetőség – és egyben óriási kihívás. Jelenleg javarészt charter járatok használják (döntően beutazó vendégekkel) és egyre nagyobb a kisépességű magánforgalom is. A repteret adottságai komoly teherforgalom lebonyolítására is alkalmassá teszik, jelenleg azonban ilyen jellegű kihasználtsága igen alacsony szintet mutat.

TERMÁL-ÚT KIS-BALATON KERÉKPÁROS EGYESÜLET

A hévízi székhellyel és térségi-regionális működési területtel működő kerékpáros egyesület aktívan részt vesz a Hévíz környéki kerékpár-turisztikai fejlesztések előkészítésében, megvalósításában. Önállóan, adott esetben az önkormányzattal, illetve a TDM Egyesülettel együttműködve valósítja meg elképzeléseit, amelyek az infrastruktúra fejlesztése (pl. útvonalak kijelölése, kitáblázása) mellett a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztését, helyi-térségi, de akár országos jelentőségű kerékpáros rendezvények szervezését célozzák.

2.3 SWOT analízis

A SWOT analízist alapvetően a gyógyhelyfejlesztési stratégiával érintett területek, témakörök vonatkozásában készítettük el, az nem terjed ki a város működésének minden területére.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Hévíz-tó világon egyedülálló volta	A hévízi szolgáltatások tényleges gyógyászati hatásainak kutatása és bizonyítása terén komoly erősítés szükséges
Nagy múltra visszatekintő hévízi gyógyászat és kapcsolódó egészségturisztikai szolgáltatások	Külföldi vendégkör vonatkozásában bizonytalanságok egészségbiztosítók térítései vonatkozásában
Színvonalas és széles szálláshelykínálat, hazánkban a legtöbb gyógyszállóval rendelkező település	Árban alulpozícionált szolgáltatások (nemzetközi piachoz viszonyítva)
Szolgáltatások kedvező ár-érték aránya	Erős, zavaró, komoly környezetterhelést okozó gépjárműforgalom a belvárosban
Elmúlt évek tudatos és eredményes imázs-építése (Hévíz, mint brand erősítése a hazai és nemzetközi piacokon)	Magas fokú beépítettség, kevés szabad terület a további fejlesztésekre
Aktív időtöltéshez, rekreációs tevékenységekhez ideális természeti környezet	Fürdővárosi hangulat korlátozottan érvényesül a belvárosi területeken
Nemzetközi forgalmat bonyolító repülőtér közelsége	Eklektikus utcakép, a megmaradt építészeti örökség önmagában nem elég a fürdővárosi hangulat megteremtéséhez
Komoly tudással és tapasztalattal rendelkező szakembergárda, kimelten az egészségturisztikai szolgáltatások vonatkozásában	Belvárosi zöldterületekben rejlő potenciál kihasználatlansága
Élő és egyre bővülő nemzetközi kapcsolatok	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Hévíz-specifikus védjegy(ek) hatékony nemzetközi marketingje az egészségturisztikai piacon	Fokozódó versenyhelyzet a hazai és a közép-európai gyógyhelyek között
Bizonyítékokon alapuló orvoslás szakmai-infrastrukturális hátterének erősítése	Magyarország negatív nemzetközi megítélése végett csökkenő külföldi vendégszám
Új turisztikai piacok felé nyitás, amelyek eredményesen kombinálhatók az egészségturisztikai kínálattal	Hévíz-tó és a természetvédelmi területek környezeti állapotának romlása
Fürdővárosi megjelenés javítása, igényes belvárosi környezet megteremtése révén presztízs-növekedés	A belváros zsúfoltságát növelő fejlesztések megvalósítása
Nemzetközi visszhangot kiváltó rendezvények imázsalakító hatásainak kihasználása	A város fejlődése túlzottan a turisták igényeire koncentrál és háttérbe szorulnak az itt élők igényei
Más fürdővárosokkal, gyógyhelyekkel közös turisztikai termékfejlesztés (saját profil kiegészítése érdekében)	Befektetési kedv további stagnálása, szálláshely és egyéb beruházások, felújítások elmaradása
Közép-európai Gyógyászati és Rehabilitációs Központ, mint komplex térségi fejlesztési program megvalósítás Hévíz központtal	
Nemzetközi partnerségek továbbépítésével új piacok megszerzése, tapasztalatok szerzése	Ingadozások a vendégek számát, összetételét tekintve

3. Jövőkép meghatározása

Hévíz 2014-2020-as időszakra vonatkozó Városfejlesztési Stratégiai Programtervében megfogalmazott hosszútávú jövőkép szerint a **város hosszú távú stratégiai célja 2030-ra Európa tíz legismertebb és legkedveltebb, magas minőségű, exkluzív szolgáltatáskínálatot nyújtó gyógyfürdőhelyének egyikévé válni.**

Ehhez kapcsolódva:

- Magyarország Budapest melletti másik kiemelt jelentőségű, nemzetközileg is versenyképes turisztikai desztinációjához méltó szolgáltatási kínálat és arculat létrehozása, fenntartása

- Hévíz váljon a térségi komplex fejlesztési célok, így elsősorban a Közép-Európa gyógyászati és rekreációs központjává válás megvalósításának motorjává
- A város lakóhely funkcióinak erősítése, vonzó élet- és lakótér kialakítása

Hévíz jövőjét Európa legnagyobb, egyedülálló adottságokkal rendelkező termálvizes gyógytava és az arra épülő egészségturizmus határozza meg. 2014 folyamán elindult a **Hévízi-tó világörökségi rangba emelését célzó folyamat**, amely célkitűzés meghatározó a tóra és adottságaira épülő infrastruktúrák, szolgáltatások jövőbeni fejlesztésében, átalakításában. Mindazonáltal – a világörökségi törekvésektől függetlenül is – **a következő években a turisztikai kínálat erősítésére, egyes irányok hangsúlyozására van szükség annak érdekében, hogy Hévíz nemzetközi viszonylatban is megállja a helyét versenytársaival szemben.**

A turisztikai tendenciákra, a regionális és nemzetközi versenytársak kínálatára és a város által elérni kívánt célokra tekintettel az alábbi területek erősítését tervezi:

- egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztése – bizonyítékokon alapuló orvoslás alapjainak megerősítése
- Hévízi-tó turisztikai tehermentesítése a gyógyító tevékenység elsődlegességének biztosítása érdekében
- „Hévíz a gyógyvízen túl...”: kulturális, rendezvény- és konferenciaturizmus valamint a sportturizmus fejlesztése (profi és amatőr sportolók számára széleskörű szolgáltatáspaletta kialakítása illetve annak ösztönzése)
- arculatformáló, nemzetközileg is jegyzett nagyrendezvények útjára bocsátása hagyományteremtő jelleggel
- nemzetközi kapcsolatok további erősítése – stabil együttműködések kialakítása, közös projektek megvalósítása a város már meglévő és új nemzetközi partnereivel

Hévíz azonban nem csak turisztikai desztináció, hanem közel 4.400 ember lakóhelye és a város munkaadói közel 2.000 embernek biztosítanak munkahelyet. E célcsoportok igényeinek kielégítése merőben más megközelítést igényel, azonban szem előtt kell tartani, hogy az itt lakók és a vendégek által használt városi területek és funkciók sok esetben ugyanazok, továbbá azt is, hogy a lakosok és a munkavállalók döntő többsége a turisztikai szektorban tevékenykedik, így a település turisztikai vonzerejét növelni célzó fejlesztések közvetlen hatással vannak mindennapjaikra.

A későbbiekben bemutatott fejlesztések mögötti mozgatórugó mindenképpen a város fenntarthatóbbá tételének igénye, az attraktív, funkciógazdag belváros, a természetközelséget hangsúlyozni kívánó városkép, az ésszerű és belvárost tehermentesítő közlekedési rendszer mind kettős célt szolgál: egyrészt javítják a város pozícióját a turisztikai piacokon, másrészt általában véve élhetőbbé teszik a várost, amely a helyiek életminőségének javítása mellett hozzájárulhat a város fenntartható növekedésének, fejlődésének biztosításához.

3.1 A stratégia megvalósítását követő célállapot leírása

A későbbiekben bemutatott gyógyhelyfejlesztési beavatkozások elsődleges célja Hévíz hazai és nemzetközi versenyképességének javítása azáltal, hogy az ismert és elismert gyógytényezőkre alapozott gyógyászati tevékenységen túl egy olyan funkciógazdag, elsődlegesen a kiemelt célcsoport számára használható és vonzó, további látogatókat bevonzó, és az itt élők mindennapi igényeit is kielégítő városközpontot hozunk létre, amely méltán versenyre kelhet az európai fürdővárosokkal. Hévíz esetében a természetes gyógytényező (esetünkben a gyógyvíz, ezáltal a gyógytó) és a kapcsolódó gyógyintézmény (Szent András Reumakórház, illetve a gyógyszállók döntő többsége) a város központjában, a gyógyhellyé minősített területen illetve annak közvetlen közelében helyezkedik el. Hévíz belvárosa jelen állapotában sűrűn beépített, a város életébe bevonható, jelenleg nem optimális

módon kihasznált területek száma limitált, illetve a városközpont (és így a gyógyhely-terület) egy része fokozottan védett természetvédelmi terület, amely megőrzése és jó állapotban tartása elsődleges prioritás minden fejlesztés vonatkozásában.

A jelen stratégiában felvázolt tevékenységek eredményeképpen az egyben turisztikai központként működő hévízi belváros zsúfoltságának csökkentése egyes területek funkcióváltásával, illetve már meglévő funkciók megőrzése esetén, kihasználtságuk, esztétikai megjelenésük javításával, a zöld területek arányainak növelésével, minőségük fejlesztésével történik meg. **Olyan egységes belváros valósul meg, amely méltó a hévízi gyógyászat hírnevéhez, képes a hévízi célcsoportok igényeinek kielégítésére és alkalmas arra, hogy új keretet adjon a fürdőváros pezsgő kulturális életéhez.** Mindehhez társul a tófürdő és a gyógyintézmények folyamatos fejlődése – mind infrastruktúrájuk, mind szolgáltatás-színvonaluk vonatkozásában. A jövőbeni hévízi városkép egy „zöld” belváros képét vetíti előre: esztétikus és használható zöldfelületek illetve egyéb zöldfelületi elemek határozzák majd meg a városközponti arculatot. A zöld város képét nem csupán látszólag kívánjuk érvényre juttatni, hanem a város közlekedési rendszerének újragondolásával, a már meglévő zöldfelületek funkciójuknak és potenciáljuknak megfelelő kihasználásával, a védettséget élvező területek környezeti állapotának folyamatos nyomon követése mind hozzájárulnak a kitűzött céljaink eléréséhez.

A gyógyhelyfejlesztési stratégia gerincét képező fő fejlesztések mozgatórugója – a belvárosi közterületek fejlesztésén túl – az azok közvetlen közelében található gyógyító tehermentesítése környezeti szempontból. A tófürdő egyik bejáratánál található helyközi és távolsági forgalmat bonyolító buszpályaudvar elköltöztetése és helyében a Hévízen eddig hiányzó városi főtér kialakítása komoly előrelépés lesz a levegő- és zajszennyezés mérséklésében. A Hévízi-tó jótékony hatása a gyógyvízen túl a terület sajátos mikroklimájának, a nyugalmat és tisztaságot árasztó esztétikus környezetnek is tulajdonítható, ennek megfelelően a terület gépjárműforgalmának csökkenése különösen kívánatos. A gyógytavat egy közel 60 hektár területű természetvédelmi terület öleli körül, amely így közvetlenül érintkezik a forgalmas belvárossal. Környezeti szempontból kritikus pont továbbá a természetvédelmi területet keresztüljelző, a gyógyító mellett elhaladó Ady Endre utca, amelynek forgalomtól való részleges tehermentesítése nem csupán a véderdő érzékeny ökológiai rendszerét hagyja fellellegezni az állandó zaj-és levegőterhelés alól, hanem ezáltal lehetővé válik a gyógytavat látogatók számára nagyobb nyugalom biztosítása.

Az egészségturizmus, mint Hévíz turisztikai arculatának domináns eleme továbbra is egyértelmű súlypont marad. A következő évek során olyan komplex csomagot kívánunk megvalósítani, amelyben a fürdővárosi arculatot meghatározó infrastrukturális fejlesztéseken túl, a klasszikus hévízi célcsoportokon túl idevonzani tervezett új vendégkör igényeit kielégítő szolgáltatásfejlesztések is helyet kapnak. A húzótermék mellett kiemelt fejlesztési területként definiáltuk az aktív turizmust, a sportturizmust (különösen az egészségturisztikai kínálattal kiegészítve), a kulturális és rendezvényturizmust. Elsődleges hévízi célcsoport továbbra is a tradicionális hévízi kúrára érkező gyógyvendég kell, hogy maradjon, azonban lépést kell tartani e vendégkör folyamatosan változó igényeivel a települési környezet, kiegészítő szolgáltatások vonatkozásában. Mindazonáltal a gyógytényezők „felhasználási körének” bővítése (pl. rehabilitáció sportsérüléseket követően, általános immunerősítő, preventív hatás, stb.) új célcsoportok számára is várhatóan egyre vonzóbbá teszi Hévizt. Egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni az élményközpontú, akár több generáció számára is hozzáférhető és élvezhető szolgáltatásokra, amely a professzionális gyógyító tevékenység mellett a legjobb imázsnövelő tényező.

4. Célok, fejlesztési irányok meghatározása, prioritások kijelölése

A 3. pont alatt bemutatott jövőkép és hosszútávú célok elérése a várostól egy komplex fejlesztési csomag megvalósítását igényli és egyben elköteleződést a tradíciók megőrzése mellett új célcsoportok megszerzésére, új turisztikai piacokra való betörésre.

Az alábbiakban a hosszútávú városi célok megvalósítása érdekében középtávon elérendő célokat, megvalósítandó feladatokat mutatjuk be a következőkre fókuszálva:

- A) a város gyógyhelynek minősülő részein és az ahhoz térben és funkcióiban közvetlenül kapcsolódó területek megújítása
- B) az egészségturisztikai kínálat megőrzésére, minőségének fejlesztése
- C) a turisztikai kínálat diverzifikációja – az ehhez kapcsolódó, nem feltétlenül a gyógyhelynek minősülő városrészben megvalósuló infrastrukturális és egyéb fejlesztések

A) VONZÓ ÉS FUNKCIÓGAZDAG FÜRDŐVÁROSI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE: A BELVÁROS-REHABILITÁCIÓS TÖREKVÉSEK FOLYTATÁSA

Vonatkozó prioritások:

- A/1 Belvárosi utcák, terek megújítása, új funkciókkal való megtöltése
- A/2 Települési arculat fejlesztése
- A/3 Közlekedési rendszer megújítása, a belváros és a gyógyhelyi környezet lehetőség szerinti tehermentesítése a gépjárműforgalom alól
- A/4 A belváros zöldfelületeinek minőségi és mennyiségi fejlesztése, a meglévők tudatosabb hasznosítása a környezet- és természetvédelem szempontjainak szem előtt tartása mellett
- A/4 Környezeti infrastruktúra fejlesztése

A komplex belváros-rehabilitációs törekvések közvetett célkitűzése olyan közösségi terek létrehozása, melyek a lakosság és a turisták számára megfelelő és széleskörű lehetőséget kínálnak a gazdag és változatos közösségi, társadalmi élethez. A következőkben szükség van ezek tovább vitelére az alábbi főbb irányok mentén:

- **Szűkebb értelemben vett (turisztikai) városközpont kitérítése, gyalogos övezetek bővítése és a fürdővárosi arculathoz igazodó tartalommal való megtöltése**
- A belváros-rehabilitáció továbbvitelének egyik legfontosabb előfeltétele **a jelenlegi helyközi/távolsági buszközlekedést bonyolító buszpályaudvar kiváltása ezen túlmenően a turisták és itt élők igényeit kiszolgáló közlekedési rendszer kialakítása**
- A turisztikai városközpontot, annak attrakcióit és gyógyhely funkciót kiszolgáló infrastrukturális elemek (pl. parkoló, gyalogos-kerékpáros útvonalak) megújítása, összekapcsolása
- Általánosságban szükséges a **városi közterek, közparkok rekonstrukcióinak** megvalósítása. A közterek rehabilitációja során fokozott figyelmet kell szentelni a zöldfelületek megfelelő arányú kialakítására, szökőkutak, ivókutak létesítésére, amelyek nem csupán a település arculatát javítják, hanem komoly befolyással lehetnek az adott terület mikroklímájára is.
- A városba nagy számban érkező, reumatikus és egyéb egészségügyi panaszokkal rendelkező, esetenként nehezen mozgó látogatók érdekében szükséges a gyalogos közlekedést lehetőség szerint teljes körűen **akadálymentessé** tenni. Az elmúlt évek során az akadálymentesítés nem önálló prioritásként jelent meg, pedig ez a feladat komplexitásában kiterjed az egész városra és sok esetben önálló, kifejezetten akadálymentesítési céllal történő beruházást kíván az Önkormányzat részéről.
- Az fejlesztések súlyponti területe a **belváros zöldfelületeinek továbbfejlesztése**.

- A városi arculat markánsabb alakításához, másrészt a meglévő és erősíteni célzott egészségturisztikai központ-szerep hangsúlyozásához tervezzük **nagyszabású városi rendezvények szervezését: egészség-gyógyulás illetve sport-kultúra tematikával.** A rendezvények során színvonalas, nemzetközi viszonylatban is érdekes és vonzó, a fürdővárosi jelleget hangsúlyozó és a hévízi adottságokat népszerűsítő programsorozatot tervezünk megvalósítani.

B) A HÉVÍZI GYÓGYÁSZAT HÍRNEVÉNEK ERŐSÍTÉSE, AHHOZ MÉLTÓ SZOLGÁLTATÁSI KÍNÁLAT FEJLESZTÉSE

Vonatkozó prioritások:

- B/1 A hévízi gyógyászat tudományos háttérének erősítése
- B/2 Egészségügyi-egészségturisztikai szolgáltatási háttér fejlesztése
- B/3 Hévízi-tó világörökségi címének megszerzése
- B/4 Tófürdő turisztikai tehermentesítése, környezetének fejlesztése
- B/5 A fejlődés környezeti fenntarthatósága feltételeinek megteremtése – kiemelten a Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Programjának megvalósítása

Napjainkban általános egészségturisztikai tendenciaként jelenik meg a gyógyászati tevékenység során használt erőforrások és az azokra épülő kezelések, terápiák ténylegesen **bizonyított hatásainak** vizsgálata iránti igény felerősödése. Bár Hévíz, természetes adottságainak köszönhetően mind európai, mind világviszonylatban az egészségturizmus élbolyához tartozik, ahhoz, hogy megtarthassa e pozícióját, **tudományos igényességgel bizonyított hatékonysági vizsgálatok elvégzése, és azok eredményeinek a szolgáltatáspaletta törtnő beépítése szükséges.** A stabil és hosszú távú, a megfelelő irányba történő fejlődés és növekedés egyik előfeltétele tehát a már nemzetközi hírnévvel rendelkező **hévízi szolgáltatások tényleges gyógyászati hatásainak kutatása és bizonyítása.**

Az egészségturisztikai szolgáltatási kör minőségi fejlesztésének másik oldala a **háttér-infrastruktúra feljavítása, bővítése a modern turisztikai trendekhez és igényekhez történő igazítása.** Ez esetünkben alapvetően a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház valamint a kapcsolódó egyéb szolgáltatási helyszínek (pl. gyógyszállók, egyéb szálláshelyek) fejlesztését, minőségi illetve szükség szerint mennyiségi növelését jelenti.

A **Hévízi-tó világörökség cím megszerzésére** irányuló korábbi kísérletek a korábbi, annak állapotát romboló bányászat idején, egyfajta védekezésnek merültek fel, napjainkban sokkal inkább annak marketingértéke miatt szerepel a városi célkitűzések között a cím megszerzése. Az elmúlt évtizedek során számos kezdeményezés indult a Balaton északi régiójában található örökségi elemek együttes illetve önálló világörökségi megjelenítésére, azonban e kezdeményezések az érintettek nagy száma miatt többségében erőtlenekek voltak. E tapasztalatból kiindulva **Hévíz városa végül a Hévízi-tó önálló megjelenítését tartja a legcélravezetőbbnek és ennek érdekében már meg is tette az első szükséges lépéseket.**

A gyógytó jelenlegi zsúfoltságát mérséklendő, egy a **Hévízi-tó elfolyó melegvizére alapozó tervezett élmény- és sportfürdő** is fejlesztési szükségletként jelentkezik. A nem kifejezetten gyógyulási céllal Hévízre látogatók számára biztosítana kikapcsolódási, sportolási lehetőséget, így a gyógyfürdő(k)ben a jövőben a ténylegesen a feltörő termálvíz gyógyhatásáért és az azokon alapuló kezelésekért ide utazó vendégekre koncentrálnak. Mindazonáltal egy ilyen turisztikai attrakció megépítése alapvetően magánberuházásként képzelhető el.

A vendégek és betegek körében egyre inkább nő az igény **olyan, könnyen megközelíthető területekre, amelyek mentesek a fürdő és közvetlen környékének zsúfoltságától, forgalmától, ahol nyugodtan élvezhető a Hévízi-tavat körülvevő erdők különleges klímája:** komoly előrelépés lenne a hévízi városkép javításában és a vendégek számára is merőben új élmény lenne, amennyiben sikeresen be tudnánk kapcsolni a tavat körülölelő különleges mikroklímával, flórával és faunával rendelkező erdős területeket az egészségturisztikai attrakciók sorába. Az érintett területek jó ökológiai állapotának fenntartása (illetve adott esetben helyreállítása) mellett olyan szelíd turisztikai infrastruktúrák

kialakítása lehetséges ezekben, amelyek minden bizonnyal jótékonyan hatnának a hévízi vendégek gyógyulási-regenerálódási folyamataira, általános komfortérzetére.

A Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi

Programjának helyben is értelmezhető elemeinek megvalósítása mind az Önkormányzat, mind pedig a területet kezelő Szent András Reumakórház kiemelt feladata. Ezen belül kiemelt prioritás a kiemelendő a **monitoring rendszer felújítása**: a Hévízi-tó hozamának, hőmérsékletének, a környezetében lévő karszt és talajvíz-kutak szintjének rendszeres, a különböző hasznosítók érdekeitől függetlenül végzett mérése szolgáltatja az alapot a tó

állapotának értékeléséhez, a tó védelméhez szükséges intézkedések kialakításához és fenntartásához, és a közvélemény számára szolgáló hiteles tájékoztatásoknak.

A HÉVÍZI – TÓ VÉDELME ÉRDEKÉBEN TEENDŐ KÖRNYEZETI CÉLKITŰZÉSEK

A HÉVÍZI-TÓ ÁTFOGÓ TÓVÉDELMI PROGRAMJA ALAPJÁN

1. A Hévízi-tó mennyiségi és minőségi védelmének biztosítása. A Hévízi-tó hidogeológiai védőidomán és mennyiségi védőterületén belüli természeti folyamatok és emberi beavatkozások feltárása és hatásának elemzése.
2. A tó hatásterületén a megengedhető vízkivétel meghatározása.
3. A tó és környezete természetes élőhelyeinek, élővilágának megóvása
4. A tó körül található lápterületek, láperdők védelme.
5. Az épített környezet és működtetése Hévízi-tóra gyakorolt hatásának vizsgálata
6. A gyógyító világörökségi listára történő felvételének kidolgozása, a felvétel támogatása, elősegítése.
7. A fenti célkitűzések összefogásával - a hatásterületre vonatkozó – tóvédelmi jogszabály kidolgozása

C) A HAGYOMÁNYOS HÉVÍZI CÉLCSOPORTOK VÁLTOZÓ IGÉNYEINEK TÖRTÉNŐ MEGFELELÉS ÉS VALAMINT ÚJ CÉLCSOPORTOK SZÁMÁRA IS VONZÓ TURISZTIKAI KÍNÁLAT FEJLESZTÉSE

Vonatkozó prioritások:

- C/1 Új turisztikai ágazatok infrastrukturális és szolgáltatási háttérének fejlesztése, látogatók komfortérzetének javítása
- C/2 Hosszútávon fenntartható gazdasági struktúrák erősítése
- C/3 Elérhetőség javítása a meglévő infrastruktúra jobb és tudatosabb használatával, célcsoportok mozgásának könnyítésével
- C/4 Rendezvények diverzifikálása, garantált programok biztosítása, turista szezon meghosszabbítása

Célunk bizonyos turisztikai ágazatok hangsúlyosabb megjelenítése a hévízi szolgáltatások palettáján. A már meglévő és folyamatosan fejlődő egészségturisztikai kínálatra építve és egyben azt kiegészítve a jövőben a **konferencia- és rendezvényturizmus** valamint a **sportturizmus infrastrukturális háttérének fejlesztése** Hévíz egyik fő prioritása. Ahhoz, hogy e turisztikai ágazatok vonatkozásában Hévíz hazai és nemzetközi viszonylatban is versenyképesé váljon a város részéről kulcsfontosságú projektek megvalósítása szükséges. Sportturisztikai desztinációként történő megjelenéshez sport infrastruktúra a lakossági szolgáltatásoktól kezdve az idegenforgalmi kínálat bővítésén és az utánpótlás nevelésén át a versenysportra is alkalmas fejlesztéseket igényel. Hévíz esetében mind az aktív, mind a passzív sportturizmus erősítése komoly beavatkozásokat követel meg a város részéről: **sportlétesítmények felújítása, újak létrehozása, sportturizmus egészségügyi háttérének biztosítása, térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése, amelyek között kiemelten kezelendő a kerékpáros turizmus**. Az aktív-passzív sportturisztikai célcsoportokon belül meg kell különböztetnünk egy speciális, Hévíz, mint a mozgásszervi megbetegedések, sérülések kezelésében élen járó gyógyhely esetében különösen fontos szegmenset, a sporthoz kapcsolódó prevenció, a gyógyvíz és a rehabilitációs kezelések végett ide érkezők körét.

Bővíteni kívánjuk a városban szervezett rendezvények körét, amelyek hagyományteremtő jellegű rendszeres megrendezése visszatérésre ösztönözheti a látogatókat. Célunk, hogy a rendezvények számának bővítésével és diverzifikálásával, garantált programok szervezésével új célcsoportokat is megszólítsunk és meghosszabbítsuk a turistaszézon hosszát.

A következő évek során erősíteni kívánjuk a Hévíz tágabb térségében fellelhető helyi termelők, szolgáltatók pozícióját: Hévíz, mint a térség turisztikai központja egyrészt fellelhető a környéken előállított termékeknek, másrészt az innen kiinduló turisták között is egyre népszerűbb a helyben termelt élelmiszerek illetve egyéb termékek és az azokra alapozó minőségi szolgáltatások. Ennek egyik eszköze a termelők rendszeres megjelenése önállóan vagy más rendezvények keretében. Másik lehetőség a helyi gasztronómiai termékek markánsabb megjelenítését is a turisztikai kínálatban.

Fontos továbbá a látogatók komfortérzetének javítása beruházást nem igénylő tevékenységekkel. Ennek részeként az Egyesület kiemelt figyelmet szentel a már meglévő információs táblák karbantartására, szükség szerinti bővítésére, tematikus útvonalak kijelölésére, kipróbálható attrakciók és élményelemek elhelyezésére.

A város versenyképessége szempontjából döntő jelentőséggel bír annak külső-belső elérhetősége. A városrehabilitációs intézkedések egyik kulcseleme a belső közlekedés racionalizálása, de a meglévő vendégkör megőrzése és az megcélzott új célcsoportok elérése érdekében a külső elérhetőség javítására van szükség, amelynek elsődleges eszköze a Hévíz-Balaton Repülőtér fejlesztése.

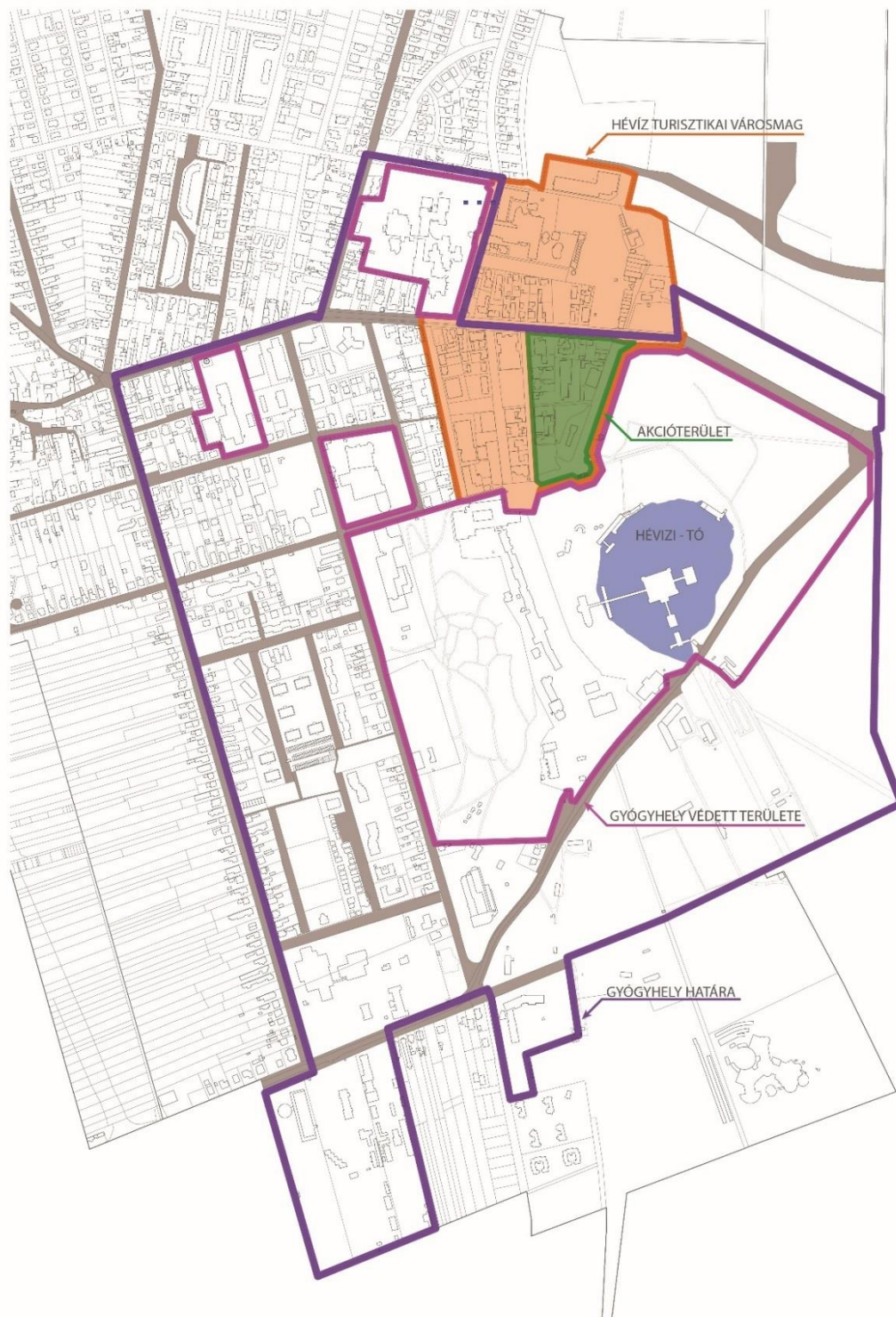
5. Intézkedési terv: a fejlesztési irányok konkrét megvalósítása

A 3. és 4. fejezetekben bemutatott hosszú-és középtávú célok elérése komplex cselekvési programot kínál. A 4. fejezetben bemutattuk azokat a részcélokat, prioritásokat, amelyek elsődlegesen Hévíz, mint gyógyhely fejlesztéséhez kapcsolódnak, az alábbiakban ezen célok megvalósításához középtávon (a következő 6-7 év során) megvalósítandó projekteket vesszük sorba.

Hévíz abban a sajátos helyzetben van, hogy a gyógyhelyi profil meghatározásában két nagy szereplő is jelen van: Hévíz Város Önkormányzata (és háttérszervezetei) valamint az állami tulajdonban lévő Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház. Hévíz fő attrakciójának, a gyógytónak, az arra épülő gyógyfürdőnek kezelése, fejlesztése a Kórház feladatkörébe tartozik. Jelen fejezetben nem tárgyaljuk a Kórház fejlesztési terveit, elképzeléseit, azok a Stratégia mellékletében kerülnek bemutatásra. Itt döntően az Önkormányzat által, illetve annak kezdeményezésére, annak részvételével megvalósítani tervezett, a gyógyhelyi arculathoz, kínálathoz alapvetően kapcsolódó projektekre (intézkedésekre) helyeztük a hangsúlyt, kiegészítve olyan, a gyógyhely profiljára befolyással bíró beruházásokkal, amelyek ugyan előreláthatólag részben vagy egészben magántőke bevonásával valósulhatnak meg, mégis az Önkormányzatnak előreláthatólag fontos szerepe lesz azok megvalósításában.

CÉLOK	I. Vonzó és funkciógazdag fürdővárosi környezet fejlesztése	II. A hagyományos hévízi célcsoportok változó igényeinek történő megfelelés és valamint új célcsoportok számára is vonzó turisztikai kínálat fejlesztése	III. A hévízi gyógyászat hírnevének erősítése, ahhoz méltó szolgáltatási kínálat fejlesztése
CÉLOKAT MEGVALÓSÍTÓ INTÉZEDÉSEK	1. Új városi főtér kialakítása	1. Sportturizmus infrastrukturális háttérének fejlesztése	1. Balneológiai Kutatóközpont valamint Oktatási és Továbbképző Központ létrehozása
	2. A turisztikai városközpont közlekedési folyosóinak rehabilitációja	2. Konferencia -és rendezvényturizmus infrastrukturális és szolgáltatási háttérének fejlesztése	2. A Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház infrastrukturális fejlesztéseinek továbbvitele
	3. Nagyparkoló tér teljeskörű rehabilitációja	3. Látogatók komfortérzetének javítását célzó fejlesztések	3. Pihenőpark kialakítása a gyógytó körüli védett erdőterületek fejlesztésével
	4. Új buszpályaudvar és P+R, B+R parkoló létrehozása	4. Rendszeres és garantált programok megszervezése a turistaszezon meghosszabítása érdekében	4. Hévízi-tó Átfogó Tóvédelmi Programjának megvalósítása, kiemelten a monitoring rendszer fejlesztése
	5. Ady Endre utca forgalomcsökkentése, sétány kialakítása		5. Hévízi-tó világörökség cím megszerzése
	6. Hévízi termelői piac fejlesztése	5. Térségi szintű outdoor sportturisztikai hálózatok, rendszerek kiépítése	
	7. Széchenyi utca felújítása, forgalomcsökkentése	6. Hévízi-tó elfolyó melegvizére alapozó tervezett élmény- és sportfürdő	
	8. HeBi közösségi kerékpárrendszer bővítése	7. Hévíz-Balaton Repülőtér fejlesztése	
	9. Nagyszabású városi rendezvények szervezését: egészség-gyógyulás illetve sport-kultúra tematikával		

I/1 ÚJ VÁROSI FŐTÉR KIALAKÍTÁSA ÉS A TURISZTIKAI VÁROSKÖZPONT KÖZLEKEDÉSI FOLYOSÓINAK REHABILITÁCIÓJA

1. ábra: A gyógyhely területe és a fejlesztés akcióterülete

A belvárosi rehabilitáció 2010-ig sikerrel lezárult, melyben Hévíz gyalogosok által használt két legkedveltebb utcája az Erzsébet királyné és a Rákóczi utca került felújításra. Hévíz ugyanakkor mind a mai napig nem rendelkezik egy olyan, a fürdőhöz, a sétáló utcákhoz és a parkolóhelyekhez közeli központi térrel, amely találkozóhelyként és gyalogos csomópontként funkcionálhatna az itt lakók és a vendégek számára. Korábban ezt a funkciót a Rizling tér töltötte be, ennek helyén jelenleg a buszpályaudvar található. A korábbi, jellegzetesen fürdővárosi városkép visszaállítása érdekében a történelmi városközpontban található (Deák Ferenc tér és Kölcsey utca találkozásánál) működő buszpályaudvar áthelyezésével értékes területek szabadulnak fel, amelyek újra bevonhatók lesznek a belváros szövetébe. A cél egy emberközeli, mind a fürdővendégek, mind a hévízi lakosok számára ténylegesen használható, esztétikailag egységes tér kialakítása, ahol a pihenés mellett európai színvonalat képviselő élettér alakítható ki.

A vonzó városkép kialakításának céljával a belvárosrehabilitáció folytatásaként, a Deák Ferenc térrel egységbe foglalva a Kölcsey Ferenc utca csökkentett forgalmú közlekedési folyosóvá tétele, sétáló utcává minősítése, sorompóval való lezárása tervezett. Ekképpen átalakulva egy minőségi sétánnyá kívánjuk változtatni a Kölcsey utcát, amely már jelen állapotában is komoly gyalogosforgalmat bonyolít. Az utca keleti oldalán rendezvényekkor árusítóhelyek kaphatnak helyet, lendületet adva a szolgáltatóknak, kiszélesíti a hévízi belváros határait.

Az újonnan kialakítandó „főtér” a Deák térből (~1400 m²), a mai buszpályaudvar területéből (~2500 m²), a gyógyfürdő nyári bejáratának teresedéséből (~1000 m²) és egy zöldfelületnek ingatlanból (~1550 m²) áll majd össze. Hozzá kapcsolva a Kölcsey utcát (~3800 m²), mely a sétáló utcákkal hasonló minőségi burkolatot (összesen min. 8000 m² díszburkolat készülne) és térelemeket kapna (szökőkút, pihenőpadok, köztéri szobrok, emlékművek, stb.) úgy, hogy a fő közlekedési ütőérnek számító Széchenyi utcára nyitva főleg gyalogos forgalom szempontjából összeköttetést létesítsen a közkedvelt termelői piaccal és nagyparkolóval.

2014 során felmérések készültek a rehabilitált területek használatát illetően. A vizsgálatok alapján kiderült, hogy találkozási pontként leginkább a gróf Festetics György tér funkcionál, hiszen itt vannak legjobban kialakítva azok a térhelyzetek, melyek megfelelőek a várakozásra, üldögélésre, így a belváros találkozási csomópontjaként is említhetjük ezt a közteret. A tér - bár, mint azt kihasználtsága is mutatja – sikeresen lett kialakítva, az adott térbeli keretből fakadóan gyakran túlszűfolt és kis területével nem képes kiszolgálni a csúcsidőszakokban Hévízen megforduló tömegeket.

A városi főtér kialakítása és funkciókkal való megtöltése, valamint a turisztikai városközpont közlekedési funkcióinak rehabilitációja az alábbi tevékenységeket, projektelemeket foglalja magába:

- a **meglévő buszállomás** (303 m²) monolit **vasbeton épülete újjáéledne, átalakulna és bővülne**, min. 410 m²-re és **egyedi funkciókkal telne meg**.
 - Otthont adna a **hévízi gyűjtemény állandó kiállításainak**, mely nemcsak nyitvatartási időben lenne látogatható kialakítása újszerűségének köszönhetően. Az épület vasbeton vázát megőrizve a kitöltő és válaszfala eltávolítását követően alumínium üvegfal rendszer felhasználásával nyitnánk meg tagoltan az falakat, oszlopokat, melyek egyben „kiállítási vitrinek” is lennének az épület körbejárásával. s.
 - Az épület hangsúlyos irodarészeiben kapna helyet a **Tourinform iroda**, mely ideális hely lenne az ide látogatók szempontjából a tájékoztatásra, valamint az ezzel együtt működő **Kerékpáros Centrum**. E funkciók jelenleg a sétáló övezetben, a Rákóczi utcában helyezkednek el, innen történő átköltöztetésük nem csupán a jelenlegi szűkös helyiségek miatt, hanem a turisztikai központi funkciók eltolódása miatt is szükséges. A Kerékpáros Centrum szolgáltatásait bővíteni tervezzük 0-24 órában, önkiszolgáló jelleggel rendelkezésre álló utcai szerelőállvánnyal, rögzített szerszámokkal, beépített kompresszorral, kerékpár-gumi automata kihelyezésével és a környék útvonalait

- megjelenítő érintőképernyővel. Itt valósul meg továbbá legalább két elektromos kerékpártöltő kiállítás is, figyelemmel az 55 feletti célcsoport aktív turizmus iránti igényeire.
- Az épületben tervezzük **egy ivókút és ahhoz kapcsolódó nyitott helyiség (ivócsarnok)** kialakítását, ahova bevezetésre kerül a hévízi gyógyvíz és szabadon hozzáférhetővé válik mindenki számára. Az ivókút egyben képzőművészeti alkotás is, mintegy a hévízi gyűjteményt kiegészítendő.
 - Piacképes, eddig nem létező **fizetős turisztikai szolgáltatás** jön létre: a gyógyvíz fogyasztásához egyedi, Hévíz arculatához illeszkedő poharak megvételét is biztosítjuk, valamint felállítunk egy érmeverőt, amivel egyedi, hévízi emlékérmeket verhetnek a látogatók.
 - Az épület energiaellátását **részben megújulókból** (hőszivattyús fűtési, hűtési rendszer előreláthatólag hibrid megoldással) tervezzük.
- A téren a gyógyhely egyediségére építve a Festetics-örökség szimbolikáját visszatükröző **utcabútorok, kandeláberek, szabadtéri alkotások** elhelyezése is indokolt. A teret úgy tervezzük kialakítani, hogy egyszerre feleljen meg a mindennapi használat követelményeinek, másrészt viszont biztonságos és megfelelő helyszínül szolgálhasson az ott helyet kapó, akár több ezer embert is odavonzó nagyrendezvényeknek. E két követelmény szem előtt tartásával tervezzük meg a tér elrendezését, az utcai világítás, utcabútorok és egyéb látványelemek elhelyezését. Mindenképp szükségesnek tartjuk a zöldfelületi elemeken (fákon) túli, illetve azok hatását fokozó árnyékoló technikák alkalmazását, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy az új főtér minden évszakban és napszakban be tudja tölteni funkcióját. **Az arculat erősítéseként** a buszpályaudvar felújított épülete és a téren elhelyezett vizesblokkok formája felülnézetből Hévíz város címerében is megtalálható tavi rózsák motívumokat tükrözik. **Attrakcióként** jelenének meg a településhez köthető utcabútorok és szobrok (Festetics szobor a fürdő makettjével és két üres székek az asztal körül), amivel a látogatók egyedi fényképeket készíthetnek növelve a gyógyhely által nyújtott attrakciók sorát.
 - A töbejárat előtti teresedés ideális helyet biztosít a **szabadtéri színpadnak**, amely az év kétharmadában üzemel, így ahhoz kapcsolódó **kiszolgáló infrastruktúra** kialakítása is szükséges –öltöző, várakozó helyiségek, műszaki eszközök biztonságos tárolását biztosító helyiségek. Az eddig is megrendezett kulturális programok így méltó, nagyobb tömegeket kiszolgáló környezetben valósulhatnak meg. A színpaddal szembeni lakóépület zajcsökkentése érdekében zászlóállványok kerülnek felhúzásra, melyeken Hévíz testvérvárosainak zászlóit tervezzük megjeleníteni – tükrözve arculatunkat és nemzetközi kapcsolatainkat.
 - A jelenleg a piac területén a téli időszakban működő igen népszerű **jégpálya** a téli hónapokban a rendezvényszínpad helyén kerül felállításra – újratervezésével nagyobb számú látogatót emelt színvonalon lesz képes kiszolgálni.
 - Az új főtér kialakítása megával vonzza, a szomszédos gróf Festetics György tér és a Kölcsey utca déli szakaszának egységbe foglalását. Hévíz Város Építési szabályzatában és Zöldfelületi koncepciójában már régóta szerepel a jelenlegi buszpályaudvar és a Gyöngyvirág sétány közti terület, mint köztéri park, zöldfelület funkció, a főtér eleme.
 - Mindezek a fejlesztések **energiatakarékos, környezetbarát megoldások** használatával valósulnak meg: szelektív hulladékgyűjtők kerülnek kihelyezésre, a buszpályaudvar hűtése-fűtése hőszivattyús rendszerrel lesz megoldva, ill. az egész épület teljeskörű hőszigetelést kap, a szökőkutak vízforgató rendszerrel működnek, az egész téren és a Kölcsey utcában zöldfelületi elemek épülnek ki kapcsolódva a környező véderdőhöz.
 - Az ide látogató célcsoport kiszolgálása és a turisztikai szezon meghosszabbítása érdekében **időjárásfüggetlen városképi elemek** is megvalósulnak, így a buszpályaudvar épületében

létrehozandó interaktív kiállítótér, a fedett ivócsarnok, a Kerékpárcentrum, valamint télen a fedett jégpálya és a szökőkutak innovatív lefedése, nonfiguratív mintákkal való megtöltése.

- A **közzolgáltatások látogatóbarát továbbfejlesztése** érdekében méretezett közvilágítás fejlesztése valósul meg, árnyékolók kihelyezését tervezzük a zöldfelületek kiegészítéseként a nyári hőségre tekintettel, megvalósul a Kölcsey utca sétányosítása az **utca burkolatainak egységesítésével** – a sétány végigvezetése a fürdőbejáratig (egységes felületekkel, egyértelmű vonalvezetéssel), amelyen ledes információs kijelzők kerülnek felállításra naprakész információkkal a hagyományos információs táblák kiegészítéseként.
- A **gyógyhelynek magának környezeti feltételeit** jelentős mértékben javítja a buszpályaudvar áthelyezése, amely számottevő zaj- és károsanyag-kibocsátás csökkentéssel is jár. Ezt egészíti ki a tér és a Kölcsey utca rendezett vizes- és zöldfelületeinek növelése.
- Kiemelt figyelmet fordítva a célcsoport **akadálymentesítési igényeire**, az egyes térrészek közötti átjárhatóság és az átalakításra váró buszpályaudvar épülete teljes körűen akadálymentesítésen valósul meg, beleértve az egész évben üzemelő akadálymentes mosdóhelyiségeket. A gyalogos közlekedőterek esti méretezett megvilágítása is hozzájárul ehhez a célhoz.
- Tovább haladva, a Kölcsey utca keleti oldalán futó **csapadékcsatorna lefedése** tervezett (min. 170 m hosszban), ezáltal lesz bekapcsolható az ezen túl futó, alig használt járda is a gyalogos véráramba.
- az utca erdő felőli oldalán futó kihasználatlan járda vonalának alkalmassá tétele rendezvények idején árusító pavilonok elhelyezésére – legalább 20 vállalkozónak évi 40-50 napon át biztosítjuk a megjelenési lehetőséget.
- Az utcában található, nem méltó módon bemutatott, elhelyezett **emlékművek áthelyezése** a főtérre

Az infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítendő, a megvalósítás ideje alatt a kiemelt célcsoportra irányuló (55 feletti nyugat-, közép-nyugat-, és észak-európai gyógyvendégek) **marketingtevékenységeket** tervezünk megvalósítani. Ennek elsődleges fókuszja Hévíz, mint Közép-Európa Gyógyászati és Rekreációs központja gondolat erősítése lesz, kiemelten kezelve az itt folyó gyógyászati tevékenység és az aktív turizmus közötti kapcsolódásokat, a profi és amatőr sportturizmust (kiemelten a senior korosztályban), a gasztronómiai kínálatot.

A fejlesztések a Hévízi Turisztikai Menedzsment Egyesülettel szoros együttműködésben valósulnak meg, amely szervezet felelős a helyi vállalkozókkal, termelőkkel és szolgáltatókkal való intenzív kapcsolattartásért, belföldi és nemzetközi marketingtevékenységekért, a helyi rendezvénynaptár koordinálásért, garantált programok szervezésért, stb.

A projektek további részletei			
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata		
Együttműködő partnerek	Hévízi Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft. Északnyugat- magyarországi Közlekedési Központ Zrt. Termál-út Kis-Balaton Kerékpáros Egyesület (Kerékpáros Centrum vonatkozásában)		
Időbeli ütemezés	2016. első negyedével indulhat a projekt, befejezés 2018. első negyedévé Új városi főtér 610 116 000 Ft GINOP		
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása	A turisztikai városközpont közlekedési folyosóinak rehabilitációja (Kölcsey utca) 367 284 000 Ft GINOP Marketingtevékenységek 22 600 000 Ft GINOP ÖSSZESEN 1 000 000 000 Ft		
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	A mindkét projekt megvalósulásának előfeltétele az új buszpályaudvar építésének megkezdése, tulajdonviszonyok rendezése, így ennek elmaradása, késedelmes megvalósulása a projektek legnagyobb kockázata.		

A fejlesztés hatásai és lehetséges korlátai

A) Turisztikai hatások

Az új városi főtér kialakítása és a hozzá tartozó közlekedési folyosók rehabilitációja Hévízen egy hiánypótló, a város turisztikai kínálatában nélkülözhetetlen szerepet betöltő beruházásként valósulnak meg több szempontból is:

- A Hévízre érkező turisták – kiemelt figyelemmel a célcsoport igényeit kiszolgáló fejlesztések – **emelt szintű turisztikai szolgáltatásokat** hoznak létre: így a sétányosítás, szökőkutak, vizes blokkok és zöld szigetek közötti, körüli pihenőrészek, a Kölcsey utcára átkerülő árusítóhelyek, a meglévő üzletek és szolgáltató egységek számára biztosított kiülési lehetőségek, intenzívebb turisztikai információs lehetőségek és arculati elemek, innovatív, interaktív elemek, stb.. Ezek magukkal hozzák a turisták költségének növelését, a szezonális csökkentését és a látogatószám emelkedését.
- A jelenleg buszpályaudvarként funkcionáló épület átalakítása révén a Hévíz gyógyhely arculatának erősítéseként a nagyközönség számára **látogathatóvá és interaktívvá válik** a hévízi gyűjtemény állandó kiállítása.
- Az épületben helyet kapó Tourinform iroda bekerül a turisztikai városmagba és jelentősebb számú turista számára lesz megközelíthető, látogatható, adott esetben fedett **látogatóbefogadó, reprezentatív eseményeknek** helyt adó térként is funkcionálhat.
- Az újonnan kialakítandó főtér nagyban hozzájárul a **tartalmas kikapcsolódásra vágyó vendégkör igényeinek kielégítéséhez**: az év kétharmadában helyet kap a város rendezvényszínpada, ami lehetővé teszi az eddigi, rendszeresen szervezett és további, hagyományteremtő jelleggel tervezett kulturális programok esetén is a nagyobb számú látogatók kiszolgálását, valamint a turistaszézon meghosszabbítását. A színpad helyén télen felállítandó, újratervezett jégpálya is ehhez járul hozzá, garantálva a Hévízen töltött idő aktív eltöltését a célcsoport számára, illetve további látogatók vonzását a környékről.
- A Tourinform irodával átköltöztetésre kerülő, 0-24 órában üzemelő kerékpárcentrum (bérleti lehetőség, szerelőállvány, öltöző, mosdó) fontos, új szolgáltatásként jelenik meg a városba látogató, ill. itt tartózkodó, aktív turizmusban érintett turisták számára.
- **Egyediségre építő, a turisztikai élményszerzés alapjául szolgáló innovatív, kipróbálható, a komplex élményszerzést biztosítandó elemek** is beépítésre kerülnek, így
 - o a hévízi ivókúra népszerűsítése érdekében egyedi műalkotásként ivókút felállítása és (addicionális forrásból elkészített) megvásárolható, egyedi poharak/bögrék biztosítása
 - o műalkotás szobrok, melyek egyedi fényképezkedési lehetőségek biztosítanak a látogatók számára Hévíz gyógyhely arculatának erősítésekképpen háttérben a fürdő jellegzetes, nyári bejáratával

- érmeverő, mellyel a vendégek maguk verhetnek egyedi Hévíz feliratos érmét, amit vagy magukkal visznek, vagy bedobnak a gyűjtőoszlopba visszatérési fogadalom keretében
- interaktív kiállítótér létesítése a Hévíz történetét bemutató kiállításban
- a környék séta-, biciklis- és túraútvonalait bemutató érintőképernyő kerül elhelyezésre a Tourinform iroda mellett, ahol nemcsak áttekintőt kaphatnak az aktív időtöltésre vágyók, hanem maguk nyomtathatnak térképet a kiválasztott útvonalakról
- kipróbálható, tematikus (békeidős, római kori) fényképezkedési lehetőségek biztosítása
- információs kijelzők telepítése a Kölcsey utcára, amelyeken garantált programok, séta-, túra- és kerékpáros útvonalak, és egyéb, az aktív kikapcsolódást célzó programok jelennek meg informatív jelleggel.
- Az **időjárásfüggetlen fejlesztések** (kiállítótér, ivócsarnok, kerékpárcentrum, korcsolyapálya) segítik a szezonális ingadozásának mérséklését.
- A fejlesztések teljes körű **akadálymentesítése** különösen fontos a célcsoport igényeinek emelt szintű kiszolgálása és további látogatók bevonása végett.

Mindezek a beruházások erősítik Hévíz gyógyhely arculatát és eddig hiányzó funkciót töltenek be a város turisztikai magjában. Ennek eredményeképpen nő a látogatók költési hajlandósága, miközben a komplex élményszerzést biztosító attrakciók és a rendezvények, programok folyamatossága hozzájárul a célcsoport és más látogatók Hévízre vonzásához, növelve a látogatók számát. A beruházás lehetővé teszi a programok szinte folytonos megrendezését egész éven keresztül, ami jelentősen megnöveli a turistaszezon hosszát, az egyes időszakok ingadozását.

B) Gazdaságélénkítő hatások

A fejlesztések sikeréhez a **különböző gazdasági szereplők bevonása** elengedhetetlen. Ennek nyomán a Hévíz TDM szervezet kulcsszereplő, hiszen az általa közvetített lehetőségek a látogatók széles köréhez eljutnak, a visszacsatolások és szolgáltatásfejlesztési tevékenység mentén pedig a kkv-k szolgáltatásainak színvonala folyamatosan fejlődhet. A fejlesztés egyik kulcseleme a TDM által üzemeltetett Tourinform Iroda megfelelő környezetének kialakítása, ezzel marketing lehetőségek szélesítése.

A fejlesztések nyomán erősödnek a Hévíz tágabb térségében fellelhető helyi termelők, szolgáltatók által előállított termékek piaci lehetőségei. A turisták körében is egyre népszerűbbek a helyben termelt élelmiszerek, ill. egyéb termékek és az azokra alapozó minőségi szolgáltatások, melyek fejlesztéséhez a beruházások szintén hozzájárulnak. A minőségi termékek felvonultatása nem csak a kkv-k érdeke, hanem a városimázhoz is jelentősen hozzájárulnak. A beruházás eredményeképpen közvetlenül lehetőséget teremtünk különböző helyi, környékbeli vállalkozóknak rendezvényekhez kötött árusításai lehetőségre – min. 20 vállalkozó kap így helyet évi 40-50 napon keresztül - üzleti és együttműködési lehetőséget kínálva és növelve a turisták költési hajlandóság.

A 2007-2013-as időszak fejlesztései is magukkal hozták a **városközponti területeken található ingatlanok értékének növekedését és az üzlethelyiségek bérleti díjának emelkedését** (15€/m²/óról 20-25€/m²/hó), luxusüzletek megjelenését (40€/m²/hó bérleti díjjal). A tervezett fejlesztés a turisztikai központ kialakításával a terület ingatlanjainak értékének további növekedését, a belváros szélesítésével új területek felértékelődését vonja maga után. A fejlesztés nyomán kialakult központi tér tervezett funkciói (nyári rendezvényszínpad, téli korcsolyapálya) lehetővé teszik a folyamatos forgalmat, mellyel a gazdasági szereplők bevétele egész évben biztosított. A rendezvénytér folyamatos programkínálatával az idegenforgalmi szezon egész évre kiterjed, mely a látogatószám növekedéséhez vezet, folyamatos megélhetést biztosítva a környék szolgáltatóinak.

Piacképes, eddig nem létező **fizető turisztikai szolgáltatások** is létrejönnek a fejlesztéssel: a gyógyvíz fogyasztásához egyedi, Hévíz arculatához illeszkedő poharak megvételét is biztosítjuk, valamint felállítunk egy érmeverőt, amivel egyedi, hévízi emlékérmeket verhetnek a látogatók (a bögrék és érmék előállításának költsége addicionális forrásból valósul meg).

A fejlesztések nyomán várható építési munkák miatt a helyi szintű építőipar tekintetében közvetlen **foglalkoztatási** hatással számolunk. A közlekedési infrastruktúra fejlesztésével, a célcsoport számára nyújtott szolgáltatások minőségének emelésével és új célközönség elérésével a városba látogató turisták száma növekszik további igényt generálva szélesebb spektrumú szolgáltatásokra. A helyi szolgáltatások színvonalának fejlődése nem feltétlenül jár együtt foglalkoztatás növekedésével, így ezekkel a hatásokkal nem számoltunk, azonban képzettebb munkaerőre várhatóan igény lesz. A foglalkoztatás növekedése a régi buszpályaudvarból kialakuló térhez kapcsolódó üzlethelységek forgalmának növekedése nyomán várható. Közvetett foglalkoztatással bír a helyi kézműves, élelmiszeripari termékek, szolgáltatások keresletének növekedése, szezonális ingadozásának mérséklése és a várható nagyobb költési hajlandóság Hévízen és környékén.

Hévíz város **arculatának** fejlesztése, köztereinek megújítása, magasabb színvonalú környezetének megteremtése a gazdasági élet pezsdülésével jár együtt. Mindezt a főtér megújítása és forgalom csökkenését eredményező közlekedési beavatkozások lehetővé teszik. A **TDM** új központja széles hirdetési lehetőségeket teremt a helyi vállalkozások számára, és tevékenységei révén (gasztronómiai kínálat fejlesztése, kerékpáros lehetőségek, rendezvények-, programok szervezése, népszerűsítése stb.) sokrétű együttműködések kialakítására ad lehetőséget.

A beruházások közvetve hozzájárulnak a Hévíz-tó **világörökségi helyszínné válásához**, azaz lehetővé teszik, hogy a szigorú szempontrendszernek megfelelően az egyedülálló természeti értéket világszinten is jegyezzék. Ennek mentén az emelkedő számú látogatót megfelelő színvonalú környezet fogadhatja. A cél komoly gazdasági, elsősorban turisztikai lehetőségeket rejt magában, melynek hatása térségi léptékben is érezhető lesz.

Összességében a fejlesztések nyomán kialakuló városközpont és a további forrásokból megvalósuló közlekedési, természetvédelmi infrastruktúra a **térség szolgáltatásainak minőségi ugrásának feltételeit teremti meg**. A magasabb színvonalú környezet a meglévő célcsoport számára kialakított minőségi szolgáltatásokon túl egy új piaci szegmenst, látogatókört céloz meg, mely a hosszútávú gazdasági fejlődés alapját jelenti. Mindez szoros együttműködésben valósulhat meg a környék vállalkozóival, szolgáltatóival, lakosaival.

C) Korlátok, kockázatok

A projekt megvalósítása összhangban van mind a helyi önkormányzat, mind a helyi vállalkozók és termelők érdekeivel, így nem ütközik társadalmi ellenállásba. A kialakítandó főtér és a sétányosítandó Kölcsey utca ugyanis közvetlenül (a tér környékén lévő üzletek szempontjából látogatóbarát környezet kialakítása, kipakolási lehetőség, a Kölcsey utcán további árusítási lehetőség biztosítása vállalkozók, termelők számára) és közvetve (célzottabb megjelenési lehetőség, nagyobb látogatószám, nagyobb költési hajlandóság) is pozitív hatással rendelkezik a helyi vállalkozók és termelők üzleti lehetőségeire. Hasonlóan pozitív a projekt fogadtatása a civil lakosság körében, hiszen a beruházással létrejövő turisztikai városmag a helyi lakosok számára is egy, eddig nem létező helyet kínál találkozássra, pihenésre, kapcsolódásra. A színpad és a jégpálya által biztosított szinte folyamatos programkínálat számukra is garántálja az aktív kapcsolódást.

A projekt megvalósításának pénzügyi kockázata a támogatás elnyerése esetén nincsen, megvalósítása a gondosan megtervezett lépések során biztosított. Egyedüli korlátot a buszpályaudvar épület tulajdonviszonyának időbeli rendezése jelenti: noha az üzemeltető közlekedési vállalat készen áll a

buszforgalom bonyolítását garantáló feltételek biztosítása mellett az épület átadására, ehhez szükséges a beruházást támogató szerv által is elfogadott megegyezés előbbi tető alá hozatala.

I/2 NAGYPARKOLÓ TÉR REHABILITÁCIÓJA

A hévízi városközpont legnagyobb egybefüggő parkolója több közlekedési folyosó találkozásánál található és a belvárosba érkezőkön túlmenően a gyógyfürdő és a közeli piac látogatóit is kiszolgálja. Elhelyezkedésére és kihasználtságára tekintettel meg kívánjuk őrizni a tér parkoló funkcióját, azonban jelenlegi állapotában nem illeszkedik a történelmi belváros képéhez és a benne alkalmazott megoldások sem szolgálják ki vendégek és az itt lakók igényeit. Mivel az egy napos látogatásra Hévízre érkezők nagy része itt parkol, egyfajta turisztikai csomópont szerepet is betölt, ennek ellenére azonban rendezetlensége miatt a vendégek számára sokszor nem egyértelmű, a parkolóból indulva hogyan közelíthetők meg gyalogosan az egyes környékbeli funkciók, szolgáltatások. Az **építés célja a parkoló, továbbá az azt behálózó és körülvevő sétányok rendezettebbé tétele, a parkolási viszonyok javítása, egy valóban használható közlekedési rendszer létrehozása**, mely kellően igényes megjelenésű ahhoz, hogy illeszkedjen a hévízi belváros arculatához is.

A parkolót körülvevő üzletsorok megmaradnak, megközelíthetőségük nagyban javul és környezetük is sokkal esztétikusabbá válik. A parkoló északi részén került kialakításra a helyi járatokat kiszolgáló albuszpályaudvar, a felújított terület alkalmas lesz a helyi járatú buszok átmenő forgalmának kiszolgálására is.

A fő irányelv a felújítás során a megfelelő számú várakozó hely megtartása mellett olyan gyalogos fogalmú sétányok kialakítása, melyek korzó jelleggel bírnak, összekötve a keleti és nyugati boltsort, valamint biztosítják a folytonosságot a gyalogos övezet (Kölcsey utca, felújított Deák tér, gyógyfürdő bejárata, Gróf Festetics György tér) főbb közlekedési folyosói, célpontjai között és a parkoló között. Mindamellelt, hogy a parkoló két bejáratát összekötjük egy új 7m széles úttal több mint 200m hosszban, mely a helyi-járatú központot integrálja a városi közlekedésbe.

A projekt további részletei	
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata
Együttműködő partnerek	A nagyparkoló környékén működő kereskedelmi egységek, vendéglátóhelyek tulajdonosai
Időbeli ütemezés	2016. első felében megindulhat a tervezés-előkészítés, befejezés legkorábban kb. 2017. negyedik negyedéve
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény	396 000 000 Ft TOP
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	A nagyparkoló felújítása idején részben vagy egészben átmenetileg megszűnnek Hévíz legfontosabb parkolóhelyei, így a kivitelezés időszakában egy átgondolt, az átmeneti helyzetben a közlekedést lehetővé tevő közlekedési stratégia megvalósítása szükséges erőteljes és hatékony kommunikációval. Amennyiben a városnak ezt sikerül megvalósítania, mérsékelhető lesz az érintett vállalkozások tulajdonosainak elégedetlensége és a Hévízre autóval érkezők kényelmetlenségei is.

I/3 ÚJ BUSZPÁLYAUDVAR ÉS P+R, B+R PARKOLÓ LÉTREHOZÁSA

Hévíz közlekedési rendszerében a közeljövő legnagyobb feladata a helyközi és távolsági járatokat kiszolgáló buszpályaudvar elköltöztetése új helyszínre. A nemrégiben a város keleti felén elkészült helyi-járatú központ után következik a helyközi és távolsági buszpályaudvar megépítése a nyugati oldalon, a települést elkerülő fő közlekedési út mellett, ezáltal két pólusúvá téve a tömegközlekedést. Egy nagy forgalmú, legalább hat busz állásos pályaudvart kívánunk építeni Alsópáhok és Hévíz határán, pihenővel, váróval, kiszolgáló egységekkel, stb. felszerelve. A pályaudvar mellé P+R (parkolj és utazz) rendszerű parkoló létesül, kiemelten magas parkosítással. A tömegközlekedési rendszer megújulása egyben indokoltá teszi a helyközi, távolsági és helyi buszjáratokat integráltan kezelő intelligens

utastájékoztatási rendszer bevezetését, amely segíti az ide érkezőket és innen indulókat céljuk minél rövidebb időn belüli elérésében.

A projektek további részletei			
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata		
Együttműködő partnerek	Északnyugat- magyarországi Közlekedési Központ Zrt.		
Időbeli ütemezés	2016. első negyedével megindult a projekt előkészítése, befejezés kb. 2017. negyedik negyedévé		
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása	Új buszpályaudvar építése	585 000 000 Ft	TOP
	Telekvásárlások	32 500 000 Ft	saját forrás
	Parkolóépítés	360 000 000 Ft	TOP
	Útépítés a Vörösmarty utca irányába	37 500 000 Ft	TOP/ saját forrás
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	A projekt megvalósulásának előfeltétele az Északnyugat- magyarországi Közlekedési Központ Zrt.-vel történő megállódás megléte, amely szerint átengedi jelenlegi buszpályaudvart az Önkormányzatnak megfelelő feltételek mellett vállalja az új pályaudvar üzemeltetését. Az erre irányuló tárgyalások már folyamatban vannak, a lényegi pontokban megegyezés született.		
	Tekintettel arra, hogy a belvárosrehabilitáció projektjei (különösen az új városi főtér kialakításának és a Kölcséy utca megújulásának) megvalósításának előfeltétele az meglévő buszpályaudvar kiköltöztetése, így különös gonddal kell megtervezni és ütemezni az egyes beruházásokat annak érdekében, hogy minél zökkenőmentesebb maradjon a közlekedés. Előreláthatólag átmeneti időszakra szükség lesz ideiglenes buszpályaudvar kijelölésére, annak érdekében, hogy a beruházás munkálatai gyorsan haladassanak előre.		

I/5 ADY ENDRE UTCA FORGALOMCSÖKKENTÉSE, SÉTÁNY KIALAKÍTÁSA

Egyik legsürgősebb közlekedési fejlesztési igényként a közvetlenül a gyógytő mellett elhaladó Ady Endre utca forgalomtól való részleges kiváltása határozható meg. Ennek előfeltétele volt egy a várostól Délre elhaladó elkerülő út kiépítése, amely tehermentesíti mind a belvárosi, mind a tó mellett áthaladó forgalom alól a belvárost és az Ady Endre utca természetvédelmi területen áthaladó része lezárhatóvá válhat a forgalom elől. Erre egyrészt a természetvédelmi terület integritása miatt van szükség, másrészt pedig hozzájárulna a gyógyfürdő környékének komplex rekreációs területté való fejlesztéséhez, mivel a gépjárműforgalom okozta levegő- és zajszennyezés nem zavarja az ide érkező vendégeket és az érintett terület valóban Hévíz zöld szíveként működhetne. Az elkerülő út megépítésével az Ady Endre utca önkormányzati tulajdonba adására nyílik lehetőség, így az itt szükséges beavatkozásokat az Önkormányzat teheti meg a Szent András Reumakórház és a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkkal együttműködve.

A projektek további részletei			
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata		
Együttműködő partnerek	Magyar Állam Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház Balaton-felvidéki Nemzeti Park		
Időbeli ütemezés	2017 második felében indulhat a projekt (célszerű megvárni a belvárosi rekonstrukciós munkák befejeződését), előrelátható időtartama kb. fél év.		
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény	80 000 000 Ft TOP		
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	A projekt megvalósulásának előfeltétele az érintett útszakasz önkormányzati tulajdonba kerülése. Ennek a térségi közlekedési rendszer vonatkozásában akadálya nincsen, egyeztetések és a hivatalos eljárások lefolytatása szükséges.		
	Az út fokozottan védett természetvédelmi területen halad át. Csökkentett forgalmú útszakaszként történő hasznosítás kívánalmának hátterében épp ez az egyik ok, így a jövőbeni hasznosítás kereteinek tervezésekor is erre kell figyelemmel lenni.		

I/6 HÉVÍZI TERMELŐI PIAC FEJLESZTÉSE

A történelmi belváros peremén, a nagyparkoló közvetlen szomszédságában évek óta a hét három napján töretlen sikerrel működik a hévízi piac, ahol az elsősorban környékbeli kézművesek, őstermelők árulják termékeiket több mint 7000 m²-en. A piac messze túlnőtte már a rendelkezésére álló kereteket, piacnapokon túlszűfolt, és összességében megjelenésében nem méltó Hévízhez.

Terveink szerint a kisebb, rossz állapotban lévő és esztétikailag sem megfelelő sátor helyébe a Festetics-örökséget idéző jellegzetes hévízi faépítészettel készülő fedett, de egyúttal nyitott pavilon

kerülne, amely alatt állandó árusító standok lesznek kialakíthatók, egységes arculatot biztosítva ezáltal a piacnak. A Piac kapuja már korábban elkészült, így könnyedén tud majd csatlakozni a Kölcsey utca és a Széchenyi utca fejlesztésekor az utcaképhez.

Az elárúsító helyek gyűjűjében a belvároshoz hasonló, továbbá fiatalos lendületű zöld pihenőpark kerülne kialakításra, a helyre jellemző fajták és növényzet, virágok telepítésével, padok és pihenő térelemek, utcabútorok elhelyezésével.

A projektek további részletei	
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata
Együttműködő partnerek	Piac árusai
Időbeli ütemezés	2016. első negyedével megindult a projekt előkészítése, befejezés kb. 2017. második negyedéve
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása	138 000 000 Ft TOP
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	Annak érdekében, hogy a piac folyamatosan működhessen (sok árus itt bonyolítja le forgalma nagy részét, így meghatározó megélhetésük szempontjából) érdemes összehangolni a megvalósítást a szomszédos Nagyparkoló tér felújításával.

I/7 SZÉCHENYI UTCA FELÚJÍTÁSA, FORGALOMCSÖKKENTÉSE

A Széchenyi utca keresztmetszeti paraméterei lehetőséget adnak az utcában a kiemelt szegélyek közötti 7,50 m burkolatszélesség, valamint az utca mindkét oldalán a zóldsávok kerékpárút és sétányok kialakítására. A forgalom csillapítás érdekében az úttengelyt el lehet húzni az egyik oldalra, majd egy rövidebb szakasz után vissza lehet téríteni a jelenlegi tengelyre, majd elhúzni a másik oldalra, így alakítva ki „szigeteket”, melyek gyalogos forgalom által használható kiterjedéshez kiválóan alkalmas lehet (mint a pihenés, zóldsziget, mint az átközlekedések létesítésére).

A Kölcsey utca és Nagyparkoló tér közti térátfedés kiemelt szerepet kapna, mind a gyalogos forgalom, mind a parkoló bejárat szempontjából. Ezen a szakaszon egy többfunkciós felület jönne létre, a gyalogos és gépjármű közlekedés integrációjával, a járófelületek egy szintre hozásával és köztéri elválasztó elemek alkalmazásával. Hasonló megoldásokkal kerülnének kialakításra a tervezett gyalogosátkelők is.

A tervezési folyamatba indokolt participációs eszközök alkalmazásával a lakosságot, bérlőket, tulajdonosokat, stb. megnyilatkoztatni. A projekt előkészítésének első lépésében a tanulmánytervet és megvalósíthatósági tanulmányt kell elkészíteni, amelyet az engedélyezési terv követne útépítési, forgalomtechnikai, vízelvezetési, növénytelepítési, városépítészeti és közmű munkarészekből összeállva. A közmű munkarész, mint egy tanulmány tárná fel a szükséges közmű (ivóvíz, szennyvíz, csapadékcatorna, földgáz, elektromos közműhálózat, távközlési hálózat, stb.) beavatkozásokat, melyre már a méret- és mennyiségsszámítások mellett, tervezői költségbecslésekkel készülne. A tervek elkészülte előtt szükséges részletes geodéziai felmérés készítése.

A projektek további részletei	
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata
Együttműködő partnerek	Magyar Közút Érintett vállalkozások tulajdonosai Közműszolgáltatók, hírközlési szolgáltatók
Időbeli ütemezés	2016. első negyedévével indulhat meg a projekt előkészítése. Megvalósítás befejezése várhatóan 2018 vége.
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása	490 000 000 Ft TOP
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	A Széchenyi utca felújítása a város egyik legkomplexebb beruházása lesz: számos szereplő együttműködésével tud megvalósulni (nem elegendő a közlekedési felületek felújítása, a teljes közműhálózat felújítása is szükséges annak érdekében, hogy a megújult külső és funkciók hosszabb távon is megőrizhetők legyenek. A beruházás várhatóan igen időigényes lesz, amely azt jelenti, hogy Hévíz fő közlekedési útvonala részben/egészben bizonyos időszakokban nem lesz használható, a körülötte található szolgáltatások forgalma átmenetileg visszaesést mutathat, illetve általában a városkép meghatározó eleme lesz a felvonulási terület, felbontott, poros útszakaszok, stb. A város és a többi szereplő célja kell, hogy legyen a minél gyorsabb lebonyolítás, illetve hangsúlyos szerepet kell kapnia a kommunikációnak (mind az itt élők, itt működő vállalkozások, mind pedig a vendégek felé).

I/8 HeBi KÖZÖSSÉGI KERÉKPÁRRENDSZER BŐVÍTÉSE

A sikeresnek mondható közösségi kerékpárrendszer kiépítésének célja a kerékpározás, mint környezetbarát közlekedési mód terjedésének ösztönzése a lakosság, turisták körében; népszerűsítve a turista látványosságokat, szolgáltatásokat. A hévízi közbringa központi elemeként 4 db, összesen 56 állásos dokkoló-állomás került kiépítésre, egymástól kellő távolságban, frekvenciált helyeken. A kerékpárflotta jelenleg 30 darabból áll. Jelenleg a Nagyparkolóban, Egregyen, a Kórház bejáratánál és a Városháza téren található dokkolóállomások, viszont amennyiben a tervezett hévízi nagyberuházások megvalósulnak, szükséges lesz a rendszer kibővítésére, pl. az alábbi helyszínekkel: új buszpályaudvar, rendezvény-és konferenciaközpont, élményfürdő, sportlétesítmények. E helyszíneken, az igények felmerülésétől függően akár önállóan is megvalósítható a bővítést szolgáló beruházás.

A projektek további részletei	
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata
Együttműködő partnerek	Nincs
Időbeli ütemezés	Mivel az új dokkolóállomások kiépítésének igénye más beruházás függvénye, így a megvalósításuk ütemezése is azoktól függ.
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása	30.000.000 Ft/állomás TOP
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	Nincs

II/3 TÉRSÉGI SZINTŰ OUTDOOR SPORTTURISZTIKAI HÁLÓZATOK, RENDSZEREK KIÉPÍTÉSE

A Közép-Európa Gyógyászati és Rekreációs Központja térségi fejlesztési elképzelés egyik gerincét a már pontszerűen, szakaszokban rendelkezésre álló sportlétesítmények, infrastruktúrák összekapcsolása, hálózatba foglalása adja. Ez kiemelten fontos a kerékpárutak vonatkozásában, de ugyanúgy szükséges a lovasturizmus, gyalogos turizmus esetében is. Ezek vonatkozásában mind a szolgáltatási, mint az infrastrukturális oldalon szükség van kulcsfontosságú, több település együttműködését igénylő fejlesztésekre annak érdekében, hogy a jelenleg pontszerűen meglévő attrakciók és facilitások egymást kiegészítve tényleges hálózatokat alkotva európai szinten is jegyzett outdoor turisztikai desztinációt alkothassanak.

Hévízen és a térségben az outdoor sportok közül kiemelkedő jelentőséggel bír a kerékpározás, amely vonatkozásában szükséges a kerékpáros infrastruktúra általános fejlesztése, kerékpáros nyomvonalak kijelölésével, kapcsolódó közlekedésbiztonsági intézkedések megtételével, kerékpáros pihenők és parkolók kialakításával az idegenforgalom szempontjából jelentős helyszíneken illetve az egyes városi funkciók (iskola, óvoda, temető, stb.) közelében egyaránt. Az új gyalogos illetve kerékpáros útvonalak kijelölése alkalmas eszköz lehet, a turizmussal eddig kevésbé érintett településrészek jobb bevonására is. E projektben nem új, önálló kerékpárutak kiépítését tervezzük, hanem a meglévő infrastruktúrára,

a korábbi projektek eredményeire építve egy valóban működő, nemzetközi viszonylatban is versenyképes aktív turisztikai régiót kívánunk megteremteni.

Mivel e szabadidős tevékenységek jellegüknél fogva nem csak a városra korlátozódnak, így a tervezett fejlesztések megvalósításához több szerelő együttműködésére van szükség. Mindazonáltal, mivel Hévíz a vezető turisztikai desztináció a térségben, közreműködése döntő jelentőséggel bír.

- új kerékpáros útvonalak felmérése, kijelölése, kitáblázása
- új gyalogos útvonalak felmérése, kijelölése, kitáblázása
- Hévíz és térsége nemzetközi gyalogos/kerékpáros útvonalakon történő megjelenésének segítése
- a kirándulókat kiszolgálni képes térségi szolgáltatók eredményesebb bevonása, megjelenítése
- naprakész internetes adatbázis működtetése (térségi lefedettséggel)

A projektek további részletei		
Felelősök	Hévíz Város Önkormányzata	
Együttműködő partnerek	Termál-út Kis-Balaton Kerékpáros Egyesület	
	Hévízi Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület	
	Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.	
	Nyugat-Balaton Turisztikai Iroda Nonprofit Kft.	
	Zala Termálvölgye Egyesület	
Időbeli ütemezés	Útvalakban érintett önkormányzatok	
	A projekt egy koncepció felállítását követően indulhat (2016 első félév). Főbb elemeinek megvalósulásához kb. 1 év szükséges, de az elért eredmények megtartásához, bővítéséhez folyamatos megvalósítás ajánlott.	
	A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása	80 000 000 Ft
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	A projekt eredményes megvalósításához és az eredmények fenntarthatóságának biztosításához az érintett szereplők együttműködése és a koncepció vonatkozásában egyetértésre szükséges. Az outdorr turizmus célcsoportjai nem településben, hanem térségben gondolkodnak, így a pontszerű fejlesztések nem vezetnek eredményre.	

II/3-4. A HÉVÍZI TURISZTIKAI SZEZON MEGHOSSZABBÍTÁSA GARANTÁLT PROGRAMOK, ÚJ TERMÉKCSOMAGOK ÉS KOMFORTÉRTETET NÖVELŐ ATTRAKCIÓK RÉVÉN

Az infrastrukturális beruházásokkal párhuzamosan Hévíz **gyógyhely arculatának erősítéseként, a turistaszezon kibővítéseként, a meglévő és új turisták komfortérzetének javítása, valamint a számukra nyújtott szolgáltatások bővítése érdekében célzott programok és attrakciók megvalósítására** is sor fog kerülni.

Ezek 3 fő tevékenység köré épülnek:

- helyi termékek beépítése a helyi gasztronómiai kínálatba
- látogatók komfortérzetét növelő szolgáltatások és attrakciók létrehozása
- garantált programok szervezése
- meglévő túra- és tematikus útvonalak kijelölése
- „okos” akadálymentesítés révén a látogatók speciális igényeihez igazított szolgáltatások nyújtása

Fontosnak tartjuk a helyi termelők termékeinek szélesebb körű megismertetését tematikus napok, vásárok szervezésével, valamint hévízi jellegzetes gasztronómiai termékek népszerűsítését a vendég- és szálláshelyek ételkínálatában.

Kiemelt figyelmet fordítunk a látogatók komfortérzetének javítására így olyan attrakciók elhelyezését tervezzük, amelyeknek köszönhetően nem csupán egyedi, személyes emlékeket vihetnek magukkal Hévízről, hanem amelyek kifejezetten hozzájárulnak a város gyógyhelyre épített arculatának továbbfejlesztéséhez. Így pl. a város címeréből ismert, helyi mester által készített kerub szobrok, valamint HÉVÍZ betűk, mint utcabútorok felállítására is sor kerül.

A projekt ideje alatt rendszeres, garantáltan megszervezésre kerülő **programokat** tervezünk bevezetni a városi kínálatba. Számos ilyen irányú próbálkozás volt már, a tapasztalat azt mutatja, hogy egyrészt

ezen újragondolása, másrészt a szálláshely szolgáltatókkal való szorosabb együttműködés szükséges a programok népszerűsítése érdekében. A tervezett garantált programok között az alábbiakat tervezzük:

- tematikus, jelmezes séták (római kori az egregyi romokhoz, békeidős a Festetics-örökség körül, egyháztörténeti),
- világnapokhoz (műemlékvédelem, turizmus, egészség, fürdőkultúra napja) kapcsolódó, rendszeresen megrendezésre kerülő turisztikai és kulturális programok,
- sportrendezvények elő- és utószezonban (Tavirózsa kalandfutás két kategóriában a szezonnyitáskor, körtúra kerékpáros vagy futóverseny a két vagy három tó – Balaton, Hévíztó, Kis-Balaton – között körverseny formájában utószezonban, kerékpáros piknik, stb.)
- nordicwalking, kilátó, kalandtúrák kiemelten a környék természetvédelmi területeit bemutatására.

Folytatni tervezzük a Hévíz és térsége aktív turisztikai hálózatának fejlesztését: útvonalak kijelölése, kitáblázása, információs portál létrehozása, fejlesztése, az aktív időtöltés jobb bekapcsolása gyógyászati tevékenységbe, illetve a wellness programok körébe.

Kiemelt figyelmet fordítva gyógyhely fő célcsoportjára, azaz az 55 év feletti nyugat-európai, gyógyulásra vágyó látogatókra, komplex, akadálymentes fejlesztéseket is tervezünk: bérelhető kerekesszékek, mopedek biztosítását, mobilos applikáció fejlesztését, valamint audioguide eszközök beszerzését.

Mindezt intenzív, hazai és külföldi marketingtevékenységgel kiegészítve, megcélózva a potenciális hazai vendégkört, valamint a meglévő külföldi turisták fő küldőországait.

A projektek további részletei		
Felelősök	Hévíz Turisztikai Desztináció Menedzsment Egyesület	
Együttműködő partnerek	Hévíz Város Önkormányzata Hévíz Turisztikai Nonprofit Kft.	
Időbeli ütemezés	2016. harmadik negyedével indulhat a projekt, befejezés kb. 2017 vége	
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje és forrása		85 millió forint GINOP
A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	Nincsen jelentősebb kockázat.	

HÉVÍZ SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ, JELEN STRATÉGIÁBAN NEM RÉSZLETEZETT PROJEKTEK

Mint ahogy már korábban említettük, a középtávú hévízi fejlesztési tervek között számos meghatározó fejlesztés szerepel, amelyek kifejtésére jelen stratégiában nincs lehetőség, így ezeket csak röviden mutatjuk be.

I/9 NAGYSZABÁSÚ VÁROSI RENDEZVÉNYEK SZERVEZÉSÉT: EGÉSZSÉG-GYÓGYULÁS ILLETVE SPORT-KULTÚRA TEMATIKÁVAL

A rendezvények során színvonalas, nemzetközi viszonylatban is érdekes és vonzó, ingyenes és belépődíjas eseményeket egyaránt ötvöző, a fürdővárosi jelleget hangsúlyozó és a hévízi adottságokat népszerűsítő programsorozatot tervezünk megvalósítani.

II/1 SPORTTURIZMUS INFRASTRUKTURÁLIS HÁTTERÉNEK FEJLESZTÉSE

A fejlesztés központi eleme egy, több sportág igényeit kiszolgálni képes multifunkciós sportcsarnok építése, előfűves futballpályák kialakítása. Ezt egészítheti ki a városi zöldfelületek, parkok, meglévő sportpályák sportolási, rekreációs célú használatát lehetővé tevő komplex fejlesztések megvalósítása, valamint az outdoor turisztikai hálózatok fejlesztései.

II/2 KONFERENCIA -ÉS RENDEZVÉNYTURIZMUS INFRASTRUKTURÁLIS HÁTTERÉNEK FEJLESZTÉSE

Jelenleg a város (illetve a tágabb értelemben vett térség) sem rendelkezik olyan nagy befogadóképességű helyszínnel, amely nemzetközi színvonalú konferenciák és rendezvények lebonyolítására is alkalmas lenne. Ténylegesen nagyszabású nemzetközi színvonalú belépődíjas rendezvények szervezéséhez megfelelő infrastruktúra – a tervezett kulturális – és konferenciaközpont létrehozása szükséges.

II/4 HÉVÍZI-TÓ ELFOLYÓ MELEGVIZÉRE ALAPOZÓ TERVEZETT ÉLMÉNY- ÉS SPORTFÜRDŐ

A Hévízi-tó elfolyó melegvizére alapozó tervezett élmény- és sportfürdő hiánypótló jelleggel szolgálná ki a Hévízre és környékére érkező vendégeket. A tervezett fürdő a nem kifejezetten gyógyulási céllal ide látogatók számára biztosít majd kikapcsolódási, sportolási lehetőséget, mérsékelve ezáltal a gyógyító jelenlegi zsúfoltságát, ahol a jövőben a ténylegesen a feltörő termálvíz gyógyhatásáért és az azokon alapuló kezelésekért ide utazó vendégekre koncentrálhatnak.

II/ 5 HÉVÍZ-BALATON REPÜLŐTÉR FEJLESZTÉSE

A repülőtér jelenlegi infrastruktúrával való működéséhez is szükséges néhány komoly költségvonzatú felújítás, beruházás megvalósítása, mivel azok elmaradása a szolgáltatásminőség romlásához vezethetnek. Ezen túlmenően számos intézkedésre van szükség ahhoz, hogy a repülőtér valóban a Balaton illetve a „Közép-Európai Gyógyászati és Rekreációs Központ” térség repülőtérévé válhasson: többek között erőteljes, térségi összefogáson alapuló marketingtevékenységre újabb járatok idevonzása érdekében, a működési költségek csökkentése érdekében a teherforgalom növelése.

III/5 HÉVÍZI-TÓ VILÁGÖRÖKSÉG CÍM MEGSZERZÉSE

A projekt célja a Hévízi-tó, mint egyedülálló természeti érték világörökségi címének megszerzése illetve az ahhoz szükséges feltételek megteremtése, ezen belül konkrétan egy feltáró tanulmány készítése, amely alátámasztani hivatott, hogy a tó egyedülálló értéket képvisel; érintett szereplők együttműködésének kialakítása, szerepek tisztázása és egy Hévíz-specifikus „világörökségi szempontrendszer” kialakítása, amely a középtávú fejlesztési elképzelések és a jövőbeni világörökségi cím összhangját hivatottak biztosítani.

III/3 ÉS III/4 ÁTFOGÓ TÓVÉDELMI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA

E projektet általános jelentősége miatt szükségesnek tartjuk részletesebben ismertetni. Kiegészítő projektjének tekinthető a III/3. pihenőpark létrehozását célzó fejlesztés. Az Átfogó Tóvédelmi program megvalósítása elengedhetetlen a Hévíz életét meghatározó gyógytényező (a gyógyvíz és ezáltal a gyógyító) hosszútávon történő megőrzése érdekében így elengedhetetlen részletesebben szerepeltetni a gyógyhelyfejlesztési stratégiában – bár nem kifejezetten városrehabilitációs célokat szolgál.

A projekt során a következő, a projekt céljainak megvalósulását szolgáló fejlesztési tevékenységek valósulnak meg:

- **1. alprojekt - A Hévízi-tó körüli természetközeli élőhelyek rekonstrukciója:** Az élőhely-fejlesztés célja a Hévíz-tó környezetében lévő kiemelten fontos szerepet betöltő fás területek (véderdő) használata révén létrejött változatos élőhely-struktúra tovább fejlesztése, az ezekhez kötődő életközösségek, továbbá az életközösségek legjelentősebb zászólóhajófajai (kiemelten a védett és a helyileg ritka fajok) fennmaradásának biztosítása, állományuk növelése, a tájképi értékek megőrzése. A program egyben azt is hangsúlyozza, hogy a Hévízi-tó és környezetének védelme nem valósulhat meg a megfelelő gazdálkodási tevékenység nélkül, a rajtuk lévő természeti értékek fenntartásához szükséges az emberi beavatkozás.
- **2. alprojekt - Özön élőlények visszaszorítása és fajvédelmi tevékenység:** A Hévíz-tó ökoszisztémájában nagy problémát jelentenek a területen az özön élőlények. Bár többnyire ismerjük ezek előfordulását a területen, fontos lenne ezek pontos feltérképezése, majd

intézkedési terv készítése és ennek megfelelően a visszaszorítását célzó beavatkozások megtétele.

- **3. alprojekt - Komplex bemutatási lehetőség, tanösvény, élőhely-rehabilitáció és földtudományi értékek rekonstrukciója:** A Cserszegtomaj és Hévíz közötti lápterületek bemutatathatóvá tétele érdekében egy élőhely-rehabilitációval kombinált ökoturisztikai (tanösvény) útvonal kialakítását tervezzük.
- **4. alprojekt – Élőhelyrehabilitáció és pihenőpark kialakítása a gyógytó körüli védett erdőterületek fejlesztésével**

Hévíz jelenleg nem rendelkezik a nagyközönség számára nyitva álló, nagyobb kiterjedésű összefüggő zöldfelülettel, pihenőparkkal. A tófürdőben és a kórházban zajló gyógyító tevékenységek méltó kiegészítő eleme lenne egy rekreációs tevékenységekre alkalmas, a helyi ökoszisztéma adottságait és igényeit is tiszteletben tartó közpark kialakítása a Hévízi-tó Természetvédelmi Területén belül. Az új városi főtér, a forgalom elől részben elzárt Ady Endre utca és a tófürdő által közrefogott terület elhelyezkedésnek köszönhetően ideális helyszíne lehet egy ilyen park kialakításának. A terület jellegénél fogva tükrözi a tó környezetének különlegességét, mindazonáltal az ökológiai egyensúly helyreállítása érdekében e területen mindenképp számos rehabilitációt célzó beavatkozás szükséges, amelyek viszonylag egyszerűen kiegészíthetők lehetnek e közpark-funkcióhoz szükséges fejlesztésekkel. A tófürdőbe és a gyógyszállókba gyógyulni, pihenni érkezők számára a gyógyászati szolgáltatásokat szükségszerűen kiegészítő elem a rekreációs és reaktivációs lehetőségek biztosítása is. A testi-lelki harmónia, jó közérzet, fizikai aktivitás mindenki számára hozzáférhető színterének megteremtéséhez szükség van egy minőségi zöldfelületekkel, minden célcsoport számára elérhető szolgáltatásokkal rendelkező közpark kialakítására a természetvédelmi követelményekkel összhangban.

A fokozottan védett természetvédelmi területen, annak egyedi voltát tiszteletben tartva és megőrizve kívánunk fejlesztéseket végrehajtani, kizárólag a szelíd turizmus és rekreációs lehetőségek szélesítése érdekében: gyalogos ösvények kitisztítása, kisebb teresedések kitisztítása és használhatóvá tétele, pihenőhelyek létrehozása – különböző funkciókhoz rendelve (meditációs helyek, jóga vagy más szabadtéri tornagyakorlatok végzésére alkalmas helyszínek, kis fapavilonok, padok, hulladékgyűjtők elhelyezése).

6. A célok megvalósulását mérő indikátorok

A fejlesztési terv megvalósulását az elérendő célokat tükröző indikátorokkal kívánjuk mérni. Itt fontos megjegyeznünk, hogy Hévíz jelen helyzetében is hazai viszonylatban – kiemelkedő látogatottsági eredményekkel büszkélkedhet, középtávon sokkal inkább a jelenlegi vendégek megtartására törekszik, amely az erősödő nemzetközi versenyben egyre több erőfeszítést kíván. Természetesen továbbra is cél újabb vendégek Hévízre csábítása, de még ennél is fontosabb a meglévő eredmények megtartása, a jelenlegi célcsoport (55+ nyugat- és észak-európai kúravendégek), valamint Hévíz vonzóvá tétele magasabb költségi hajlandóságú célcsoportok számára a tartózkodási idő kiszélesítése és az turisztikai attrakciók számának növelése mellett. A GINOP 7.1.3 felhívás keretében a következő indikátorok terén várjuk a jelenlegi pozícióink megtartását, illetve fejlesztését:

Indikátor megnevezése	Mértékegység	Kiinduló érték 2015	Tervezett célérték 2019	2020	2021	2022	2023	Forrás
A természeti és kulturális örökségnek, ill. látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás / év	899 000	909 000	909 000	909 000	909 000	909 000	Önkormányzat
Kulturális és gasztronómiai rendezvéynapok száma	nap	238	244	250	256	260	260	Önkormányzat/ TDM
Tudományos és sport rendezvéynapok száma	nap	55	57	57	59	60	60	Önkormányzat/ TDM
Turisztikai szezon hossza	nap	235	245	250	255	260	260	Önkormányzat/ TDM
Megújított közterületek nagysága	m2	0	9800	9800	9800	9800	9800	Önkormányzat

1. A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése:

A látogatók számát a támogatott helyszíneken egy évre kell összesíteni. Bázisérték 2015-ös évben a fürdő, mint belépőjegyes létesítmény látogatóinak száma.

Az indikátor számítási módszertana: minden év májusában 2 napon valósulhat meg a mérés, amelyből egyik egy hétköznapi, másik pedig hétvége, de egyik sem ünnepnap, vagy helyi ünnep (pl. városnap, falunap, fesztivál, gyereknap). A mérés 8:00-tól 20:00-ig tart. Az adott mérést ki kell vetíteni a teljes évre, s ez alapján kerül megbecsülésre a látogatószám.

HÓNAP	LÁTOGATÓSZÁM
január	30%
február	30%
március	35%
április	90%
május	100%
június	100%
július	100%
augusztus	100%
szeptember	90%
október	35%
november	30%
december	30%

A látogatószám emelkedését tekintve a beruházás megvalósításával 2019-re 10.000 további látogató Hévízre vonzását tartjuk megvalósíthatónak, amely számot a későbbiekben tartani kívánjuk.

2. A kulturális és gasztronómiai rendezvéynapok száma

A rendezvéynapok számáról a helyi TDM szervezet rendezvéynaptára ad naprakész információt, amelyben a különböző szervezetek, szolgáltatók (Művelődési ház, Tófürdő, TDM, és más szolgáltató) szervezésében megvalósuló rendezvények szerepelnek.

Rendezvényeink számának folyamatos növelésével a stratégia által kijelölt időszak során egy évre 22 további rendezvény megvalósítását tartjuk megvalósíthatónak, ami 10%-os emelkedést jelent az időszakra.

3. A sport- és tudományos rendezvéynapok száma

Hévíz jelenleg is számos rangos hazai és nemzetközi sport- és tudományos rendezvénynek ad otthont éves szinten. Ez esetben szintén a TDM által kezelt rendezvéynaptárban rendelkezésre álló adatok (Művelődési ház, Tófürdő, TDM, Hévízi Sportkör, és más szolgáltató) szolgálnak iránymutatásul.

A sport- és tudományos rendezvénynapok számát – alapul véve az időközben megvalósuló fejlesztéseket - 2023-ig további kívánjuk növelni, ami az adott időszakban 10%-os növekedést jelent.

4. A turisztikai szezon hossza

A látogatószám alapján és a rendezvények száma alapján jelenleg a következő időszakokat értjük főszezon alatt: január 1-10. (10 nap) + április 1-okt. 31. (214 nap) + december 23-31. (9 nap). Arányosan, ennél a mutatónál is 10%-os növekedést tervezünk, mivel a főszezon jelentősen összefügg a rendezvénynapok számával, valamint a látogatók számának növekedésével.

5. Megújított közterületek nagysága

A pályázat keretében megújított közterületek nagysága a következő – fentebb is bemutatott – módon alakul: az újonnan kialakítandó „főtér” a Deák térből (~1400 m²), a mai buszpályaudvar területéből (~2500 m²), a gyógyfürdő nyári bejáratának teresedéséből (~1000 m²) és egy zöldfelületnek ingatlanból (~1550 m²) áll majd össze. Hozzá kapcsolva a Kölcsey utcát (~3800 m²), mely a sétáló utcákkal hasonló minőségi burkolatot (összesen min. 8000 m² díszburkolat készülne) és térelemeket kapna (szökőkút, pihenőpadok, köztéri szobrok, emlékművek, stb.), összesen hozzávetőlegesen 9800 m²-nyi megújított közterülettel számolunk, amelynek a fenntartásáért az Önkormányzat a következő években felelősséget vállal.

MELLÉKLETEK

7. A fürdő pozicionálása

7.1 A fürdő helyzetének értékelése:

A. A víz minősége, hatása, előfordulásának gyakorisága (Magyarországon belül és külföldön)

A 4,4 hektár vízfelszínű, több ezer éves tőzegmedrű gyógytavat⁷ a 38 méter mélyen fekvő forrásbarlang több, ásványi anyagokban gazdag, hideg és a meleg karsztvízű forrásai táplálják. A 410 literes másodpercenkénti vízhozam mellett a gyógytó vize három nap alatt teljesen kicserélődik, így a víz hőmérséklete közel állandó (az évszakoknak megfelelően 24-38°C között változik). A tó lehűlését a körülötte elterülő véderdő sajátos mikroklimája és a tó flórája is mérsékli. A Hévízi-tó – gyógyhatástól függetlenül is – egyedülálló geológiai képződmény, mivel a melegvízű tavak általában sziklamederben találhatók.

A tó nagy részén a vízmélység 150-200 cm között változik, a parthoz közeli részekben le lehet állni a talajra, és a vendégek combközépig beáshatják magukat a meleg víz által felpuhított, gyógyító tőzegiszapba. Az indifferens hőfokú víz a gyógyulni vágyókat nem fárasztja, nyugtatólag és frissítőleg hat rájuk, az állandó finom vízáramlás pedig észrevétlenül is enyhe masszázsban részesíti őket.

A **hévízi komplex balneoterápia** alapja a **gyógyvíz**, amely egyenlő mértékben gazdag oldott és gáznemű anyagokban, egyesítve a szénsavas, a kénes, a kalcium, magnézium, hidrogén karbonátos és enyhe radon emanációt tartalmazó gyógyvizek kedvező tulajdonságait. A maga nemében egyedülálló, a tó medrét vastagon borító gyógyiszap a benne lévő radon és redukált kénvegyületekkel a gyógytényezők különleges értékeit képviseli. A gyógyvíz és gyógyiszap ilyen jellegű kombinációja nem csak hazánkban, hanem nemzetközi viszonylatban is egyedülálló.

A **kúra gyógyászati javallatai** a mozgásszervi megbetegedések széles spektrumát ölelik fel: előnyösen alkalmazható reumatikus mozgásszervi megbetegedések, csonttritkulás, degeneratív (kopásos) gerinc-/izületi megbetegedések, Bechterew-kór, gyulladásos izületi betegségek idült szakaszában, sérülések és mozgásszervi műtétek utókezelésére továbbá lágyrész-reuma, másodlagos izületi betegségek, krónikus, perifériás, az idegrendszerhez kapcsolódó, mechanikai okokra visszavezethető panaszok, izületi operációk elő- és utókezelése, porckorong műtéteket követő, krónikus, nőgyógyászati betegségek kezelésére. A kezelések nem csak pillanatnyi javulást eredményeznek, hanem hónapokra megakadályozzák a fájdalmak kiújulását.

A hévízi gyógyvíz nemcsak monoterápia, hanem egy összetett terápiát is biztosít. A hidrosztatikus nyomás, a minden irányú mozgás ideális a vérkeringésnek, az indifferens hőfok pedig hosszú idejű fürdőzést tesz lehetővé. A gyógyforrás 7 m vastag tőzegeből tör a felszínre a tőzegeből kioldva a szteránvázas vegyületeket így ösztrogén hatást biztosítva a víznek és az iszapnak is. A nyomelemek hatása révén a bőr bársonyos lesz, a többhetes kúra alatt normalizálódik a bioritmus és a faggyúelválasztás is. A gazdag ásványanyag tartalom jelentősen hozzájárul a betegségek gyógyításához, például a kén az izületi porc alapanyaga így a betegségekkel járó kénhiányt javítja, a cukorbetegség bőrvizsgétését is jelentősen gyógyítja. A radon, mint lipofil anyag, több, mellékvesékre ható hormont termeltet így a szervezet saját anyagai csökkentik a gyulladást és a fájdalmat.

⁷ Nagyságát tekintve kevéssel marad el tőle az Új-Zélandon található 3,8 ha nagyságú Echó-krátertó, ami azonban magas hőmérséklete miatt (50-55 °C) fürdésre alkalmatlan.

A dolomit adja a gyulladásgátló kalciumot és az idegcsillapító magnéziumot, a mészkőből származik az értéktartó szén-sav és a karbonáttól lesz bársonyos a bőr; a veszélytelen mennyiségben jelenlevő, de mégis hatásos nemesgázok a mellékvesét több gyulladásgátló hormon képzésére-, a pajzsmirigyet pedig több csontépítő hormon termelésére készítetik, így ízületi betegség és csonttritkulás esetén a beteg saját természetes hormonjaival tud saját állapotán javítani.

B. A meglévő saját szolgáltatások, ezen belül a balneológiai és egyéb egészségügyi szolgáltatások, kiegészítő terápiák

A Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház egységes intézményi keretek között működik, így egymással összefüggésben kell tárgyalni a tófürdőt, a kórházat (fizető és térítéses), valamint a szintén itt található gyógyászati szolgáltatásait. A Kórház profilja a 2.1.3. pontban részletesen bemutatásra került, így itt csak az egyes szolgáltatáscsoportokat és az ahhoz kapcsolódó infrastruktúrát mutatjuk be.

A Tófürdő mindenki számára a nyitva áll, az ott található wellness szolgáltatások térítés ellenében spontán módon igénybe vehetők. A gyógyászati tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások előre szervezeten, ütemezetten történnek, orvosi vizsgálattal összekapcsolva.

Fedett Fürdőben és Terápiás Centrumban igénybe vehető szolgáltatások:

Gyógysszolgáltatások	
Medencefürdő	Négyrekeszes galvánfürdő
Kádfürdő	Víz alatti vízszugármasszázs (Tangentor)
Súlyfürdő	Ultraszhang kezelés
Iszappakolás	Egyéni gyógytorna
Szén-savas kádfürdő	Egyéni víz alatti torna
Elektroterápia	Örvényfürdő
Elektromos kádfürdő	Gyógypedikúr
Egyéb egészségügyi szolgáltatások	
Szakorvosi vizsgálat ill. kontrollvizsgálat	EKG vizsgálat
Masszázs-fajták	

Ld. a Festetics Fürdőház esetében felsorolt masszázsfajtákat

Jelentős az autogén tréning, az ergoterápia, a dietetikus tanácsadás, kötőszöveti és szegment masszázssok, a több mint fél évszázados hévízi találmány, a súlyfürdő szerepe is, amely a degeneratív gerincbetegségek első évtizedeiben jelentősen tudja lassítani az állapotromlást.

A Festetics Fürdőházban az alábbi, minden vendég számára elérhető kezelések, szolgáltatások vehetők igénybe:

Medical Wellness szolgáltatások	egészségügyi állapotfelmérés	Masszázsok	regeneráló frissítő masszáz
	isszappakolás		migrén- és fejmasszázs
	vízalatti masszázs (tangentor)		nyak-vállöv masszáz
	víz alatti húzítás		talpreflexzóna masszáz
	mozgásterápiás kezelések		akupresszúrás masszáz
Betegségspecifikus masszáz	csípőficam masszáz		hévízi gyógyiszap masszáz
	Csípőízületi kopás masszáz		hévízi gyógykrém masszáz
	Csípőízületi TEP masszáz		csípő mobilizáló masszáz
	Morbus Bechterew masszáz		lapocka mobilizáló masszáz
Elektrofiziológiai kezelések	ideg- és izomstimuláció		harkály masszáz
	gyulladáscsökkentő, nyugtató, ideggyöki (Ganglion) kezelések		szárazkefe masszáz
	mély izomstimuláció		BABOR masszáz
	Cuire mikromaszáz		thai masszáz
Egyéb	Hévízi testkezelések (iszapos-gyógynövényes kezelések)	Hydroxur kádfürdő	
	kiegészítő kozmetikai kezelések	arckezelések	köpolýözés

C. A fürdő egyedi adottsága és azokra épülő szolgáltatásai, ami megkülönbözteti közvetlen versenytársaitól

A hévízi gyógyfürdő és általában véve a hévízi egészségturisztikai kínálat központi eleme a Hévízi-tó, amelynek gyógyvize, gyógyiszapja, épített és természeti környezet, a komoly múltra visszatekintő, a gyógyító adottságaira alapozó gyógyászati munka tapasztalatai együttesen alkotnak egyedülálló attrakciót. Az elmúlt időszak tudatos fejlesztéseivel – mind a város, mind a gyógyfürdő és kórház esetében – olyan minőségi fejlődésen ment át Hévíz, amivel sikerült megőriznie piacvezető szerepét a hazai gyógyturizmusban. A gyógyfürdőben és a gyógyszállókban nyújtott magas színvonalú komplex szolgáltatások és azok széles választéka (mind a szolgáltatások jellege, mind árfekvése vonatkozásában) azok, amelyekkel Hévíz kimagaslik a többi hazai fürdőváros közül.

A tófürdő és a gyógyszállók medencéit tápláló hévízkutak vize között a gyógytényezők tekintetében egy jelentős különbség van. A forrásból kilépő víz minőségét tekintve csaknem azonos a hévíz kutak vizének összetételével, de a tófenék tőzegrétege következtében a víz ún. redukált kén-tartalma már jelentős különbséget mutat a kutakkal szemben, azokénál nagyobb. Ez az a többlet amit a tó kémiai nyújtani tud a tóban lévő kén-tartalmú tőzeg és ezen a tőzegen, mint táptalajon létező kénbaktériumok révén, amelyek a víz ún. aktív-kén-tartalmát növelik a forrásvízhez képest. Az áramló víz egyenletes keveredése miatt a Tó nagy részén egyenletes gyógyhatás alakulhat ki.⁸

D. Szolgáltatási színvonala (tanúsító védjegy)

⁸ Hévízi-tó környezeti, természeti és gyógy-idegenforgalmi jelentőségének bemutatása, 2008. november (készített Green Capital Zrt., a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház megbízásából)

A Hévízi Tradicionális Kúra európai védjegy bejegyzése a törzsdokumentum 2.1.2 pontjában bemutatottak szerint folyamatban van. E védjegy tovább erősíti a hévízi gyógyszállókban és gyógyfürdőben a szolgáltatások magas színvonalát, garanciát jelent mind az új, mind a régi kúravendégekre nézve egyaránt.

E. vendég célcsoportok (tartózkodási idő, korosztály, igénybe vett szolgáltatások alapján)

A Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház szakkórházi jelleggel országosan mozgásszervi, elsősorban reumatológiai megbetegedések orvosi rehabilitációját, illetve aktív reumatológiai szakellátását végzi fekvőbetegek, valamint komplex fizioterápiát nyújt a járóbetegek részére. A Szent András Reumakórház – 90% feletti ágykihasználtsággal – 39 aktív ágyon végez gyógyító tevékenységet, és – külön profilok szerinti specializálódás nélkül – 225 ágyon mozgásszervi rehabilitációt, illetve alapvetően általános krónikus reumatológiai ellátást. A kórház éves 6100 fős fekvőbeteg-forgalmának (a járóbetegek száma közel 60 000 fő éves szinten) nagyobb része a 60+ korcsoportba tartozik (a fekvőbeteg-ellátásban részesültek átlagéletkora 72 év). A Tófürdő forgalma meghaladja évente a 700 000 főt.

A célcsoportok részletesebb bemutatása a 2.1.1 pontban megtörtént. Ott a Hévízre érkező célcsoportok általában kerültek bemutatásra. A gyógyfürdő esetében

F. A fürdőn kívül elérhető (nem vízhez köthető) turisztikai szolgáltatások

Ez egyéb kiegészítő turisztikai szolgáltatások döntő része bemutatásra került a törzsdokumentum 2.1.2 pontja alatt. Az ott leírtak Hévíz egészére jellemzők, így döntő részt ezek vonatkoznak a gyógyfürdő látogatói számára nyitva álló lehetőségekre is.

G. Humán erőforrás

A Szent András Reumakórház személyi állománya – a magyar egészségügy általános helyzetéhez viszonyítva – mindenképp kiemelkedő. A magyar egészségügyre jellemző általános munkaerőhiány Hévízen kevésbé jelentkezik, alacsonyabb a fluktuáció – mind a közép-mind pedig a felsőfokú végzettségű egészségügyi személyzet vonatkozásában. Mindazonáltal Hévízen is jelentkezik a nyugatabbra eső fürdők munkaerő-elszívó hatása.

Nem csupán a Kórház, hanem a gyógyszállók is kiemelkedő orvos- és szakemberállomnnyal rendelkeznek.

A Kórháznak jelenlegi működése során is feladata a humán-egészségügyi szolgáltatás területén, hogy szakmai, módszertani, szakképzési kérdésekben együttműködjön más szervezetekkel, intézményekkel, továbbá részt vesz a graduális és posztgraduális képzésekben is. A Reumakórház alapkutatási, valamint klinikai tudományos kutatási tevékenységet végez a reumatológia, a rehabilitáció és a fizioterápia területén. A kórház reumatológiai szakorvosképzésre kijelölt intézet. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar oktatókórházaként működik a gyógytornásképzésben, oktatóhely a gyógymasször képzésben, valamint gyakorlati oktatóhelye az Asbóth Sándor Térségi Középiskola Szakiskola és Kollégium Nagyváthy János Tanintézmény fizioterápiásasszisztens-képzés vonatkozásában is.

A Pannon Egyetem Georgikon Kara és a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház között érvényben levő együttműködési megállapodás szerint – többek között – az egészségturizmus, az egészségmegőrzés, a gyógy- és wellness turizmus vonatkozásában segítik egymás tevékenységét az oktatás, kutatás és fejlesztés területein. A megállapodás értelmében a Szent András Reumakórház lehetőséget biztosít az egyetem hallgatói számára (a témák közös meghatározása mellett)

- szakmai gyakorlaton való részvételre,
- szakdolgozati/PhD dolgozati témák kidolgozására.

A kórház továbbá lehetőséget biztosít az egyetem oktatói számára kutatási témákhoz kapcsolódó kísérletek végzésére. Az együttműködő két intézmény előadások, gyakorlati képzések, tanfolyamok, konferenciák, műhelymunkák keretében ismerteti egymással kutatási eredményeiket, illetve bemutatják gyakorlati ismereteiket.

A humán erőforrás kapacitásainak fejlesztéséhez, az utánpótlás biztosításához kapcsolódva tervezi a Kórház egyfajta oktatási és továbbképzési központ létrehozását, amelyek az alábbi elemekből tevődne össze:

- Oktatókórházi minősítés megszerzése

A Szent András Reumakórház az általános orvosi szak vonatkozásában nem rendelkezik oktatókórházi minősítéssel. Az oktatókórházi címet az illetékes egyetem (Hévíz esetében a Pécsi Tudományegyetem) Rektori Szenátusa ítéli oda, és e döntés alapján köthető meg az együttműködési szerződés a kórház és az Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának dékáni vezetése között. A cím megszerzésének legfontosabb előfeltétele klinikai tárgyak graduális oktatásához szükséges akkreditáció(k) megszerzése.

Az orvosképzés elsősorban gyakorlati képzés, melynek legfontosabb részeként hallgatók kis csoportokban, jövődi hivatásuk gyakorlásához hasonló körülmények között, betegágy mellett, oktató orvosok irányításával sajátítják el a gyakorlati tudást. Az oktatókórházban egy-egy orvosra lényegesen kisebb számú medikus jut, így azokkal alaposabban tud foglalkozni. A gyakorlatok szigorúan ellenőrzött körülmények között, az adott tárgyat oktató klinikák igazgatói által kidolgozott tematika szerint történnek.⁹

- Rezidensek posztgraduális képzésének beindítása

A szükséges gyakorlat megszerzéséhez, a szakvizsgához szükséges rezidensprogram beindítása a kórház profiljához illeszkedve.

- Egyetemi doktori iskolához való csatlakozás (doktori képzés folytatása)

A doktori (PhD) mint legmagasabb egyetemi végzettség megszerzésének lehetősége olyan hallgatók számára áll nyitva, akik magas színvonalú, önálló tudományos munka végzésére alkalmassá tevő elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek, és ennek alapján új tudományos eredményeket közölnek. A Szent András Reumakórház és a tervezett Balneológiai Kutatóközponttal közösen magas színvonalú, hazánkban egyedülálló, elsősorban a mozgásszervi megbetegedéseket a középpontba helyező doktorandusz képzés elindítását tervezzük. A Kutatóközpont, illetve az Oktatási és Továbbképzési Központ működése szorosan

⁹ <http://aok.pte.hu>

összekapcsolódik és kiegészíti egymást mind a kutatási projektekhez szükséges humánerőforrás, mind a képzéshez szükséges infrastrukturális feltételek vonatkozásában.

7.2 Versenytárselemzés

Hévíz hazai és nemzetközi versenytársainak bemutatása a 2.1.5. pontban megtörtént.

7.3 Egyedi profil meghatározása

A profilt meghatározó jellemzők és ahhoz kapcsolódó szolgáltatások bemutatása

Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház és általában Hévizet, mint fürdővárost tekintve egyedi profilját meghatározó tényező egyértelműen a Hévízi-tó és a hévízi gyógyvízre és iszapra alapuló hévízi gyógykúra. Ezekre alapozva, a célcsoportok igényeit alapul véve épült fel a hévízi egészségturisztikai szolgáltatások széles kínálata. Hévíz képes - a vidéki fürdővárosok közötti összehasonlításban - a legtöbb külföldi vendéget idevonzani. Ennek hátterében – a hatékony marketingtevékenységen és a kedvező ár-érték arányon túl – az gyógyászati, rehabilitációs tevékenységek magas szakmai háttere áll.

Mindezek bemutatása a törzsdokumentum 2.1.2. pontjában megtörtént.

Elsődleges célcsoport kijelölése, marketing elérése

Mint azt már a korábbiakban is kiemeltük, a hévízi fejlesztések elsősorban a megtartani illetve idevonzani kívánt, jellemzően 55 év feletti, elsősorban nyugat-és észak-európai vendégek (döntően közép-és felső-középosztálybeli gyógyulni vágyók).

A célcsoport számára a leginkább meghatározó a gyógyászati tevékenységek hatékonysága – a vonzerő szempontjából tehát elengedhetetlen a hévízi kezelések szakmai hátterének erősítése majd az eredmények tudatos beépítése a marketingtevékenységekbe.

Az elmúlt években egyre inkább felerősödött a rendelkezésre álló erőforrások és az azokra épülő kezelések, terápiák ténylegesen bizonyított hatásainak vizsgálata iránti igény. Mind a hazai, mind a külföldi magán-és társadalombiztosítók követelményként fogalmazzák meg – főként a balneológiai szolgáltatásokkal kapcsolatban – a tudományos igényességgel bizonyított hatékonysági vizsgálatok rendelkezésre állását. A stabil és hosszú távú, a megfelelő irányba történő fejlődés és növekedés egyik előfeltétele a már nemzetközi hírnévvel rendelkező hévízi szolgáltatások tényleges hatásainak kutatása, bizonyítása. Ez, a hírnév megőrzése mellett, nemzetközileg is elismert bizonyítékokon alapuló protokollok alkalmazását tenné lehetővé, amely komoly fejlődési lökést adhat a gyógyfürdőnek (pl. külföldi biztosítókkal való keretszerződések megkötése, új piacokra való betörés lehetősége).

Ugyancsak az elsődleges célcsoport érdekei érdekében van szükség a külföldi biztosítótársaságokkal való szabályozottabb, kiszámíthatóbb kapcsolatok kiépítésére. A vendégek sok esetben szembesülnek azzal a problémával, hogy hazatértük után biztosítójuk nem vagy csak részben téríti meg a hévízi gyógyulás költségeit, miközben ők másra számítottak: ennek hátterében sok esetben az eltérő adminisztrációs szokások, nem megfelelő kommunikáció illetve a szakmai háttérbeli bizonytalanságok állnak. A közeljövő egyik kiemelt feladata ezáltal a bizonyítékokon alapuló orvoslás nyújtotta szakmai muníció felhasználásával e jogi-adminisztrációs korlátok felszámolása.

Mindemellett – döntően a Szent András Reumakórház esetében – továbbra is kiemelt célcsoport a hazai gyógyvendégek köre. Ezek döntő része beutalóval érkezik a városba és nagy részük fizetőképessége messze elmarad a Nyugatról érkezőkétől. Mindazonáltal egyenrangú célcsoportként tekintünk rájuk, és a széles szolgáltatás-és programkínálatnak köszönhetően ők is megtalálják igényeiknek és lehetőségeiknek megfelelő programokat. E hazai célcsoport körére irányuló marketingtevékenység eltér az általános gyakorlattól. A cél az, hogy elsődlegesen valóban azok a hazai gyógyvendégek érkezzenek Hévízre, akik betegségére, állapotára itt kaphatják a legjobb kezelést. Mind a betegek, mind az orvosok körében sokszor figyelhető meg az a gyakorlat, hogy a beutaló helyszínét nem feltétlenül szakmai indokok határozzák meg, hanem sokkal inkább személyes preferenciák. Tekintettel a Kórház és a Tófürdő és a beutalóval is igénybe vehető gyógyszállók kapacitásainak szinte teljes kihasználtságára, szükség van ilyen irányú, mintegy szemléletformáló marketingtevékenységre.

A másodlagos célcsoport és a kiegészítő szolgáltatások meghatározása

A célcsoportokat tárgyaló fejezetben már bemutattuk a gyógyvendégeken túli jellemző hévízi vendégkört, amelyek a jelenlegi arányok szerinti megőrzése természetesen szintén cél. Kiemelt kapcsolódó szolgáltatási körként emeltük ki a nem gyógyvízre alapozó egészségturisztikai szolgáltatásokat. Ezek célcsoportjai részben azonosak az elsődleges hévízi célcsoporttal, az abban történő, magasabb költségi hajlandósággal bíró réteg felé való elmozdulás ezek számára is forgalombővülést eredményez.

A wellness-turizmus, bár nem ez Hévíz meghatározó profilja, a jövőben is meghatározó marad – a legnagyobb szálláshelyek hazánk legszínvonalasabb wellness szolgáltatásaikkal bírnak, így – a döntően hazai – célcsoport számára komoly vonzerővel bírnak.

Az elmúlt évek már megvalósult és a tervezett jövőbeli fejlesztések eredményeképpen új turisztikai irányzatok erősödnek meg Hévízen és ennek megfelelően új célcsoportok is megjelennek:

- sportturizmus (profi és amatőr egyaránt) – Hévíz egyik kitörési pontja, amely kiválóan kombinálható az itt folyó gyógyászati, rehabilitációs tevékenységekkel. A szükséges infrastrukturális elemek, célzott marketingtevékenység mellé az egészségturisztikai szolgáltatások ez irányú specializációja szükséges. Hévíz kiváló helyszínéül szolgálhat edzőtáboroknak, hazai és nemzetközi versenyeknek, versenysorozatok egy állomásának.
- aktív turizmus – az aktív turizmus egyelőre döntően kiegészítő elemként jelenik meg a vendégek hévízi időtöltése során. Célunk az, hogy – részben a sportturisztikai, részben az aktív turisztikai hálózatok fejlesztéséhez kapcsolódva – Hévizet és térségét e célcsoport vonatkozásában mint kíváncsi desztinációt azonosítsuk be.
- kulturális és rendezvényturizmus – a hévízi és a környék értékeinek (történelmi emlékek, építészeti örökség, gasztronómiai örökség, fesztiválok, rendezvények) tudatos, az elsődleges célcsoportok számára vonzó módon történő továbbfejlesztése, bemutatásával, ismertté tétele szükséges. Kiemelt cél, önmagában is vonzerővel bíró, nemzetközi hírnevet elérni képes nagyrendezvény(ek) útjára bocsátása, amely törekvés egyértelműen illeszkedik a fürdővárosi miliőhöz és nagyban hozzájárulhat a legismertebb fürdővárosok körébe emelkedéshez (jellemző példa: Karlovy Vary filmfesztivál).

7.4 A szükséges beavatkozások az egyedi profil megerősítéséhez

Az alábbiakban a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház jövőbeni fejlesztési terveit mutatjuk be. Tekintettel a hévízi turisztikai kínálat komplexitására, a fürdőváros egyedi profiljának megerősítése szempontjából a Tófürdő és a Kórház fejlesztései ugyan meghatározó szerepet töltenek be, de azokat a törzanyagban bemutatott fejlesztések egészítik ki, sok esetben adnak nekik keretet. Mindemellett a gyógyturisztikai kínálatban a Kórház mellett fajsúlyosan jelenik meg a gyógyszállók tevékenysége, amelyek döntő részben magánkézben van.

Általános fejlesztési szükségletek

A Szent András Reumakórház átfogó fejlesztési stratégiával rendelkezik a következő 7 éves időszakra vonatkozóan.

Fekvő- és járóbeteg ellátáshoz kapcsolódó fejlesztési irányok		Egészségturizmushoz kapcsolódó fejlesztési irányok	
Térségi integráció a Keszthelyi Kórház és a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház között	Várólista csökkentése a közfinanszírozott ellátásban, az OEP ágy-kapacitások bővítése 200-250 ágygal	Az egészségturizmus keretein belül a 4 csillagos szálloda szolgáltatásainak bővítése a meglévő gyógyászati kapacitásokra, tapasztalatokra alapozva, férőhelyek számának bővítésével	
Aktív reumatológia fejlesztése, markánsabb ellátás kialakítása	Képkalkító diagnosztika fejlesztése, MRI alkalmazása a mozgásszervi diagnosztikában, jellemzően traumatológiai, ortopédiai, reumatológiai megbetegedések esetén		
Fekvő- és járóbeteg ellátáshoz és egészségturizmushoz egyaránt kapcsolódó fejlesztési irányok			
K+F jellegű		Általános	
Általános gyógy- és egészségturisztikai fejlesztések – a gyógyászati tevékenységek preferálásával (víz, iszap, balneológia)	Mozgásszervi rehabilitáció fejlesztése <ul style="list-style-type: none">• új, speciális profilok indítása lehetőség szerint (pl. sclerosis multiplex)• korai rehabilitáció erősítése	Egészségfejlesztési Iroda kialakítása az egészségügyi prevenció fontosságát hangsúlyozandó	A gyógytóhoz kapcsolódó egészségügyi szolgáltatások körének bővítése, fejlesztése
<ul style="list-style-type: none">• Balneológiai kutatócentrum létrehozása (a gyógyvíz egészségügyi hatásainak kutatása, képzések szervezése, stb.)• Mozgásszervi centrumok kialakítása, ezen belül a meglévő Terápiás Centrum fejlesztése, • Arthritis centrum kialakítása, biológiai terápia fejlesztése		<ul style="list-style-type: none">• Mozgásszervi rehabilitáció fejlesztése• dinamikusabb nyitás az aktívabb korosztályok felé• életmód-programok indítása	

A fenti táblázatban bemutatott fejlesztési irányok mentén a következő fejlesztések, beszerzések fogalmazódtak meg a középtávú tervezés során:

Fekvő-és járóbeteg ellátáshoz ellátáshoz kapcsolódó fejlesztési irányok		Egészségturizmusoz kapcsolódó fejlesztési irányok	
Rehabilitációs gyógyászati központ kialakítása (250 ágyas kórházépület, 100 férőhelyes mélygarázs)	A télfürdő első emeletének részleges átalakítása (fizioterápia, reumatológia)	100 ágyas szállodabővítés a Hotel Spa Hévízhez kapcsolódóan	
Földalatti összekötő folyosó az északi terápiás centrum és az új rehabilitációs központ között	Az A, B, C és D betegellátó épület részleges/teljes rekonstrukciója és energetikai felújítása	Ifjúsági életmódtábor kialakítása – meglévő faház átépítése	
Új orvos-nővér lakások, nővérszálló kialakítása, raktárak építése az elbontott nővérszálló helyén (déli terület)			
Kapcsolódó tervezett beszerzések: mozgásszervi MRI készülék, terápiás szakrendelések fejlesztéséhez szükséges eszközök, c. aktív reumatológiai osztály új helyen való elhelyezéséhez szükséges eszközök, d. fekvő mozgásszervi rehabilitációs osztályok eszközei, új gyógyászati épület berendezése		Kapcsolódó tervezett beszerzések: 100 ágyas szállodabővítés valamint a tábor berendezése	
Fekvő-és járóbeteg ellátáshoz és egészségturizmusoz egyaránt kapcsolódó fejlesztési irányok			
K+F jellegű		Általános	
Oktató-képző-kutatócentrumnak (Balneológiai Kutatóközpontnak) helyet adó új emeletek ráépítése az A és C szárnyakban (télifürdő)	C épület nyugati irányú bővítése	Központi közösségi épület kialakítása (menedzsment irodái, étterem, rendezvényhelyszín)	Izszappalota – iszapüzem és Lápi Látványpark, üvegház a déli fejlesztési területen
	Belső udvar üvegfedésének megvalósítása, pihenőkert kialakítása	Télifürdő déli irányú bővítése, Terápiás Centrum kialakítása (176 férőhely a fürdőházban, 96 férőhely a garázsban)	Déli kapu felújítása – új portaépület és kapuépítmény építése
	A Tófürdő épületének felújítása	Üvegház rekonstrukciója	A télfürdő teljes rekonstrukciója és energetikai felújítása
Kapcsolódó tervezett beszerzések: Oktató-és Továbbképző Központhoz szükséges eszközök beszerzése	A fejlesztésekhez kapcsolódó központi energetikai fejlesztés, a Hévízi-csatornából 4°C csökkenéses hőkivétellel (4 GW hőnyereséggel) valamint elfolyó vizek hasznosítása a Terápiás Centrumban		
Kapcsolódó tervezett beszerzések: Terápiás Centrum eszközeinek korszerűsítése (elsősorban balneológiai eszközök)			

A fejlesztések a tófürdő és kórház kiszolgáló infrastruktúrájának közel teljes körű megújítását eredményeznék. Jelen tanulmány keretében nem kívánjuk tárgyalni a fejlesztési elképzelések minden egyes elemét, hanem **elsősorban azokra koncentrálunk, amelyek egyfajta kiindulópontként szolgálhatnak Hévíz, a gyógytó, illetve a gyógyvíz hazai és nemzetközi hírnevének erősítéséhez, a szolgáltatások iránti kereslet növekedéséhez, valamint az idevonzani kívánt célcsoportok igényeihez történő minél nagyobb mértékű igazodáshoz járulnak hozzá.**

Hévíz, de egyben a hazai, gyógyvizekre alapuló turizmus fenntarthatóságának **egyik alapkőve a gyógyvizek hatásainak kutatása**, bizonyítása, kapcsolódó protokollok, eljárások kialakítása, majd az erre alapuló szolgáltatás-és termékfejlesztés. Értelmszerűen azonban nem csupán a gyógyvizek turisztikai oldalát kell itt figyelembe venni, hanem azt is, hogy számos hazai gyógyfürdő, köztük a hévízi is, az egészségügyi ellátási rendszer OEP által elismert és támogatott sajátos szegmensét képviselik.

8. A tervezett fejlesztések térképe

(lásd külön fájlként csatolva)

9. A gyógyhelyfejlesztési program GINOP-ból megvalósuló fejlesztéseinek akcióterületi térképe

(lásd külön fájlként csatolva)